

«Буковина» выходить
1. (13.) и 15. (27.) каждого
мѣсяця.

ПРЕДПЛАТА
съ пересылкою выносятся:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» полъ року 1 » 50 »
» чверть » — » 75 »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходять ся въ Че-
(улиця Силска ч.
всѣ дописи адресъ
лежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и
обчисляють ся якъ найде-
шевше.

Ч. 13.

Чернѣвцѣ, 1. Липня (13. л. Юлія) 1885.

Рочникъ 1.

Методійске торжество.

Шестого Априля 1885. року минуло 1000 лѣтъ, ѣтъ коли св. Методій, апостоль славянскихъ народѣвъ въ Велиградѣ на Моравѣн умеръ.

Братя, святой Методій и св. Кирилъ были першими просвѣтителями славянскихъ народѣвъ и заразомъ першими проповѣдниками христової вѣри въ славянскѣмъ мѣрѣ. — Св. Кирилъ вынайшовъ, щобы славянскій народъ просвѣтити, славянское письмо (азбуку), на котрѣмъ списавъ всѣ церковніи книги перевѣвши ихъ изъ греческого на славянскій языкъ. Всѣ церковніи книги, котріи еще, и сегодня при богослуженіи по церквахъ у насъ Русинѣвъ, у Росіянъ, Болгаръ и Сербѣвъ употребляютъ ся, суть плодами працѣ св. Кирила для насъ Славянъ. — Письмо вынайдене св. Кириломъ, котре и до нынѣ у насъ Русинѣвъ употребляе ся, зове ся „кириллицею.“ —

Коли уже церковніи книжки на славянскѣмъ языкѣ св. Кириломъ писаніи были, взявъ ся св. Кирилъ и св. Методій, обучивши много учениковъ на славянскѣмъ языкѣ, и славянскій народъ обучувати и ихъ хрестити. — Куды св. Кирилъ и Методій заходили и народы обучали, всюды пріймала ся христова вѣра и за нею черезъ церковніи книги ширила ся и просвѣта межи Славянами. — Такъ зачали Русины, Поляки, Моравяне, Болгары Сербы вѣру христіанску пріймати, а въ слѣдъ за симъ щезла межи Славянами и темнота,

бо они поступали на указаній дорозѣ своихъ Апостолѣвъ до свѣтла далѣй, просвѣщали ся и сегодѣшние ихъ просвѣщеніе опираесть на основѣ свѣтлыхъ трудѣвъ сихъ двоухъ Апостолѣвъ. — Зъ вдячности до своихъ просвѣтителѣвъ праздное сегодня цѣлый мѣръ славянскій тысячлѣтню память смерти св. Методія, щобы щирымъ сердцемъ Богу подякувати, що св. мужѣвъ намъ бувъ нѣславъ, котрій народы „Славы“ просвѣтили. —

Въ сию пору отбувае ся урочистѣсть въ Велиградѣ ѣтъ 6. Априля и буде тревати до кѣнца Сернія. — Сюда путешествуютъ славянскій богомольцѣ, щобы своимъ св. просвѣтителямъ черезъ молитву честь ѣтдати. Всѣ Славяне рѣжныхъ краѣвъ зарядили и у себе богослуженіе и памятникъ торжества въ честь св. Кирила и Методія. —

Мы Русины, и Поляки и Чехи на Буковинѣ не зѣстали ся по заду, а зарядили 27. Мая (8. Юня) с. р. въ всѣхъ черновецкихъ церквахъ богослуженіе, котре въ гр. к. церквѣ и въ латанскѣмъ костелѣ отбуло ся, а у вечеръ того дня устроили музикально-диляматорскій вечерокъ въ честь св. просвѣтителѣвъ Кирила и Методія. —

Дивно але выглядае, що мимо того що на Буковинѣ жие одинъ щепъ славянскій, именно православній Русины, въ православної церкви не ѣтиправляла ся за св. Кирила Методія служба. — Во виду але рѣшенія прав. Митрополита зъ 26. Мая (7. Юнія) с. р., котре въ епархіяльной газетѣ „Candel-ъ“ якъ слѣдуе обвѣщено було, не могло богослуженіе отбутися; текстъ заказу ось такій: „По

„другихъ краяхъ заисценованій торжества въ „1000-лѣтню память проповѣдникѣвъ евангелія въ честь Кирила и Методія суть бѣльше политичнѣ, якъ церковнѣ, а въ нашѣй православиѣй церквѣ на Буковинѣ такѣ манифестаціѣ политичнѣй убранѣй въ святкованье церковне пѣколи ся не ѣтбували и не естъ по- „радно, абы ся ѣтбували, для того заказую „строга нашому священству православному, а- „бы богослуженя въ выше згадану память не „ѣтправляло, щобы ѣтгомонѣ такихъ ѣтправ- „лень не сягавъ зѣ одной стороны до Риму, „а зѣ другой ажъ до Москвы.“ — Теперѣ не знати, чи прав. митрополитъ Морарь (Андріевичъ) руководивъ ся религією чи политикою, бо анѣ одно анѣ друге не було, на перешкодѣ ѣтправленю богослуженя. — Обава, щобы ѣтгомонѣ не зайшовъ ажъ до Риму, а властиво о насъ Русинахъ до Москвы, естъ чиста денунціяція. — Не знати куда зайде ѣтгомонѣ торжествъ другихъ Славянъ? Чи такожъ до Москвы. Може бути, що нашому Митрополитѣ бажалось бы, абы ѣтгомонѣ всякихъ торжествъ сягавъ до Букарешту, але най буде кождый переконаний, що Славяне буковинскѣй, Русины, Поляки и Чехи задоволенѣй, если братня згода межъ ними въ ихъ серединѣ сими торжествами скрѣпляе ся.

Въ поступѣ о. Митрополита добачуемо лишь ненависть до Славянъ а особливо до гр. прав. Русинѣвъ. Если бы сей закидъ не бувъ справедливый, то смѣемо запытати ся, чому не добачивъ о. Митрополитъ щось небезпечного въ зарядженю нимъ ѣтчитѣвъ въ духовнѣй академіи, якъ здае, ся въ честь акторки Румунки, котру повозомъ митрополчимъ на сей вечерокъ румунскѣй священники привезли и самъ митрополитъ еи передъ входомъ остентаційно привитавъ. —

Чи акторка числить ся до першихъ достойникѣвъ въ православиѣмъ мѣрѣ, а св. Апостолы Кирилъ и Методій занимають друге пѣдрядне мѣстце? — Теперѣ не дивусмо ся заказови и не дивуемо ся, если акторы и акторки румунского театру зѣ Букарешту въ палатѣ митрополитѣй пѣдъ часъ ихъ побыту въ Чернѣвцяхъ черезъ нѣчь ажъ до дня при винѣ забавляли ся. —

Се певне невинна политика при винѣ съ акторами, бо ѣтгомонѣ сей дружбы съ акторами Букурештскими, здае ся не зайде до Москвы, а до Букурешту; а се грунтъ!

Нѣмецкѣй газеты о Русинахъ.

Майже всѣ нѣмецкѣй газеты противнѣй нѣнѣшному правительству заинтересувались теперѣ дуже Русинами. Майже кожде число тыхъ газетъ розбирае рускѣй справы, особливо дѣло послѣднихъ выборѣвъ и кладе опозиціѣ въ державнѣй радѣ въ обовязокъ, упѣмнути ся о кривды занѣдѣянѣй Русинамъ.

Головнѣй органдъ нѣмецкихъ либералѣвъ, выходяча у Вѣдни „Нѣмецка Газета“, подаючи уже въ скѣлькохъ числахъ остроу критику всѣхъ надѣужитъ при сегорѣчныхъ выборахъ въ Галичинѣ и Буковинѣ, нише въ 184. ч. при кѣнци довшой статіѣ, въ котрѣй подае статистичнѣй выказъ про результатъ выборѣвъ зѣ русскихъ округѣвъ выборчихъ Галичины и Буковины ось що: „Якъ повышнѣй выказъ показуе, перенали рускѣй кандидаты во всѣхъ повѣтахъ лише дуже малою меншостію, значить: перейшли противнѣй кандидаты тѣлько незначною бѣльшостію. Нѣмъ подамо доказъ, до якихъ тутъ убѣгано ся средствъ и якѣ надѣужитя дѣялись при выборахъ, коли лише въ одиѣмъ одиѣсенкѣмъ зѣ девятнацять чисто русскихъ повѣтѣвъ Русины побѣдили — выбравши совѣтника двору п. Ковальского въ повѣтѣ Жолкѣвъ — сха- „актеризуемо тутъ лише становиско министрства Тафого супротивъ Русинѣвъ. Найлѣпша пробка тои характеристики представляе ся въ справѣ переведеня выборѣвъ въ Буковинѣ. Тамтѣйшѣй рускѣй выборцѣй задумали свое державно-пріязне австрѣйске становисце найдокладнѣйше тимъ заманифестувати и дати найяснѣйшѣй и нѣчямъ не збитый доказъ своего миролюбія и своѣй умѣренности, що не поставили навѣтъ кандидатуры Русина, но австрѣйского обивателя чисто нѣмецкого походженя — а то министра просвѣты Барона Конрада. Зѣ початку поразило се органы правительственнѣй въ повѣтѣ. Старосты (капитаны) не знали, що тутъ дѣяти. Здавало имъ ся, що не личить съ ихъ становискомъ, воювати противъ кандидатуры министра; они ѣтнесли ся заразъ до правнѣительства краевого въ Чернѣвцяхъ. Ѡттакъ зачала ся велика вымѣна денешъ межъ Чернѣвцями и Вѣднемъ. Рѣвночасно почавъ сунити бровы румунскѣй кандидатъ Зота, котрого доси и

правительство попирало, такъ що ажъ вежа св. Стефана въ Вѣднѣ зачала хитати ся. Телеграфично заявивъ министеръ Конрадъ, що выбору до рады паньства не принимае подѣнѣякимъ условіємъ. Зъ Вѣднѣ насипѣвъ указъ: выбѣръ Зоты належить подѣ кождою обстановою перевести. Русины въ Вижицкѣмъ освѣдчили противно, що мимо резигнаціѣ Конрада они такѣй однодушно отдадутъ свои голоса за нимъ яко единымъ мужемъ довѣрія. А такъ розпочавъ ся въ парламентариѣмъ напствѣ еще доси не чуваний и невиданий дивоглядъ. Всѣ правительственныя органы въ рускихъ повѣтахъ ухватили ся крайныхъ средствъ, чтобы лишь не допустити выбору найвышшого урядника державы, п. министра, котрый певно бувъ бы выбранный, коли бы не бувъ прійшовъ крутою дорогою черезъ Чернівцѣ зъ Вѣднѣ указъ, що Румунъ Зота, котрый належить до правицѣ рады паньства, гѣдъ якими не булобъ обставинами выбраннымъ бути муситъ. Отсе становишко Русинѣвъ въ Австріи не може яснѣйше и докладнѣйше схарактеризувати нѣякій иншій фактъ. Теперѣшне правительство не може того нѣякъ стерпѣти, чтобы Русины членови министерства Тафого повѣрили свое заступництво въ австрійскѣмъ парламентѣ. Польскій клубъ и полученіи съ нимъ фракціи правицѣ однимъ лишь навикли мылити очи свѣту и подсычувати неперестанно въ невныхъ сферахъ подозрѣванія и клеветы, що будь то Русины, котры одні доси крѣпко стоятъ за державу и за ея законы, и котры имъ вѣрными остали, одні бажають привернути керму Нѣмцѣвъ въ Австрію, „до москвы тягнуть.“ Министеръ не може отже и не повиненъ бути ихъ заступникомъ, посломъ, ѣтъ муситъ зречи ся ихъ мандату, бо прецѣ не иншобъ то якось гладко тыхъ „москалями“ маловати, котры министрви Баронови Конрадови повѣрили заступництво своихъ справъ въ парламентѣ.

Министеръ Баронъ Конрадъ, котрый отказавъ мандату предложеного ему Русинами, считавъ собѣ за честь, приняти мандатъ ѣтъ Румунѣвъ, якимъ го почтили пару день пѣзнѣйше Румуны зъ Радовецкого повѣту на Буковинѣ, и вѣйти яко ихъ посолъ до думы державной.

„Не есть-же се нова обыда для Русинѣвъ?“ —

Рускій (?) посолъ и его промахи.

Въ послѣднѣмъ числѣ Буковины списавъ емъ, якимъ способомъ нашъ дѣдичъ-румунизаторъ п. Зота на

посла зъ Кѣцманьского и Вижицкого повѣта выбранный зѣставъ. — Направду сказавши було то багато бѣды для агитаторѣвъ Зотовыхъ, зачѣмъ они дѣпровадили до того, чтобы п. Зота выбранный бувъ. —

Уже передъ выборами тягали ся жидки, циганы, ходячкові шляхтичѣ ѣтъ села до села и пересправляли съ выборцами о выбѣрѣ въ коратѣ п. Зоты, намовляли ихъ, блатали, обѣщали горы и мосты, чтобы борони Воже не голосували на кого иншого, але на сего пана, котрый участвивъ, якъ самъ звыкле людемъ говорить, нашъ Кѣцманьскій повѣтъ. — Що агитаторы не могли учинити, то довершили нашій свѣтлодавецъ-священники знаніи вамъ, ч. читателѣ, яко румунизаторы по рускихъ селахъ. — Сіи священники румуны жиючи въ рускихъ селахъ не звязали на совѣсть, на людскѣсть, на правдолюбіе и вѣрѣ честности, яки въ народѣ пробуждувати повинні, а голосили народови безъ сорому, що цѣсарь самъ жае собѣ на посла п. Зоту. Въ правдѣ народъ вѣривъ и не вѣривъ, але не входячи въ то, сколько сѣ свѣтлодавецъ, учитель вѣры, рускому кандидатови пошхидити, а властиво п. Зотѣ помогти, ходячь намъ головою о то, чи такий священникъ якъ примѣромъ о. Гомѣвка въ Кѣцмани, розпространяючи тревожний брехиѣ межи выборцами, може ся учителемъ правды бжжїи, и любви христїаньской называти. Чижь можуть теперъ такіи священники якъ о. Гомѣвка, говорячи до народа брехиѣ, передъ нимъ повагу мати, або его уморальничити? Нѣколи!

Щожъ теперъ за користь зъ тыхъ румунизаторѣвъ по селахъ для руского народа, ихай собѣ нашъ прав. владыка и его румуньскій созѣтникъ, котры такихъ священниковъ намъ показывали, на се ѣгловѣдъ дадутъ. — Доста того, панъ Зота перейшовъ на посла до рады державной, а рускій кандидатъ получилъ въ Кѣцмани 30 голосѣвъ. —

Уже на першій покинѣ тѣмъ агитаторѣвъ Зотовыхъ „вивать Зота“ нашъ посылъ зъ угѣхъ ажъ языкъ въ устахъ загубивъ. — Подякувати товѣ за привѣтъ п. Зота въ той мигѣ забувъ, але за то на голосъ агитаторѣвъ „до корчмы на ниво“ потянувъ ся п. Зотѣ съ товѣю до корчмы, де ѣтъ своихъ выбѣрѣвъ ажъ до пиянїи угощивъ. —

Коли уже выборцами, агитаторамъ и всѣмъ Микитамъ Хрунямъ захмарило ся въ голови, тогда зачавъ п. Зота зновъ баналюхи людемъ оповѣдати, якъ то ѣтъ бѣдувавъ захѣмъ дѣпровадивъ до тѣго, що цѣсарь зменшавъ податки для Буковины зъ 5 миліонѣвъ на 3. — Розумѣе ся, що таку бесѣду п. Зоты нашій Микиты Хрунѣ, котры на него за порцію горѣвки и за цигаро голоса свои дали, на вѣзь ротъ „спазивъ“ кричали и въ долонѣ пѣскали — але, на диво Хрунямъ, наипили ся и люди честныи, дбаючи о свою народну руску справу, власне тыхъ 30 выбѣрѣвъ-русинѣвъ, котры на руского кандидата голоса дали, и сѣ люди явили ся передъ п. Зотою и въ очахъ Хрунѣвъ жадали съ нимъ яко посломъ зъ Кѣцмани и Вижицѣ поговорити. — Наколи п. Зота поднавъ ся,

щобь рускихъ выборцѣвъ выслухати, чого они хотять, стало тихо межи ликующими Микитами Хрунями, всѣ зѣбраний витрѣщили очи, нацурили уха и слухали що сѣ людоньки съ такимъ паномъ, що навѣтъ зъ министрами, якъ онъ самъ каже, за панъ-брать, говорити буде. —

Тутъ выступивъ образованный селянинъ Циганчукъ зъ Дубовець и въ довгой промовѣ высказавъ п. Зотѣ горькі слова правды. Межи прочимъ сказавъ сей честный селянинъ п. Зотѣ, що онъ обѣцявъ старати ся у правительства о основанье рускои гимназіи въ Кѣцмані але своего слова не дотримавъ, а змикитивъ, бо шкодивъ сѣй справѣ такъ, що уже позволена гимназія не прийшла до skutku. — Дальше роблено послови закідъ, що онъ заступавъ виключно интересы румынской, а не тыхъ повѣтовъ, изъ котрыхъ его посломъ выбрано. — Вслѣдъ за симъ честнымъ селяниномъ, нѣмъ панъ Зота змѣгъ зѣбратись на концентъ до ѳтповѣди, промовивъ образованный селянинъ Дмитро Кицуръ зъ Валявы и зывавъ посла, абы уже разъ посля совѣсти собѣ поступивъ и о основанье рускои гимназіи въ Кѣцмані постаравъ ся, чого народъ собѣ жєлає. Наколи еще и п. Бахницькій за селянами потакнувъ, обѣцявъ п. Зота селянамъ торжественно, що буде всѣма силами ся старати, абы та гимназія основала ся, и має надѣю, що она и оснєе ся. —

На таку ѳтповѣдь всѣ присутній 30 рускихъ выборцѣвъ и приклонники Зотові закричали „браво“, а нашій патріоты селяне съ своими сторонниками ѳтѣйшли съ переконаньемъ, що вже пожадане дѣло рускои гимназіи приїде до кѣнца. —

Чи мыслите, панове читателѣ, що п. Зота своего честного слова додержитъ, або що онъ волю має таке слово додержати? Де тамъ! Заразъ по выборѣ не мавъ п. Зота нѣчого пильнѣйшого робити, а поѣхавъ заразъ до Черновець, де онъ зновъ основаню рускои гимназіи шкодивъ. —

Тутъ оповѣдавъ п. Зота пану Алезаному, що его интершєловавъ одинъ селянинъ абы онъ ся постаравъ яко посолъ рускій о основанье рускои гимназіи въ Кѣцмані, але каже панъ Зота, той селянинъ такъ дивно вымовивъ слово „гимназія“, що онъ ажъ догадувати ся мусѣвъ, чого онъ хоче. «Я запытавъ его,» каже Зота, „а знаете вы що то гимназія?“ Знаю, каже селянинъ, то е вышша школа. — А знаете вы, газдо, що въ той школѣ учать языка латиньского, и грецкого и чи вамъ такой школы треба? На се, каже п. Зота, сказавъ селянинъ: а, якъ то має така школа бути, то намъ еи не треба, бо до такихъ школъ неходили нѣ мои батьки, нѣ дѣды. —

Такій брехнѣ мавъ п. Зота говорити пану барону Алезаному и доновѣвъ до того, що народъ не бажає гимназіи, бо онъ навѣтъ не знає, що то е така гимназія, толькѣ черновецкій агитаторы и деякі поны того бажають, а народъ якъ малпа чуючи ѳтъ сихъ агитаторѣвъ и повторяє бажанье не знаючи навѣтъ, що то е гимназія и пощо она. —

Видите панове выборцѣ, якого посла вы зновъ выбрали и якій то совѣстный панъ? О сѣмъ новѣмъ поступку п. Зоты булибысьте навѣтъ пєзнали, якъ бы случай самъ не зарядивъ, що мѣстопрєдсѣдатель Рускои Рады п. Др. Невечерель самъ до п. Алезаного поїшовъ и его просивъ, абы ся разъ о руску гимназію въ Кѣцмані постаравъ. —

На сю устну прозбу нашего мѣстопрєдсѣдателя п. баронъ Алезани сказавъ: Я не знаю, хто бажає гимназіи, народъ сего не хоче, менѣ самъ посолъ п. Зота казавъ, що народъ не має и понятія о гимназіи, а Вы все сєи школы жєлаєте. —

Наколи п. Др. Невечерель п. Алезаному доказывавъ, що рускій народъ вышшой школы конче потребує, тогды на свой горькій жалъ и на смутѣкъ намъ Русинамъ довѣдавъ ся нашій патріотъ о бесѣдѣ пана Зоты, котру онъ о насъ Русинахъ и о нашѣй гимназіи пану барону державъ. —

Теперь чей всѣмъ стане ясно якъ сонце, якій п. Зота пріятель Русинамъ. — Теперь приходитъ намъ на гадку: чи румынской народъ просвѣщенѣйшій якъ рускій народъ на Буковинѣ. —

Доведено е, що рускій народъ въ образованю вышше стоитъ якъ румынской, о чѣмъ свидѣчать многі сельскій читальни, амбарѣ, касы пожечковій; чомужъ Румыны мають свою румынскую гимназію, а рускій народъ нѣ?

Нѣмъ еще приїду на се пытанье въ слѣдуючѣмъ числѣ, мушу признати, що панъ Зота яко рускій посолъ поступивъ собѣ безсовѣстно. — А теперь смѣємо ся его запытати, чи годить ся то съ честнымъ характеромъ: рускимъ посломъ бути и дѣлати въ некористъ народа, котрого має посолъ заступати? Чи то честный поступъ и пристѣитъ послови въ теперѣшнѣмъ вѣщѣ? Наші люди не такі дурніи, якъ ихъ п. Зота собѣ представляє, они научили ся уже зле ѳтъ доброго розрѣжнати. —

Противъ такъ огидного поступку п. Зоты выступили мы на сѣмъ мѣстци, а въ слѣдуючѣмъ числѣ подамо способъ, якъ треба положить конецъ безсовѣстному ушкодженю лѣшѣи будущности руского народа на Буковинѣ, котре собѣ, якъ изъ сихъ крутарскихъ забѣгѣвъ видно, за задачу поставивъ п. Зота, посолъ накинєный Русинамъ п. барономъ Алезанимъ, здає ся за то, що народъ рускій при послѣднихъ выборахъ до сойму доказавъ, що не хоче бути баронскимъ слугою.

БУКОВИНСКІЙ ОБЩЕСТВА РУСКІЙ.

На «Дѣмъ Народный» въ Чернѣвцахъ зложили: Безимєнный 50 зол., п. Тимоѳій Гнѣдыи нар. учитель въ Звинячу ѳтъ себе 3 зол., ѳтъ о. Липецкого 1 зол., и ѳтъ п. Лисюка Мих., начальника громадского 1 зол.; вл. о. Ганѣцкій Георгій приходникъ въ

Путиловъ отъ себе 5 зол., зъ коляды новорѣчної 20 зол., отъ честныхъ господарѣвъ: Стефана Вадури 4 зол., Захаріѣ Лотоша и Петра Кричуна по 3 зол., отъ Николая Чокана, Ивана Кевера, Николая Дропѣка, Георгія Фрея, Іосифа Завѣховского, Костя Маковейчука, Тимофія Маковейчука, Тимофія Морочка, Олексы Кевера, Стефана Мойсы, Георгія Дарія, и Георгія Дарадуды по 1 зол., а отъ п. Василя Фошки 50 кр.; вл. п. Максимъ Михалѣкъ, п. к. судія повѣстовый въ Путиловѣ отъ себе и п. Дмитра Чучка по 5 зол., отъ п. Стефана Шинсера, п. к. канд. лѣсинства въ Гринявѣ п. Іос. Фока по 2 зол., даьше отъ п. п. Іюана Гладчука, Алоиза Лебовтона, Петра Маковейчука, Олексы Бовгаря, Якова Маковейчука, Федора Бойчука, Нантея Чучка, Матея Дарія, Ивана Маковейчука, Ивана Горбана, Ивана Дарія и Б. Миличевича по 1 зол., а отъ Василя Кевера 70 кр. п. Григоровичъ отъ себе и знакомыхъ 37 зол., о. Сѣменовичъ 1 зол., подъ часть головного збору вилло 13 зол. — Щедрымъ дѣтелямъ и ревнымъ збирателямъ, особливо братьямъ Гуцуламъ, зложившимъ найбільш до теперь датки, щиро-руске «Спасибѣ!» —

* * *

Загальне збранье членѣвъ Народного Дома въ Чернівцяхъ отбуло ся дня 29. лат. юнія с. р. подъ проводомъ на сей день выбраного предсѣдателя о. Іеротея Федоровича, пароха изъ Валявы.

Поудобрѣню протокола предидучого загального збрани зъ дня 11. лат. мая 1885 и выслухавши справозданье уступающого выдѣла и справозданье касіера збранье выразило уступающему выдѣлу признательность за добре веданье дѣлъ Народного Дома.

Потѣмъ принято два внесеня уступающого выдѣла:

1.) „Неуспіающимъ стараньемъ нового выдѣла мае бути: Якъ найскорше купити реальность, по возможности отвѣтну будучой цѣли общества „Народный Дѣмъ.“ —

2.) Народный Дѣмъ отвореа читальню — недотыкаючи своего коренного фонду, до котрого належать добровѣльный складки, все вносы членѣвъ основателѣвъ и що найменше половина вносовъ замѣстцевыхъ членѣвъ дѣйствительныхъ.

За первымъ влесењемъ промовляли панове: Поповичъ въ имени уступающого, выдѣлу, Ясеницкій, Гулка и зъ взгляду на то, що мѣстци еще не густо забудовані и отвѣтні для Народного дома, — забудовують ся, — реальности дорожбють — и по колькохъ лѣтахъ за бѣльшій грошій не осягне ся бѣльше якъ за нѣвѣшний капиталъ, котрого ненарушимѣсть треба обезпечити умѣщеньемъ въ реальности.

Вторѣ внесенье отвѣчае статутарной цѣли Народного Дома. Читальню доси одержувало общество „Руска Бесѣда“, по щобы выдатки на читальню застановити, а обернути на литературный цѣли, котры суть задачей

общества „Руска Бесѣда“, — рѣшила Бесѣда свою читальню закрыти и передати Народному Дому.

Г-нъ Поповичъ, мотивуючи сими обстановками вношенье выдѣлу, не сомнѣвавъ ся, що интеллигенція руска, котра чье потребу читальнѣ, — по закрытю читальнѣ Бесѣды триступитъ до Народного Дома и вносами членѣвъ удержитъ читальню безъ нарушеня коренного фонду общества.

п. Гулка указувавъ, що читальня окаже житье общества, притягне рускій народъ, зыскае членѣвъ и датки и побѣльшитъ фондъ, по щобы обезпечити ненарушимѣсть капиталу предлагае отворенье читальнѣ доперва по купленю дому. Се вношенье упало — понеже вношенье уступающого выдѣла — достатотно забезпечаетъ фондъ. —

Въ новый выдѣлъ выбрані: о. Іерофтей Федоровичъ (яко предсѣдатель), панове: Ерофей Пигулякъ (вторый мѣстопредатель), Окуневскій (первый мѣстопредсѣдатель), Проданъ, (секретарь), Коралевичъ (мѣстосекретарь), Тиминскій, (контролоръ), Поповичъ, Харжевскій и Гулка (господарь). —

* * *

«Союзъ», товариство русскихъ академикѣвъ въ Чернівцяхъ выбирае ся на вандрѣвку по Буковинѣ и дасть въ слѣдующихъ мѣстцахъ театральныя представленія або музыкально-декламаторскыя вечера съ танцами, а то: 6. л. Августа въ Заставнѣ, 9. въ Снятинѣ, 15. въ Вашкѣвцяхъ, 18. въ Баниловѣ рускомъ, 20. въ Станѣвцяхъ, 23. въ Вижницѣ а 25. въ Путиловѣ. — Звертаючи на се патріотичне предпріятыє нашихъ молодыхъ братѣвъ особливу увагу руской публики на провинціи, надѣемо ся, що зволитъ она подати молодымъ шпрителамъ руского духа всяку можливу помѣчь, такъ якъ дѣло се великой ваги. — Подрѣбну програму подамо въ слѣдующѣмъ числѣ, а въ свой часть помѣстимо цѣле справозданье. —

Дальше именовало общество всехъ членѣвъ львѣвской антиіезуитской депутаціи своими почетными членами.

ДРОБНИ ВѢСТИ.

(Отъ Редакціи). Споводувавши печатню до придбаня дробнѣйшого якъ до теперь писма, якимъ уже се число печатано, надѣемо ся, що нашій п. т. читателѣ тымъ скорше отновлять предплату и придбають намъ новыхъ предплатителѣвъ. Отъ Васъ, почтенный предплатителѣ, зависитъ существованье „Буковины“, отже и просвѣта нашего буковинского зашедбаного брата-селянина, надѣчимъ безъ всякой личной користи мы по си-

ламъ працювати рѣшилися; просимо, не оставляйте руску „Буковину“!

(Министръ баронъ Конрадъ) має — по донесеннямъ газетъ, — уступити изъ министерства. —

(Панъ Іосифъ Кохановскій), совѣтникъ правительствъ и староста въ Кимполунгу, именованъ совѣтникомъ правительства краевого въ Чернівцяхъ.

(Панъ Мечиславъ Захаръ), комисаръ повѣтовый, именованъ старою.

(Державна дума) збере ся въ Вересню для выслушаня бесѣды тринной, выбору вспѣльныхъ делегацій и може бути для залагодженя другихъ еще справъ. По делегаціяхъ будуть скликаны краевы соймы.

(Министерство войны) поручило краевымъ властямъ, щобы приватны и громадскы дороги, особенно въ повѣтахъ коло державныхъ границъ удерживали въ належитой евиденціи и щобы о каждой новой таккой коммуникаціи или доконаныхъ змѣнахъ повѣдомляли безпроволочно дотычну команду корпусу.

(Министеръ просвѣты и вѣроисповѣданъ) постановивъ въ справѣ матеріального положенія католицкого клира, що кождыхъ пять лѣтъ мають робити ся статистичны доходженія о положеніи католицкого клира въ Австріи, а підставою до сего мають бути фасѣи, зроблены після приписовъ закона о конгруи.

(Дръ Гиллеръ) професоръ карного права на черновецкомъ всеучилищи выбранъ ректоромъ черновецкого всеучилища на школьный рокъ 1885/6, — получивъ титулъ совѣтника правительственного. —

(Почетне гражданство) надала рада громадска Черновець вицебурмистру Дру Генрику Атласу, при случайности 50-лѣтнего юбилея докторского.

(Дръ Альфредъ Павличекъ), сучленъ гимназіи черновецкой и Германъ Румиъ, сучленъ гимназіи радовецкой, именованъ учителями гимназіи въ Радівцяхъ.

(Краева рада школьна) въ засѣданіи дня 27. Червня 1885 рѣшила будувати дѣмъ для семинаріи учительской, купити грунтъ и поручити выробленіе плановъ. Дальше принято прелиминаръ школьного краевого фонда на рокъ 1885/6. — Плати въносить 26000 зол., квинквеніи о 5000 зол. больше якъ теперъ; личный додатки 900 зол. — покрые ся додатками до кождого гульдена податкового. — Теперъ получаютъ:

23	учителѣвъ	мѣсто	500 зол.	по	600 зол.
17	„	„	400 зол.	„	500 зол.
7	„	„	350 зол.	„	500 зол.
49	„	„	350 зол.	„	400 зол.
78	„	„	300 зол.	„	400 зол.

(Ставропигійскій Институтъ) во Львовѣ буде въ слѣдующомъ роцѣ праздновати 300-лѣтній роковины своего основанія. Загальне збраніе членовъ Ин-

ститута вызначило на сю цѣль 1000 зол. — Дръ Изидоръ Шараневичъ, сеніоръ Института, приготовляе ювилейне выданіе, котре буде украшене фототипами видѣвъ Успенской церкви, Ставропигійской церкви, каплицы Балабановъ и т. д.

(На стипендію) имени св. Кирила и Методія жертвувати Палове: Любинецкій 2 зол.; — Мерзвинскій зъ Кѣцмана 2 зол.; — и на Рудковска зъ Вижицъ 3 зол.; Н. Н. зъ Сучавы 1 зл. — Окуневскій Кирило антикаръ зъ Кѣцмана 1 зол. 50 кр. —

(Наша Редакція) выслала 5. Юлія н. ст. въ Велеградъ на Кирило-Методіевске торжество слѣдующу поздравительну телеграму: „Братямъ Славянамъ празднуемъ тысячлѣтну память славянскихъ Апостоловъ св. Кирила и Методія грѣмке слава!“

(Незвыкле нещастіе) постигло Дра Горникера, конципиента адвокатского въ Чернівцяхъ. Муха затрута ядомъ гнилизны укусила дра Горникера подчасъ кушени въ нѣсъ. Съ того повстала рана, — кровь затроила ся, а операція, котру предпринявъ дръ Залозенскій не помогла. Въ слѣдствіе операціи дру Горникеру вытекли очи и онъ умеръ.

(Испытъ зрѣлости) въ Черновецкой гимназіи выдержали межи около трицати учениками два Русины, именно: Іосифъ Гусакъ и Діонизъ Іеремійчукъ. — Причиною такъ малого числа Русинѣвъ есть недостатокъ средствъ для отриманія въ столичномъ городѣ. — Гимназія въ Кѣцманѣ улегчила бы трудности сынамъ народа. Всѣми силами треба старати ся намъ о гимназію въ Кѣцманѣ.

(Львовскій, вѣденскій и черновецкй) академики намѣряютъ на свой подорожи черезъ буковину устроить дня 13. лат. августа вечеръ декламаторско-музыкальный съ танцами въ Чернівцяхъ въ сали стрѣльничой.

(Конкурсы.) При Сучавской гимназіи мѣстце учителя нѣмецкого языка яко головного предмету. При реальной школѣ черновецкой мѣстце учителя румынского языка яко головного предмету — и мѣстце учителя англійского и французского языка. Терминъ поданія о тѣхъ мѣстцахъ до 25. линія с. р. Первенство мають убѣдатель гр. ор. вѣроисповѣданія. — Если однакъ получаютъ сѣ мѣстца убѣдатель инной религіи, тогды будутъ деинде умѣщеніи, скоро кандидаты православного вѣроисповѣданія найдутъ ся. —

При школахъ народныхъ опорожненіи слѣдующи мѣстца учителѣвъ: въ Боянѣ, Чорнавицѣ, Люди-Горичой, Кучуровѣ, Молодѣвѣ, Топорѣвцяхъ, Васлѣвцяхъ и Цуринахъ съ платнею III. и IV. класы. Требуе ся для Топоревца и Васловеца языка руского и нѣмецкого, а для Боянѣ, Чорнавки, Люди-Горичои, Кучурова, Молодѣва и Цурина языка румынского, руского и нѣмецкого и уздолженія до преподаванія религіи для православныхъ. Терминъ поданія въ пять тыждняхъ въ Черновецку школу-

ну раду (оголошено въ урядовой газетѣ 1. Юлія.) —

Мѣстце учителя при одноклассовой школѣ въ Балькѣвцяхъ, и провизоричній мѣстціи учителей: въ Шербѣвцяхъ Негостинѣ, Киндести, Климовцяхъ и Вѣлѣй. Керниці съ платнею 4. класы. — Преподавательный языкъ рускій, а въ Балькѣвцяхъ, Шербѣвцяхъ и Киндестахъ такожь уздолженне до преподаванія религіѣ по православному обряду. Терминъ поданія до 10. Августа с. р. въ повѣстову раду школьную въ Серетѣ. —

Въ Босніи будутъ незадовго обсаджувати ся мѣстціи учителей при народныхъ школахъ съ рѣчною платою 500 до 600 зол. съ мешканьемъ, огородомъ и опаломъ въ натурѣ или отвѣтнымъ релютумъ. Терминъ поданія до 15. Липня с. р. черезъ политичну власть компетента — до краєвого правительства въ Босніи.

Конкурсъ на учителя игры на скрипкахъ въ обществѣ музичномъ въ Чернівцяхъ. Платня рѣчна 600 зол. — Терминъ поданія до 1. Сентября 1885 на руки секретаря общества Дра. Василя Дузинкевича. Требуе ся укінченого консерваторіумъ. —

(П. Купчанко) скаржитъ ся въ одной дописи до „Bukowiner Rundschau“ на „Раду Руску“, що она не поставила его кандидатуру, хотя тое вже передъ рокомъ обѣщала; въ вступной статіи 11. и нынѣшняго числа «Буковины» найде п. Купчанко частинку отвѣда на свою жалобу, хотя намъ не вѣдомо, щобы «Руска Рада» ему повышше заповѣненне безусловно дала була. Въ той самой дописи упреклае п. Купчанко «Руску Раду» за языкъ, въ якомъ ея ѳтѣзва написана и называе его польско-рускимъ; мы маемо подъ рукою ѳтѣзвы п. Купчанка уложену на томъ самомъ «жаргонѣ», якъ ѳнъ нашъ рускій народный языкъ назвати зволить, хотя такой право-, чи властиво криво-писи, яку ѳнъ употребляе, нѣхто изъ Русинѣвъ не уживае. Оставьмо споритись по чужихъ газетахъ, а дѣлаймо лѣпше спѣльно надъ просвѣтою народа, а азбука съ часомъ сама уладить ся!

(Холера въ Испаніи) розширяе ся и пануе вже въ провинціяхъ Мурціа, Валенціа, Толедо, Аликанже и въ Сарагосѣ.

(Въ семинаріи учительской) въ Чернівцяхъ здали матуру слѣдующіи Русины: Александръ Купчанко, Ілія Клууста, Дмитро Маріанчукъ, и Кароль Завадскій и Носіевичъ.

(Тучѣ) лютятъ ся въ Буковинѣ и восточной Галичинѣ. Въ околици Вижницѣ, въ долині Косова и Кутѣ выхоръ поваливъ лѣсъ числячій 10000 пѣвъ. Бура зрывала дахи и валила деревянныя дома, занесла изъ тертакѣвъ доски въ Прутъ, Днѣстеръ и Черемошъ, гинула худоба подъ завалеными хлѣбами. Шкода велика. Въ поодинокихъ околцияхъ унавъ градь и знищивъ збѣжа, зваливъ кѣлька стовѣвъ телеграфныхъ. Въ Сторожинци и Вижницѣ и Бергометѣ бура зрывала дахи, валила дерева въ лѣсахъ, въ Испасѣ дома валили ся.

Въ Подзачаричу хмарою спустивъ огороды. Шкоды начесла туча такожь въ Вашкѣвцяхъ, Криснѣ, Чудинѣ, Карачевѣ, Дихтинци, въ Устьерѣкахъ хмарою.

(Найновѣйшій вынайденіемъ) штуки есть электрична машина до шитья, зроблена въ фабрицѣ Шафера и Полька въ Филадельфії.

(П. Антонъ Кохановскій) бывшій краєвый капиталь и посолъ до рады державной мае, такъ ходять слухи, бути именованный членомъ палаты панѣвъ.

(Редакція) „библіотеки для молодежи“ въ Чернівцяхъ просить панѣвъ учителей рускихъ, такъ буковинскихъ якъ и галицкихъ, щобы подъ часть школьныхъ праздничныхъ звонили приготовить для «библіотики» статіи обіймающіи наибѣльше $\frac{1}{2}$ писаного аркуша изъ рускои и австрійскои исторіи и географіи, исторіи природы, повѣсточекъ, казекъ, байекъ, стишкѣ и т. п. надѣемо ся, що найде ся межи рускими учителями гарне число мужѣвъ умѣющихъ орудовать и перомъ. На желанье вышле редакція поодинокій вышшовшій до теперъ числа библіотеки тымъ, котрі бы хотѣли обзнакомитись съ урядженьемъ библіотеки. На конецъ просить редакція п. п. учителей, родичѣвъ и другѣвъ рускои молодежи о ласкаве придбаньи новыхъ предплатителей, котрымъ вышле сейчасъ вышшовшихъ до теперъ 6 книжочекъ, або и одну книжочку на оказъ. —

(«Альманахъ») общ. «Союзъ» печатае ся уже въ черновецкой архіепископской печати. Объемъ Альманаха назначенъ шо найменше на 15 печ. аркушѣвъ 4го формата. Альманахъ мѣстити буде въ 3 частяхъ 1.) Поезіи, 3.) Оповѣданія и 3.) Науковыя розпрывы. Общ. Союзъ просить о якъ найскорше надсыланьи предплаты, котра тѣлько до 5. л. Августа с. р. выноситъ 1 зол. 20 кр., послѣ же значно подвышшена буде.

(П. дир. Flasch-ови), котрому минушой недѣлѣ уже и тутешна нѣмецка газета „Buk. Rundschau“ выставила, якъ то одинъ нашъ профессоръ, и покровитель наша директора высловивъ ся, похвальне(!) свѣдоцтво, примушенъ и мы зо взгляду на доносимость политичну выставити нове «свѣдоцтво похвалы». ѳтогравши при послѣднихъ выборахъ до рады державной ролю мерзеного шпіона межи подчинеными ему учителями, задумавъ п. Flasch обмытись передъ либеральнымъ кандидатомъ денунціаціею, будъто Русины черновецкіи антисемиты. Вынявши изъ своей школьной библіотеки книжочку «Слово до народа» выдае въ Чернівцяхъ 1877. року, перевѣвъ рецензентъ граматикѣ Партицкого, (котрый, якъ самъ одному изъ Русинѣвъ *ad captandam benevolentiam* недавно тому заповѣнявъ, учитъ ся теперъ на голосъ читати изъ книжочекъ рускихъ съ акцентомъ (!), стишокъ вымѣренный противъ лихварѣвъ и корнемъ, а написанный однимъ изъ анти-хвостачѣвъ п. Flasch-а на желанье автора ѳтвѣдно его прочимъ статіямъ будучи еще

ученикомъ. Той пореводъ учащего ся читати литерата доручено и. Вагнеру, котрому однако уже ясна стала цѣла ся справа, якъ такожь антисемитизмъ поважного и любленого всѣма жидами, котрымъ авторъ згаданого стишка лично, а не зъ описаня гесте обчерпелъ и. Flasch-а знаный, звѣстне такожь семитофильство популярного козмополита-директора выѣвшого уже двоухъ жидовъ изъ учительской службы, а продовжающего ту же закулисову тактику и съ другими учителями-жидами и Русинами. —

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Праця и згода.

Ой въ насѣцѣхъ у широкой
Улиѣ рядами,
Въ нѣй то слабый одинокий
Мѣжь сильными ниними.

Побольшили его мухи
Пинихъ пѣвъ, чи мало!
Забрали ся слабодухи,
Сильныхъ мало стало.

«Но въ союзѣ лежитъ сила;
Нужь до дѣла, дѣти!»
(Такъ имъ matka говорила)
«Щобъ цѣли досѣсти.»

И трудились сильно пчолы
Пильно, щиро, згодно,
Лѣтали у горы, въ доли
По мѣдѣ, вѣскъ свободно.

Не минуло часу много,
А праця и згода
Выробили нини сильного
И зъ сего народа.

Омелянъ Олексоѣвъ.

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

У администраціи Буковины зложили: на „Кобзарь“ проф. Ер. Пигуляк и „Руска Бесѣда“ въ Черновцахъ.
На „Бояна“ „Руска Бесѣда“ въ Черновцахъ.
ВН. П. ПАР.. ВО ЛЬВОВѢ. Дифстрові кручѣ подучили можна такожь въ почт. Товариствѣ „Просвѣта.“ Дікуемо за Вашу добру волю!
ВН. МАТ. ВЕЛ... ВО ВОСК. 5 примѣрникѣвъ „Дифстрові кручѣ“ выслано по вашому желаню.
ПОЧТ. ЧИТАЛНЯ ВЪ СКАЛѢ. Предилату на часописѣ „Буковина“ подучились отъ Вамъ живчивого О. К. за першій только пѣврѣкъ — Если угодно, просимо дальше пренумерувати:
ВН. ПРОД. ВЪ КОЦМ. За першій пѣврѣкъ одержалисьмо предилату.
ВН. НИК. К... ВО ЛЬВОВѢ. Позѣйше зробимо по Вашой волѣ.
ВН. ЮС. РАК. ВЪ СТАН. Ч. 10. поновно выслано. Рекламаціѣ свободній отъ почтовой оплати. Если не подучилисьте, зарекламуйте.
ВН. ЕВ. С... ВЪ СТАН. Окрѣмъ троухъ картъ кореспонденційныхъ не одержалисьмо жадного листу.

ВН. НИК. Т... ВЪ ВАС... Де Вамъ догодѣйше отбирати, нашу газету чи въ Заставѣ, чи въ Кадаубискахъ?
ВН. М. МИХ... ВЪ ПУТ. „Спаси Богъ“ за добре слово!
ВН. П. ГР. Б. ВЪ Т. Дописъ употребимо; просимо о дальшій.
ВН. П. И. М. ВЪ К. Стиха Вашого не можемо пожѣснити; народѣ не заслуге на ганьблѣнь, а скорше интеллигентній люди, котрі запедбуютъ его просвѣщенє. — Просимо о дописи до тычно народныхъ справъ рускихъ въ Вашѣхъ повѣстѣ. —

НОВІ КНИЖКИ

доставлені нашѣй редакціѣ.

Библиотеки для молодежи

появилась уже 6. книжочка и мистить въ собѣ:

стишки „Гуцулы“, „Бузько и воробецъ“, „Найдешъ, не весели ся, згубишь, не смути ся!“ и „Благожеланье“, дальше прозою: „Якъ показавъ нашъ Найясѣйшій Цесарь уже за дитини свое добре сердце“, „Некотигорошокъ“, „Пчолы“, „Семень Чухрѣй“, Забавы для дѣтей: „Коса“, и „Що означаютъ загадки въ 5. книжочкѣ?“ — Цѣна съ пересылкою: на рѣкъ за 12 книжочекъ 1. зол., за кожду книжочку зъ особна 10 кр.

Изданія общ. им. Качковского, ч. 104. за Май 1885. „Розговоры о тверезости“ и оновѣдѣнє „Постоянство въ противностяхъ“, написаны С. Г. Шеховицъ. — 48 стор. Цѣна 10 кр.

Подписанный завѣдомляе П. Т. Публику, що отбувши довшу практику на дентистичной клиницѣ при университетѣ въ Галѣ подъ проводомъ проф. дра Голлендера, поселивъ ся въ Черновцахъ и выконуе все въ объемъ дентистики входячій дѣланя пося найновѣйшихъ засадъ наукы.

Ординуе отъ год. 8—12 передъ и 2—6 по полудни.

ПЕТРО КАДАЙСКІЙ

въ Черновцахъ ул. Руска ч. 9.

Руска Бесѣда въ Черновцахъ

выдала и має на складѣ

РУХОМУ

АЗБУКУ

(такъ звану машинцу до читаня)

составлену на подставѣ буквара Е. А. Поповича. Каждая скринька мѣститъ въ собѣ 5 примѣрникѣвъ малон азбуки; каждая буква наклеена на особну табличку (1 дм. высоты.) Цѣна одной скриньки съ пересылкою 1 зол. 50 кр., безъ пересылки 1 зол. 20 кр. —

О удобренє сего азбуки яко средство наукы, въ школахъ народныхъ отнесло ся товариство до в. н. к. рады школьной красной.

Выдае и за редакцію отвѣчае: Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичъ. Зъ печати Г. Чоппа.

«Буковина» виходить

1. (13.) и 15. (27.) кожного
місяця.

ПРЕДПЛАТА

съ пересылкою выносить:

на цілый рік 3 зол. — кр.

» півъ року 1 » 50 »

» чверть » — » 75 »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-

СТРАЦІЯ «Буковини» зна-

ходять ся въ Чернівцяхъ,

(улиця Сизея ч. 7). Бу-

ковинѣ доноси адресувати на-

дѣлать.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГІ

обчислюють ся якъ найде-

шевше.

Ч. 14.

Чернівцѣ, 15. Липня (27. л. Юлія) 1885.

Рочникъ 1.

Якои вышньої школы треба намъ?

Въ нашѣй газетѣ описали мы подробнѣ, якъ буковинскій Русины ѡтъ довгого часу старають ся о руску гимназію и якъ то нашимъ врагамъ удало ся рѣжними способами встріяти се дѣло, обѣщане намъ самымъ Найяснѣйшимъ Монархомъ. Въ послѣднѣмъ числѣ „Буковини“ записали мы голосъ нашего народа требующаго для себе основанія рускои гимназіи, описали мы такожъ нечестне постоупанье руского (?) посла супротивъ волѣ народа т. е. противъ основанія рускои гимназіи. Сегодня представимо рускому народови новій забѣги сего посла, новій его выдумки щобы только збаламутити нарѣдъ и запобѣгти основанію рускои гимназіи. Оповѣдають намъ, що славный рускій (?) посолъ выдумавъ нову штуку, а то ось яку. „Намъ, каже ѡнъ, не треба гимназіи але выдѣловой школы, о котру я старати ся буду.“ Щобы вы, панове выборцы, познали ся на фарбованыхъ листахъ и не довѣряли имъ, хочемо вамъ выяснити, що то есть та выдѣлова школа. Послушайте! Выдѣлова школа складае ся изъ 3 класъ. Хто ходивъ 5 рокѡвъ до народной школы, якій у насъ уже майже въ кождѡмъ селѣ находитъ ся, хто отже скѡнчивъ народну школу, той може записати ся на 6. рокъ до выдѣловой школы, до котрой мае ходити день въ день черезъ 3 роки. — Чогожь учать въ тѡй выдѣловѣй школѣ? Учатъ тамъ то само, що и въ народнѣй (сѣльскѣй) школѣ только въ бѡльшѡмъ размѣрѣ. — На що можна вый-

ти изъ той школы? По окѡнченію выдѣловой школы не можна нѣчимъ еще бути, а котра дитина хотѣла бы выйти на дяка, учителя, священника, урядника и т. д., мусѣла бы ходити еще до даскаліи, учительской семинаріи, гимназіи и т. д., куда и заразъ по окѡнченію 4. класъ и народнои школы безъ утраты дальшихъ четырехъ ажъ рокѡвъ вступити може. На щожь тѣ выдѣловѣй школы? Въ бѡльшихъ мѣстахъ суть такі школы отъ нащо. Богатый купецъ, фабрикантъ або и помѣщикъ мае сына. По окѡнченію народнои або нормальной школы сынъ еще замолодой, щобы мѡгъ переняти склепъ, фабрику або господарство, отже дае его батько до выдѣловой школы, щобы тамъ научивъ ся дечого бѡльше, по чѡмъ помогае ѡнъ отцеву або и переимае самый цѣле дѣло. Пытаемо ся теперь Васъ, панове господарѣ, хто зъ Васъ такий богатый купецъ, фабрикантъ або помѣщикъ? — Що така выдѣлова школа не для насъ, то видно вже зъ того, що коли въ нѣмецкихъ великихъ мѣстахъ они суть уже бѡльше якъ ѡтъ 10 рокѡвъ, у насъ на Буковинѣ нема нѣ одной такой школы навѣтъ въ самыхъ Чернівцяхъ. Що такі школы для насъ не придатні, то и сама министерія признала и она власне теперь распорядила, щобы замѣсть такихъ выдѣловыхъ школъ учено тыхъ хлопцѣвъ и дѣвчатъ, котрі окѡнчили народну школу, котрі отже ходили уже 6 рокѡвъ до сѣльскихъ школъ, щобы ихъ въ недѣлѣ и свята учителѣ учили еще того, що имъ яко будущимъ господарямъ, господашнямъ и ремѣсникамъ знати треба.

То выстарчить цѣлкомъ для нашихъ господарѣвъ и ремѣсникѣвъ, а при тѣмъ буде то добре, що дѣти окѣнчившій школы зможуть помогати родичамъ при господарствѣ, бо не будутъ потребувати сидѣти цѣлый день въ школѣ, якъ бы то мусѣли въ выдѣловѣй школѣ, але недѣлями и святами будутъ повторяти то, що уже знаютъ, абы не забути, а дальше научать ся много нового и пожиточного, що стане имъ въ пригодѣ при господарствѣ, ремѣслѣ, при войску и т. д. — Чей зрозумѣе теперь каждый зъ Васъ, милі читателѣ, що намъ не треба выдѣловѣй школы, бо того всего майже научать ся наші дѣти недѣлями и святами въ курсахъ продовжающей науки, котрі може уже за рѣкъ въ кождѣй сѣльскѣй школѣ будутъ, а при тѣмъ буде дитина въ буддень помогачемъ родичамъ, котрымъ тяжело приходитъ посылати до школы дитину черезъ 4 роки а не то 8 рокѣвъ, якъ того выдѣлова школа wymagaє. Такі выдѣловѣй школы здали бы ся у насъ хѣба для дѣдичѣвъ, богатыхъ купцѣвъ и ганкѣвъ. Але тѣ не посылають и не пошлють своихъ дѣтей до выдѣловыхъ школѣ, всѣ майже посылають ихъ до гимназіѣ. А чому? Бо бачите дитина въ гимназіѣ научить ся больше, выйде, если пыльна, що їй ся подобає, чи на священника чи на урядника, чи на лѣкаря, чи на професора, цѣлый свѣтъ ен отворений, всѣ дороги до щастя и добра ен вѣльнѣ; а скѣнчить дитина тѣлько 4 класы гимназіѣ и не може дальше пойти, то тогды ен поѣ свѣта отворено: такого хлопця приймуть до антики, до купецтва, до фабрики, битъ може стати ся лѣкаремъ для худобы, писаремъ и т. д., а при войску аванзує невно, а выслуживши 12 рокѣвъ мае заобезпечену будущнѣсть при судѣ або якѣмъ другѣмъ урядѣ. — Хто Вамъ, братья селяне, ѣтраджує ѣтъ гимназіѣ, той хотѣвъ бы, чтобы нѣодно зъ Вашихъ дѣтей не добило ся вышного стану, чтобы всѣ власти были тѣлько въ его лишь рукахъ, чтобы мужикъ не мавъ нѣякого просвѣченного пріятеля, заступника, порадника. Скѣлько то сѣльскихъ дѣтей добиває ся вышного стану на щастье собѣ и родичамъ-хлѣборобамъ, скѣлько то зновъ розумныхъ и до науки дуже здатныхъ дѣтей селянскихъ пропадає щоро-

ку, скѣлько то ихъ мучить ся гѣрко на кусничку поля на хлѣбъ насущный, котрі могли такъ легко добити ся стану, въ котрѣмъ былибъ ушастливили себе, своихъ родичѣвъ, ба и цѣлый нарѣдъ! Не хочемо тымъ сказати, чтобы нѣхто уже не подаривъ. Нѣ; добрый господарь найшастливѣйшій нынѣ на свѣтѣ, ѣнѣ одинѣ собѣ вѣльный панѣ. Но если всѣ господарекі дѣти стануть дѣлити ся батькѣвскимъ майномъ, то не стане, якъ то кажутъ, шкѣрки на выправку, земля котра легко годувала одну родину, не въ силѣ накормити поѣнѣйше двѣ або часто и бѣльше родинѣ. Тому повиненъ каждый щирый отецъ своихъ дѣточокъ дбати ѣ ихъ будучнѣсть; одному ѣставить газдѣвство, другого дасть научити ремѣсла, а третого до науки найздѣбнѣйшого пошле до вышной школы, а та найлѣнша, найѣтновѣднѣйша вышная школа то есть школа латиньска або гимназія, и такой то школы намъ буковинскимъ Русинамъ конче треба, ѣ ню намъ всѣма силами старати ся, ен намъ дати мусять.

Дѣла свѣдчать!

Въ нашей програмѣ помѣщенной въ 1. числѣ «Буковины» сказали мы дѣтчно становиска, яке займе наша газета до прочихъ неславянскихъ народностей Буковины, слова: «Чужого мы не бажаемъ, тѣлько своего боронити хочемо;» на тѣй то подставѣ стоимо и нынѣ и выходячи зъ той засады принужденіи мы були выступити противъ румунизаторского руху, який за помощьюъ впливовыхъ особѣ, котрі власне своимъ становищемъ покликаніи на безстороннихъ надзиратѣлѣвъ мирного розвою и непарушенія правъ поодинокихъ народностей буковинскихъ, отже и Русинѣвъ, ширитъ ся и взростає на всякѣмъ мѣстци съ каждымъ днемъ все бѣльше и бѣльше. Найвыразнѣйше обявляєсь той рухъ вынародовленія Русинѣвъ въ церквѣ и школѣ, а головными моторами и покровителями нашей кривды являють ся майже всѣ достойники православной церкви на Буковинѣ, и многі личности руководячіи школьными дѣлами на Буковинѣ, не дѣстає другамъ нашего слова тѣлько еще замѣщенье правого мужа ведущого головный надзѣръ нашихъ школѣ, «родакомъ», котрого давно уже избрали собѣ въ лицѣ нѣбы-безсторонного педагога, котрого псевдо-либеральностьъ супротивъ Русинѣвъ не залишило въ свѣй часъ довести фактами, чого що до кривдъ заподѣянныхъ буковинскимъ Русинамъ зажелавъ и, баронъ Алезани. О скѣлько мы бавились до теперь въ голословный нарѣкани, а не на-

водили фактовъ, судъ о томъ оставляемо безстороннимъ читателямъ «Буковины», а звертаемо на все увагу мѣродайныхъ лицъ тутъ и вышше. Въ сѣй статіи якъ и въ еи продолженіяхъ спшшемо довшій рядъ дѣлъ, отже фактовъ, поручаючи ихъ залагодженію мѣродайнымъ кружкамъ, особливо же нашимъ патріотамъ, котріи не смѣють заспати сего дѣла, котре начинае ставатись уже невыносимымъ, ба навѣтъ грѣзнымъ для нашего народа. Намъ бы предприняти всякихъ правныхъ мѣръ, щобы «оборонити своего», а маемо въ Бозѣ надѣю, що не погибла еще правда якъ не у нищихъ, то у вышшихъ, керманичѣвъ долѣ австрійскихъ народѣвъ, до котрыхъ и мы, бук. Русины, належимо и належати хочемо. Въ вступній статіи сего числа порушили мы новый крокъ, якій нашій пріятель на нашу шкоду задумали; звертаемо на ту справу особливошу увагу нашего народа и не запродавшихъ ся еще сыновѣ его.

Дальшимъ фактомъ есть употребленіе нашої церкви яко орудіе румунизаціи. До численнихъ фактовъ наведенихъ уже въ «Буковинѣ» маемо новый. Въ Кучуровѣ великомъ збравъ звѣстный уже душпастыръ (?) о. Марко черезъ скѣлька недѣль подѣлъ загрозою кары въ церкви рускихъ дѣтей на катехизацію, а властиво на румунизацію. Намучивши безъ успѣху рускихъ дѣтей молитвами на румунскѣмъ языкѣ, выкликавъ достойный проповѣдникъ слова Божого велике негодованіе мѣжь народомъ, о чѣмъ чей уже и св. Консисторіи изъ скарги ч. селянина Митенка вѣдомо буде, такъ що люди рѣшились заплатити и по 20 зол. за збавленіе своихъ дѣтей ѿ мукъ катехизаціи-румунизаторскихъ. Чи и на се скажутъ православній отцѣ (?), що «Буковина» то органъ униатскій? Говорѣтъ, отчки, що вамъ подобае ся, а мы православній жителѣ Буковины доводимъ тутъ черно на бѣломъ, що вамъ на думцѣ только румунизація, а не православіе.

Дальній фактъ, що «православна академія теологична» въ Чернівцяхъ есть обществомъ, въ котрѣмъ только будучимъ отцамъ-румунизаторамъ признанъ всѣ права розвою дикого фанатизму, а питомцямъ Русинамъ лишена только можливість бути оскорбленными на словѣ и дѣлѣ, або по просту сказавши, чути ганьбленія на свою рѣдну мову и побирати «буки» не маючи навѣтъ свободы «выплакатись».

Фактомъ есть такожь, що православна школа народна есть румунизаторскимъ заведеніемъ, де самъ директоръ-заслугникъ смѣе огиджувати рускимъ дѣтемъ, становячимъ величезну більшість всѣхъ учениковъ, ихъ матерній языкъ и все, що имъ родне, а за тымъ и дороге и святе бути повинно.

Фактъ то такожь, що майже всѣ краеві стипендіи и то певно за поцукою безсторонного (?) цукунфтинспектора призначені только для питомцѣвъ-румунѣвъ или перекиньчикѣвъ, чимъ при знакомѣй квалификаціи изъ руского языка и стараніемъ вліятельныхъ румунизаторѣвъ побѣльшае ся число учителѣвъ-румунизаторѣвъ въ мѣшанихъ школахъ народныхъ.

Фактъ то такожь, що въ конкурсі на мѣстие старшого учителя въ Боянахъ поставлене требованіе квалификаціи изъ руского и польского языка только условно, а на Садагору вылишено оба языки цѣлкомъ, а то все зади приготования мѣстцѣ протегованымъ кандидатамъ. — Мѣродайнымъ панамъ скажемо на се ось що. Если садагорскій жида хотять диктувати условія для учителѣвъ, то най отворять собѣ приватну школу. — Якъ буде учити управитель боянской школы рускихъ и польскихъ дѣтей, по нѣмецки чѣ по румунски? Не видимо въ томъ поступку нѣчо инного якъ только приготуваніе мѣстца въ Садагорѣ для уч. М..., а въ Боянахъ для уч. С...; есть бо множество учителѣвъ квалификованыхъ изъ всѣхъ на Буковинѣ употребляемыхъ языковъ, га, але за тыхъ нема, здае ся, кому бѣгати ѿ Понціи до Пилата, тай они не — многонадежній русѣды или румунизаторы.

Досытъ на сей разъ; продолжднѣ «фактовъ» постѣдуе въ наступающихъ числахъ, до чого напевно подадутъ досытъ матеріалу куренды консисторскій и обсады учительскихъ мѣстцѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ЧАСОПИСЕЙ.

Курендою бук. Митрополита въ справѣ Методіевского торжества занялись и другіе газеты. «Слово» обговорюе сю справу въ ч. 73. въ вступній статіи: «Мадаре и Румыны», де пише: Дивнымъ велѣніемъ судьбы на патриаршѣмъ и митрополитѣмъ престолѣ православної, автокефальной церкви въ Австріи находитъ со мужѣ, котріи, здае ся, поставили собѣ цѣлю своего житія: згѣвичити Славянѣ. А треба знати, що оба они по походженю Славяне, первый Сербъ Анджеличъ, второй бук. Русинъ, котрый такъ зрумуничивъ ся, що навѣтъ свое прѣзвище Мельникъ, перемѣнивъ на Морарию. Одинъ изъ нихъ дѣйствуетъ въ Карлѣвцяхъ на Венгріи, второй въ Чернівцяхъ на Буковинѣ, но дѣйствія ихъ такъ одинакові, що выходитъ подозрѣніе: чи не дѣйствуютъ они послѣ попередной умовы межи собою. Свѣжимъ еще фактомъ, що патриархъ Анджеличъ заборонивъ подчиненому ему духовенству праздновати тысячѣтнюю годовищину смерти св. Методія и навѣтъ заборонивъ въ день 6. Апрѣля совершати торжественне богослуженіе, бо онъ не признае канонизованныхъ петербургскимъ синодомъ Святыхъ, нѣбы онъ не знае, що св. Кирилъ и Методій причислені восточною церковью къ лику святыхъ цѣлыми столѣтіями раньше того, нѣмъ Петро великій оснувавъ петербургскій синодъ. Та сама причина, именно методіевске торжество, подала черновецкому митрополитѣ случайность, не остати позаду ѿ мнѣнія своего патриаршого одномышленника и заявити себе такимъ Румуномъ, котрый вышше ставитъ интересы румунского народа, якъ интересы православної церкви, хотя она въ числѣ своихъ вѣрныхъ числитъ и скѣлька десятокъ тысячей руского народа на Буковинѣ. —

«Газета польска» пише також в вступній статті 59-й-ра між иними: «И мы, подобно якъ «Буковина» видимо в той курендѣ незручно заслонену волю, тлумити все, що славянське, а особливо, що руске. Тенденціямъ черновецького консистору ходило о то, абы буковинскій Русины, котрі становять більшість туземної православної церкви, а суть маіоризовані черезъ Румунівъ, — не выступили в славянськомъ своїмъ характерѣ. Винадало отже підъ маскою великої лояльності заценювати ихъ яко Москалівъ. — Така то причина викликала ті об'язи пересадної лояльності и Римъ и Москву и политичні пострахи митрополіт. Мимо того отже, що митрополитъ такъ дуже зарѣкає ся политичнихъ об'явъ тамъ навѣть, де ихъ не було, — то однако самъ власною курендою заманифестувавъ ся политично. Більше, на правду, в той курендѣ ознаки политичної, якъ бы бути могло в десяти нашихъ обходахъ! Шкода тільки, що попри глибокій политичній цѣли листъ митрополита показує такъ мало дипломатичної зручності, що кождий смертний отгадає отъ разу властивий его замѣры...»

БУКОВИНСКІЙ ОБЩЕСТВА РУСКІЙ.

Головний зборъ «Руской Бесѣды» відбувся 1. с. м. По верифікації послѣднього протоколу прийнято съ подякою для видѣлу слѣдуюче справозданье изъ дѣяльности товариства за минувшій рѣкъ.

«Высокоповажаний Панове!» — Позвольте уступающему видѣлову зложить справозданье изъ своей дѣяльности в минувшомъ рѣкъ общественномъ.

Изъ выбранныхъ послѣднимъ головнымъ зборомъ 10 членовъ видѣловыхъ не приймили два довгу зложеного на нихъ почтеннымъ зборомъ, остало отже 8 видѣловыхъ, котрі послѣ своихъ слабыхъ силъ понерти некоторыми изъ почт. членовъ успѣли отцо доконати. Видѣлові выбрали на предсѣдателя проф. Пигулика Герофтея, на заступника предсѣдателя оф. Окуневского Иларія, на секретаря надбуч. Поповича Емилиана, на касіера проф. Пигулика Юстина, на библ. уч. Ивасюка Василя, на контролора конц. Тыминского Ивана, на господаря Носіевича Георгія, а по его перенесеню в Кимноунгъ уч. Продана Евстахія. Такъ уконституованный видѣлъ державъ 16 засѣданъ и занявъ ся кромѣ стат. приписанными администраційными еще слѣдующими важнѣйшими дѣлами.

а.) Читальня товариства подъ проводомъ перше п. Носіевича, потѣмъ п. Продана помѣщена була в двухъ комнатахъ, числила 12 рускихъ, 7 нѣмецкихъ, а 1 польску часописей, зъ котрыхъ скѣлька за обмежену цѣну, ба навѣть даромъ получала, за що достойнымъ почт. редакціямъ особливо редакціямъ «Новъ», «Живонисное обозрѣніе», Извѣстій слав. комитета, «Свѣтъ», «Буковина», «Дѣло», «Слово», «Проломъ» належить ся щир

ра подяка. Читальня була отворена щодня передъ и пополудни черезъ 10 годинъ и була завсѣгда досить численно посѣщена.

б.) Библиотека «Руской Бесѣды», котру провадивъ п. Ивасюкъ зѣстала цѣлкомъ упорядкована и доновнена библиотеконъ для учениковъ. Дублеты знаходячі ся замѣнено за незнаходившій ся в библиотечѣ творы. Дальше тягнено майже всѣ отъ многихъ рѣковъ выжичені книги, а щобы забезпечити книжки отъ затраты, вынечатано реверзы, котрі кождый выжичающій подписати обовязанный. Мимо малыхъ фондѣвъ общ. рѣшено купити важный для насъ дѣла этногр.-истор.: Яндаврека, Симигиновича, Кунчанка, дальше запернумерувано словарь Желеховского и муж. квартеты Боянъ и Кобзарь. На конецъ належить ся щира подяка за слѣдующі дары для общ. библиотеки. Его Прев. п. Якову Голованскому за власній якъ и инші творы, п. Георгію Носіевичу за 105 дѣлъ господарскихъ, п. Рожанковскому К. за величезній дороговѣйный мапы Австро-Угорщины и Европы, почт. товариству Просвѣта за свои выданы. Библиотека числитъ теперь 1520 дѣлъ в около 3400 томахъ.

в.) Литературна дѣяльність «Руской Бесѣды» поступила в минувшомъ рѣкъ поважный крокъ напередъ. Кромѣ 12. рѣчника «Бук. Календаря» печатаного в 500 примѣрникахъ, а обнимающего 126 сторѣнъ в 4^а, мѣсячного в собѣ кромѣ календарской и информации части такожъ обширну часть литературну и повный буюков. шематизмъ, и окремый рускій календаръ стѣнный, зачало общество отъ нового року выдавати «Библиотеку для молодежи» в мѣсячныхъ выпускахъ 1 аркушу в 300 примѣрникахъ, дальше выдало товариство рухому азбуку руску приноврену до нового Букваря Е. А. Поповича, «Руской Бесѣдѣ» належить ся такожъ головна заслуга заснования першой руской политичной часописи на Буковинѣ и зебезпеченія ей иснованія, на конецъ закупила «Бесѣда» 250 примѣрниковъ методики «Наука читанія и писанія в 1. рѣкъ школьнѣмъ» Е. А. Поповича за суму 40 зол. т. е. $\frac{2}{3}$ части друкарскихъ коштѣвъ и знизивши цѣну изъ 40 на 25 кр. зробила немалу прислугу учителямъ отже и школамъ рускимъ.

На сѣмъ мѣстѣ слѣдує запримѣтити о вартости сихъ общ. изданій, що Свѣтла Арх. консисторія удобріла календаръ и прирѣкла субвенцію 100 зол., котра однако еще не выплачена, в. ц. к. рада шкѣльня удобріла библиотеку и подручникъ Е. А. Поповича, а удобрѣние рухомой азбуки, припорученой всѣма учит. конференціями выжидаемъ денне; в. видѣлову краевому належить ся подяка за 100 зол. выплаченыхъ на цѣли выдаванія библиотеки для молод., котрой уже 6 книжочекъ появило ся. Выданье календаря на рѣкъ 1886, такожъ уже приготовлено передачею его редакціи п. Поповичу и предложеньемъ церковной части св. консисторіи. Щира подяка належить ся моральнымъ и материальнымъ вспомогателямъ нашихъ издавничествъ, межи

котрими видне мѣстце займають галицькі брати, почт. львівське товариство педагогічне и товариство «Просвіта». До ширеня просвіты причинилося наше товариство такожъ роспространеннємъ народнихъ творѣвъ межи членами и народомъ. Належить такожъ спомнути, що общ. зробило перші кроки, що до управління рускої правописи въ книжкахъ шкільнихъ, довершенне сего дѣла поручаемо особливою увазою новому видѣлови.

г.) Матеріальний обстанови общества поліпшивъ видѣлъ передавши на підставѣ рѣшенія головного збору общ. читальню «Народному Домови», черезъ що сповнивъ такожъ велику моральну довідність, котра въ нынѣшній порѣ стала важною справою народною. Отповѣдно традиціѣ Рускої Бесѣды вспомагавъ видѣлъ зо всѣхъ силъ общества рускій а то: «Народный Дѣмъ», «Драматичне Товариство» и «Руску Ряду» помѣщеннємъ въ своихъ комнатахъ, и общ. «Союзъ» збираннямъ предплатителѣвъ на Альманахъ.

По сихъ ѡтрадныхъ вѣстяхъ мусимо спомнути о тяжкомъ ударѣ нанесеномъ обществу несподѣваною смертію члена патріота-писателя бл. п. о. Воробкевича Григорія. Выпечатаннємъ надгробного стиха и зложеннємъ вѣнця на домовину незабутного Наума Шрама сповнивъ видѣлъ святой довѣ, котрый думае завершити помѣщеннємъ біографіѣ широкого и ревного сына Руси въ календарі на слѣдуючій рѣкъ. Почт. зборъ зволить въ довідъ глубокого жалю, який проникае нашій серця по утратѣ сего дорогого патріота, піднестися зъ мѣстця.

Заключаючи наше справозданье додаемо, що числославнихъ членѣвъ въ минушомъ роцѣ зменшилось о 5, а прибуло новихъ 11 членѣвъ. Представивши такъ переглядъ дѣяльности уступающего видѣлу, складаемо повѣреній намъ чины съ подякою за вложене въ насъ довѣріе, о скѣлько мы его достойні були, осудѣть самі, а намъ позволите просити о щирѣ невсинущу підмогу всѣхъ для «Рускої Бесѣды», котрої голова цѣль есть просвіта народна, безъ котрої загине, пропаде нашъ буковинскій народъ. Отъ васъ, зібранихъ Панове, поставившихъ собі задачу сполучитися и трудитися надъ просвітою народа зависить будучність буков. народа руского, не оставте его, а то здѣлаете, если оставите нашу «Руску Бесѣду». Симъ и кѣчимо.»

По справозданю касовѣмъ, изъ которого показалось, що по стягненю належитостей за календарѣ и вносѣвъ членскихъ остане ся чистый дохѣдъ около 200 зол. кромѣ того накладъ книжокъ въ вартости больше якъ 100 зол., удѣлено уступающему видѣлу абсолюторію. — Дальше ухвалено, щобы головний зборъ ѡтбувавъ ся въ Сѣчнии кождого року, кромѣ того, щобы видѣлъ що року 4. Декабря т. е. въ день смерти основателя и 1. предсѣдателя общ. бл. п. о. Продана Василя устроювавъ богослуженье за упокой душѣ помершихъ членѣвъ и муз.-днел. вечеръ. — На конецъ выбрано до нового видѣлу слѣдующихъ панѣвъ уконститованыхъ въ наступуючій спѣсѣбъ: предсѣдатель проф. Пигулякъ Іеротей, заступникъ оф. Окуневскій И-

ларій, секретаръ надъуч. Поповичъ Емилианъ, касієръ конц: Тыминскій Иванъ, контролоръ проф. Пигулякъ Юстинъ, бібліотекаръ уч. Ивасюкъ Василь, господаръ конц: Гулка Іларій, члены видѣлу: уч. Шкурганъ Николай, Никоровичъ Григорій и Данилевичъ Иванъ.

* * *

На «Рускій Дѣмъ Народный» въ Чернівцяхъ зложили п. т. п. н. Котецкій и Поверловичъ зѣбрали на торзѣ 12 зол. 40 кр., Иванъ Калинюкъ 2 зол. 50 кр., Георгій Фотѣй 1 зол., о. Григорій Пигулякъ іеромонахъ Дагомирны 5 зол., проф. Петровъ зѣбравъ 75 зол. 33 кр., у почт. Редакціѣ «Слова»; деканъ о. Иванъ Коростенскій приходникъ Грошевой и п. редакторъ Венедиктъ Плащанскій по 1 зол., о. деканъ Кобринскій Айталь, приходникъ въ Радѣвцяхъ 50 кр. — Щедрымъ дателямъ и ревнымъ збирателямъ щиро-руске Спаси бо бо гъ!

ДРОБНІЙ ВѢСТИ.

(† Кирилъ Врецьона), матуристъ рускої гимн., сынъ учителя рускої школы виправъ и редактора «Школьной Часописи» Григорія Врецьоны во Львовѣ, упокоивъ ся 5. с. м. въ 19. роцѣ свого многондѣйного житя. Вѣчная му память!

(Е. В. Цѣсаръ) подаривъ громадѣ Кадобинцѣ 200 зол. на будѣвлю церкви.

(Архикнязь Рудольфъ) пріѣде, по найновѣйшимъ диспозиціямъ, до Львова за три тыжднѣ и пробу-де тамъ чотыри дни. Почетну службу при нѣмъ буде повнити товариство п. к. войсковыхъ ветеранѣвъ.

(Державній юридичній испиты). Въ министерствѣ просвіты выготовляютъ роспорядженье, що слушатель 4-го року правъ не будутъ могли здавати другого державного испиту въ послѣднихъ шести тыждняхъ передъ окѣченнємъ осьмого пѣвроку, якъ се дѣяло ся доси, — по ажъ по феріяхъ. Въ справѣ першого испиту мае вийти роспорядженье, що ѡтпадае репробованье на пѣвроку, а репробовані кандидаты будутъ припущені до испиту доперва по роцѣ.

(На Петра) бувавъ въ Чернівцяхъ колись черезъ цѣлыхъ 14 днѣвъ славный торгъ. Нынѣ онъ цѣлкомъ подунавъ и хѣба тыхъ скѣлька будъ припоминае давну славу.

(Умундурованье урядникѣвъ при желѣзницѣ). Министерство торговлѣ выдало роспорядженье, по котрому на всѣхъ желѣзницяхъ австрійскихъ безъ выемки мусятъ урядники въ протягу одного року постарати ся о мундуры. Зъ друкариѣ державной вийдутъ незадовго барвнй рисунки сихъ мундурѣвъ.

(Румунску линію) черновецкой желѣзницѣ купило вже румунске правительство. Лендербанкъ съ нѣ-

мецкими банками займавъ ся финансовою трансакцією.

(Черновецко-Новоселичку желѣзницю) управляючій совѣтъ сей желѣзницѣ офіціально перенявъ ѿтъ підприємчикѣвъ, найшовши ея въ зовсѣмъ добромъ состоянню.

(Ш. Калужняцкій), професоръ черновецкого всеучилища, предложивъ академіѣ наукъ въ Вѣдн свою росправу п. заг. „Die polnische Recension der Magdeburger-Urtheile und die einschlägigen deutschen, lateinischen und czechischen Sammlungen.“

(Дръ Францъ Миклосичъ), професоръ порѣвнательнои филологіѣ славянскихъ языковъ на вѣднскѣмъ всеучилищѣ, поѣшовъ въ оставку, на его мѣстѣ предложени университетскимъ сенатомъ ин. проф. Ягичъ изъ Петербурга и проф. Александеръ Брикнеръ, бывшій ученикъ львовского всеучилища.

(Ш. Антонъ Кольманъ), учитель реальнои школы въ Серетѣ, именованъ головнымъ учителемъ семинаріѣ учительской въ Чернівцяхъ.

(Стипендію въ квотѣ 105 зол.) опорожнену съ початкомъ школьного року 1884/5, назначену для Русинѣвъ академикѣвъ изъ научного фонду получивъ п. Иванъ Клима, слушатель филозофичного видѣлу черновецкого всеучилища.

(Зѣѣздъ русскихъ и польскихъ археологовъ) ѿбуде ся во Львовѣ въ вересни с. р. Кромѣ ученыхъ львовскихъ будутъ тамъ ѿпоруčníки «краковской академіѣ наукъ», «Познаньского товариства научового», и историки и археологи иныхъ славянскихъ краѣвъ. — По парадахъ ѿбуде ся экскурзія до Галича, Богородчанъ и Болѣвъ (въ повѣтѣ Стрийскѣмъ). Въ часѣ зѣѣзду ѿворить ся выставка археологична и этнографична.

(Зборника русскихъ квартетѣвъ п. заг., «Кобзарь») вже выпечатано въ Львовѣ 5 аркушѣвъ. Цѣле дѣло обнимающее 7 аркушѣвъ друку, передне слово и ѿвѣтну иллюстрацію изготовлену славно извѣстнымъ артистомъ п. Кори. Устѣяновичемъ, небавомъ появиться ся.

(Грѣмъ) въ Вашковцяхъ 2. линия с. р. запаливъ стодола господаря Николы Жуковского. ѿ того згорѣло цѣле господарство кромѣ дому; шкода выносить 8000 зол. Будинки асекурованы на 5000 зол.

(Градъ) 12. с. м. въ Вашковцяхъ Карапчевъ и Замостью набовивъ шкоды на 10,000 зол.

(Польки) черновецкій сложили 250 зол. на нову хоруговъ для польской «Читальнѣ».

(Другій случай смерти ѿтъ укушения мухи). Никита Гаврилѣвъ, управитель добръ въ Островѣ коло Галича, укушенный передъ кѣлькама днями мухою въ шію, впавъ третого дня въ горячковый сонъ; небавомъ наступила агонія, въ котрой несчастный умеръ.

(Комаръ укусивъ) недавно въ Парижи 17-лѣтну дѣвчину въ варгу, съ чого спухло до 5 днѣвъ цѣле лице и дѣвчина скончила житѣе въ страшныхъ страданяхъ.

(Въ Хлѣвищу) коло Кѣцмани основало ся стараньемъ о. Будуровича, тамошного пароха, братство тверезости, до которого пристало 60 газдѣвъ. Слава тверезымъ братьямъ селянамъ и слава трудячому ся о. Будуровичу. — Кобы еще Хлѣвищане оснували собѣ читальню, а тогда добробытъ поѣде въ гору.

(При церковной визитаціи) въ Топорѣвцяхъ, котру ѿттримавъ о. проерій Ив. Олинскій зъ Черновець дня 12. Червня с. р. ѿдаливъ ѿтъ дѣка Елисея Медведя ѿтъ службъ зъ той причины, що мешканцѣ Топорѣвскій бѣльше якъ два роки на него ся скаржили, а ѿтъ мимо много наказѣвъ дотеперь ся поправити не хотѣвъ. За бл. п. о. Воробѣевича найъ дѣкъ сѣѣвавъ и читавъ службу божу на половину по румынски и по руски, хотий въ Топорѣвцяхъ и одной душечки румынской и съ свѣтломъ нѣхто не найде, послѣ вже не читавъ сей перекиньчикъ нѣ одного разу апостола по руски, а лише по румынски, хотий его дуже много разѣвъ прошено, щобъ апостолъ лишь по руски читавъ. Всюда повинни наші селяне просити неустанно о ѿдаленіе всѣхъ такихъ румынизаторѣвъ; служба божа мае правити ся для народа, а не для румынизаторѣвъ.

(Вандрѣвникѣвъ) нашихъ т. е. членѣвъ общ. «Союзъ» поручаемо руской публикѣ. На музикально-декламаторскихъ вечеркахъ, котры устрѣять наші вандрѣвники-молодцѣ, почувють гостѣ много гарныхъ новыхъ композицій нашего поста-композитора проф. Из. Воробѣевича и другихъ. Чистый доходъ изъ вечерковъ и театральныхъ представлень назначенный на «Народный Дѣмъ въ Чернівцяхъ» и «Альманахъ»; тымъ бѣльшій ѿтже обовязокъ вспринати предпринятѣе нашон патріотичной молодежи. —

(Народный Дѣмъ въ Коломыѣ). Наднихъ купили коломыйскій патріоты наші четверту и послѣдну часть огорода пѣдъ будучій коломыйскій «Народный Дѣмъ», въ котромъ мѣстити ся буде бурса, читальня библиѣтека и проч. — Буковинцѣ! Чи маемо мы ѿстати по заду Коломыйскихъ братѣвъ?

(Конкурсы). Въ Боянахъ м. надъучителя въ 4 кл. школѣ съ платнею 4. клѣсы и додаткомъ активальнымъ 100 зол. Преподавательный языкъ нѣмецкій румынскій и рускій або польскій, подавати до 20. Августа.

Мѣстѣ провизоричне учителя въ Кѣцмани и въ Выжнихъ Станѣвцяхъ съ платнею 4. клѣсы, — требуетъ ся уздолженія до преподавачи религіѣ православнымъ; терминъ 4 тыжднѣ ѿтъ 18. Юля, — М. учит. 4-кл. школы въ Садагурѣ съ плат. 3. клѣсы, языкъ преп. нѣмецкій, терминъ 4 тыжднѣ ѿтъ 18. Юля, презентуе жи-

дѣвскій кагалъ. Дальше слѣдующій мѣстця съ терминомъ поданя 12. Августа

М. надучителя и учителя 2-кл. школы въ передмѣстѣ Сучавскѣмъ. Старій Ицканы съ плат. 2. клясы, языкъ преп. нѣмецкій и румынскій; — м. учителя 4-кл. школы въ Гурагуморѣ, съ платнею 2гои клясы, преп. языкъ румынскій и нѣмецкій; — два мѣстця учительствъ 4-кл. школы въ Илишенцахъ, съ платнею 3. клясы языкъ нѣмецкій; — М. учителя въ Ицканахъ-Дворецъ желѣзницѣ, съ плат. 2гои клясы; — М. учителя въ Балачанѣ съ плат. 4. клясы, языкъ румынскій; — М. учит. одноклассов. школы въ Валесацѣ, съ платнею 4. клясы, языкъ румынскій; два мѣстця учительокъ 6-кл. школы дѣвочей въ Сучавѣ, съ платнею 1. клясы языкъ нѣмецкій и румынскій; мѣстце помѣщичьей учительки въ Гатиѣ, съ ремунерациею мѣсячного 25 зол.

Въ хемичной лабораторіи черновецкаго университета опорожнене мѣстце асистента отъ 1. Октября 1885. съ платнею 600 зол. Именуе ся на 2 лѣта провизорично, подавати до коллегіумъ профисорѣвъ филозофичного выдѣлу на руки деканату выдѣлу филозофичного.

Въ коморѣ торговельно-промысловой въ Чернівцяхъ опорожнене мѣстце секретаря отъ 1. Сентября 1885. Платня 1800 зол. съ квинквеніумъ 150 зол. Терминъ до 5. августа с. р. Требуе ся вѣка ниже 40 лѣтъ.

(Народнѣе школы въ Австріи). Въ 1. книжцѣ 9. тому «Австрійской Статистики» читаемо дотычно народныхъ школъ австрійскихъ въ 1883. роцѣ. Число дѣтей въ вѣку школьницъ выносило 3,111,486. До публичныхъ и частныхъ школъ учащаго 2,641,849 дѣтей. Число каръ за непосыланье дѣтей было 139. 371. Въ роцѣ 1883. учащаго о 51,629 дѣтей больше якъ въ 1882. Число школъ народныхъ выносило 15,944, а то 324 выдѣловыхъ а 15,620 народныхъ, кромѣ того 944 частныхъ, отже разомъ 16,888 школъ, отже припадае на 184 дѣтей одна школа. Пѣсля народностей было 6733 нѣмецкихъ, 4018 чешскихъ, 1611 русскихъ, 1364 польскихъ, 496 словенскихъ. 868 италіанскихъ, 306 сербо-кroatскихъ, 53 румынскихъ, 3 мадярскіе и 492 мѣшанныхъ. Учителствъ было 40,704, а учительокъ 11. 610. —

(Станъ засѣвѣвъ и жнивъ). Жито и пшевица стоятъ середно, ячмѣнь не зовсѣмъ добре, овесъ лѣпше, бараболя, кукуруза и бураки добре. —

(Бук. секція лѣснича) держитъ 23., 24. и 25. Августа 1885 въ Лопушнѣ коло Бергомету свой годовный збѣръ.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Учѣте ся, братья миліе, думайте, читайте!

Чоловѣкъ має душу и тѣло. Тѣло безъ души то трупъ, мертвецъ. Кто жіе только для тѣла, той не чоловѣкъ, а скотина, худоба. Душею жіе той, кто жіе

розумомъ и сердцемъ. Кто хоче мати тѣло здорове и сирятне до работы, муситъ тѣлесно працювати, муситъ управлять свое тѣло въ работѣ, зъ котрой жити має. Кто хоче мати здорову и добру душу, т. е. кто хоче мати здоровый и добрый розумъ и такое сердце, муситъ свою душу плакати, свой розумъ и свое сердце въ добромъ управлять. Розумъ и сердце у дитины вироблюе на самъ передъ мати, потѣмъ школа, дальше люди, съ котрыми чоловѣкъ жіе, а на конецъ онъ самъ своимъ досвѣдомъ.

Кождому зъ васъ, миліе читатели, ясно, скѣлько добраго, правда часомъ и злого на учае ся чоловѣкъ отъ своей мамы и отъ другихъ людей. Всѣмъ вамъ вѣдомо такожъ, скѣлько розуму набирае чоловѣкъ у школѣ, а кто сему не вѣритъ, най порѣвнае только чоловѣка ученого съ такимъ, що нѣколи въ школу не заглянувъ. Що чоловѣкъ научуе ся много своимъ власнымъ досвѣдомъ, о томъ не треба вамъ много розказувати, бо уже приповѣдка каже: Кто попаритъ ся на окропѣ, той и на зимну воду дуе. —

Але мама и люди, съ котрыми жіемо, не можуть насъ всего потрібного научити; бо вжежъ мама, кривый и знакомый всего не знаютъ, особливо въ нашѣмъ народѣ, такъ якъ они побольшой части до школы не ходили и по свѣтѣ не бували. Наука, котру нашѣ дѣти въ школѣ набирають, такожъ не выстарчае; боже нашѣ люди не довго до школы ходять, мало котры до вышнихъ школъ вступаютъ, на конецъ зновъ мусѣвъ бы чоловѣкъ до смерти до школы ходити, бо чоловѣкъ до смерти учить ся, бо науцѣ нема нѣколи кѣнца. Отже видите, миліе братья, що наука, яку набирають люди отъ матери, отъ своихъ родныхъ и знакомыхъ и въ школѣ, не може намъ подати всего того, чого мы черезъ цѣле житѣе потребуемо, безъ чого чоловѣкъ жіе только тѣломъ, а мало що душею. Наука матери, другихъ людей и школы намъ дуже потрібна, она приносить намъ велику користь, бо она перша розвивае нашъ розумъ и наше сердце, она есть подвалиною нашего щастя, безъ ней жили бы мы якъ та скотина, безъ ней не умѣли бы мы навѣтъ говорити. Подумаймо теперь, чого учить чоловѣка его власный досвѣдъ. Якъ только станемо на своихъ власныхъ ногахъ и вступаемъ въ житѣе, зъ той минуты начинае ся нашъ власный досвѣдъ. Приѣздае въ мѣсто бѣдный селянинъ, начинае наймати ся на дни до работы, довѣдуе ся заразы якъ въ мѣстѣ платятъ робѣтника, научить ся не одного добраго але и злого, увидитъ не одно нове дѣло, познаетъ рѣжныхъ людей. По роцѣ вертае онъ домой, а сусѣди кажутъ, що онъ ся змѣнивъ, вже не такой, якъ передъ тымъ нѣмъ въ мѣстѣ бувавъ. На слѣдующій рокъ иде онъ зновъ на работу до мѣста. Теперь онъ уже обачѣйшій, розумѣйшій, не дасть ся нѣкому больше ошукати, якъ першого разу; его научивъ вже досвѣдъ. Але що зъ того, коли онъ за ту научку дорого заплативъ. Видите отже що досвѣдъ то дорога наука, а если бы кто хотѣвъ пересвѣдчити ся пальчикѣи, чи огонь палитъ, потративъ бы пальчикѣи. При томъ досвѣдъ бувае все односторонный; разъ удало ся намъ

щось такимъ способомъ, мы зробимо другій разъ такъ само, а тутъ дивись лихо вышло. Тому и нашъ власний досвідъ не може насъ всего научити, а если и чого научить, то прийдешь за ту науку часто дорого заплатити.

Откижъ взяти тої науки? запитаєте нетерпеливо. — Не сердьтесь тільки, а вислухайте мене дальше, заразъ будете мати відповідь правдиву, сумлінну.

Я знаю приятелівъ щирихъ, а до того дуже розумнихъ; бували они свѣтами, ба и тамъ де зорѣ ясний, и въ глѣбокомъ морю. и въ глубинѣ землѣ, словомъ: всюды, а всюды; пережили они уже сотки, ба тысячѣ лѣтъ, перебули не одно и добре и зле, запам'ятали собі все докладно, що уже лѣпше не можна, не забули ні одробинки. Запросіть ихъ тільки до себе, а они оповѣстять вамъ все а все від початку до кінця не разъ, а сто разівъ, скільки самі схочете. Научать они васъ всего, чого тільки забажаєте знати, докладно, щиро якъ то тільки щирый приятель, рідна пеняка умѣ, остануть съ вами, доки самі схочете; а за все то не желаютъ они ні заплати, ні їди, ні напиту, тільки малий грѣшъ, за котрый запродадуть ся вамъ, дѣтемъ и внукамъ вашимъ на вѣки вѣчний.

«Щожъ то за приятелѣ?», такъ, чую, пытає ся кождий зъ васъ. На сей разъ еще ихъ не назву по имени, ажъ за двѣ недѣлѣ, коли загостить до васъ нове число «Буковини». — Най кортитъ!

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

Стъ 13. ч. зачавъ ся другій піврѣкъ. Просимо отже о скорѣ надѣсланнѣ дальшой предплати, хто хоче правильно доставати нашу часописъ. Кѣлько хто виненъ до кінця першого півроку зазначуемо на адресовыхъ карткахъ сего числа.

Повѣсть „Дѣвстрѣвъ Кручѣ“ получить можно у администраціѣ нашої газети и у почт. товариства „Просвѣта“ у Львовѣ за 10 кр. від примѣрика.

ВН. В. М. ВѢ МАК. Предплату одержалисьмо. Ч. 12. и 13. выслано.

ВН. ДРѢ. Б. . . ВѢ СТ. . . Дакуюмо за Вашу прихильность. На альманахъ и на бібліотеку доручено.

ВН. А. К. . . ВѢ НЕЗ. Датокъ на „Народный дѣмъ“ 50 кр.; далѣй на бібліотеку 1. зл. принято.

ПОЧТ. ЧИТАЛЬНІВЪ ВЪ КАВАКАХЪ И КАЛУШІ. „Буковина“ предплатчена только за первый піврѣкъ, взглядно за 1. кварталъ.

ВН. П. КИР. ВѢ БРУХ. . . Просимо о дальше.

НОВІ КНИЖКИ.

Руске педагогичне товариство у Львовѣ выдало слѣдуючі 3 книжочкѣ съ дуже хорошими колороваными образками. „Забавки дѣтей“ такъ называє ся 1. книжочка и мѣститъ въ собі 14 сценъ изъ дитинного житя; „Малый звѣринецъ“ и „Менажерія“ зновъ мѣстятъ въ собі по 12 образковъ рѣжныхъ звѣрятъ. Подъ каждымъ образкомъ находить ся відповідный стишокъ, а такъ ті книжочки придатні для дѣточокъ неумѣющихъ або и умѣющихъ уже читати. Кожда кни-

жочка съ иллюстроваными травяными окладниками коштує тільки 8 кр.

„Руско-украиньска бібліотека“, подъ такою назвою выходять у Львовѣ на ладъ нѣмецкой „Universalbibliothek“ книжочки, котрі задля ихъ вартости и дешевости повинні знаходити ся въ нашихъ русскихъ домахъ.

Руско-украиньской Библиотеки вышло доси:

1) Запорожцѣ, опов. И. Нечуя Левицкого 10 кр.

2) Соцнѣ Мары молодого питомця оповѣданье Володимира Барвѣньского 10 кр.

3—4) Оповѣданья Олексы Стороженка (серія перша) 10 кр.

5) *Prima vera*. Збѣрникъ поезій Юліи Шнайдеръ 10 кр.

6) Оповѣданья Данила Мордовцева, 10 кр.

7—10) Юрій Горевенко. Повѣсть Красючанка 40 кр.

Въ слѣдуючѣмъ выпускѣ появлять ся:

„Галицкѣй образки“, Ивана Франка.

„Руско-украиньску Библиотеку“ набути можно у Львовѣ въ книгарни Ставропигійской и п. Лукашевича (плянъ Маріацкѣй) и у выдавця (ул. Словацкого ч. 6; 1. поверхъ); на провинціи у всѣхъ головѣйшихъ книгарняхъ.

П. Т. Отбиратель зъ провинціѣ зволить для догѣдности пересылати предплату на кѣлька дальшихъ выпускѣвъ разомъ — або замовляти кѣлька дальшихъ выпускѣвъ за послѣплатою. До предплати залучити належить по 2 кр. від одного выпуска на оплату порта.

Про напады татарскѣй. Въ додатку народна дума про втечу трѣхъ братѣвъ зъ Азова. Написавъ Р. З. Таку книжочку выдало товариство „Просвѣта“ у Львовѣ. Сторѣнь 44, цѣна только 8 кр. — Купуйте, братья селяне, та читайте!

Подписанный завѣдомляє П. Т. Публику, що отбувши довшу практику на дентистичной клиницѣ при университетѣ въ Галѣ подъ проводомъ проф. дра Голлендера, поселивъ ся въ Чернівцяхъ и выконує всѣ въ объемъ дентистики входячі дѣлання після найновѣйшихъ засадъ науки.

Ординує від год. 8—12 передъ и 2—6 по полудни.

ПЕТРО КАДАЙСКИЙ

въ Чернівцяхъ ул. Руска ч. 9.

Выдає и за редакцію отвѣчає: Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичъ. Зъ печати Г. Чопи.

«Буковина» выходить
1. (13.) и 15. (27.) каждого
мѣсяця.

ПРЕДПЛАТА
съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» пѣтъ року 1 » 50 »
» чверть » — » 75 »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковина»
ходить ся въ Ч.
(улиця Силена ч.
всѣ доноси адресу
лежить.

ОБЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОЖІ-
обчисляють ся якъ найде-
шевше.

Ч. 15.

Чернівцѣ, 1. Серпня (13. л. Августа) 1885.

Рочникъ 1.

Просимо о ѳтновленѣ предплаты и вырѣ-
нанье залеглостей.

ЧОМУ?

Въ послѣднѣмъ числѣ доказали мы, якои
вышшой школы треба намъ, бук. Русинамъ;
въ ч. 5. 6. и 7. нашої газеты доказали мы
статистичными даными, що на Буковинѣ въ
порѣвнаню съ другими краями знаходитъ ся
найменьше гимназій. Въ румунскѣй части Бу-
ковины т. е. въ мѣстахъ въ Сучавѣ, Серетѣ
и Радѣвцяхъ разомъ ажъ три середнѣй школы,
а межи тыми и одна румунска гимназія, хотя
Румунѣвъ на Буковинѣ о 50 тысячъ меньше
якъ Русинѣвъ, зтомѣсть въ рускѣй части Бу-
ковины нема аніѣ одной середной школы, а
взглядно гимназій. Зъ черновецкой гимназій
мало намъ хѣсна, бо рускій народъ не може
своихъ дѣтей до Черновець до школы посы-
лати, бо по першому за далеко по другѣмъ у-
держуванье въ Чернівцяхъ найдорожше, че-
резъ що число дѣтей сѣльскихъ въ черновец-
кѣй гимназій рѣчно упадати мусить.

Въ доводъ того наводимо зновъ статис-
тичній даты. Такъ, черновецка гимназія мала
въ року 1878. ученикѣвъ зъ мѣста Черновець
164, а зъ сѣль особливо зъ русскихъ 234 у-
ченикѣвъ, въ року 1879. ходило изъ Черно-
вець до гимназій 188, а зъ сѣль 226; року
1880. ходило зъ мѣста 222, а зъ сѣль 215
ученикѣвъ. Порѣвнаймо отей числа, а побачи-
мо, що въ роцѣ 1878. число сѣльскихъ
школярѣвъ на черновецкѣй гимназій перевыш-

шало мѣскихъ о 70, а вже въ 1879. змениш-
ло ся о 38 ученикѣвъ, а въ минувшѣмъ т. е.
1884. роцѣ число черновецкихъ ученикѣвъ пе-
ревышшае число ученикѣвъ зъ сѣль о 18
душъ — Чижь можна теперъ заперечити, що
число сѣльскихъ ученикѣвъ на тутешнѣй ги-
мназій и на будуще упадати буде? — Чижь
може теперъ хто въ виду сихъ статистичныхъ
даты сподѣвати ся, абы черновецка гимназія
для краю выстарчала, коли число сѣльскихъ
ученикѣвъ въ нѣй съ кождымъ рокомъ упа-
дае. — Щожь за користь для народу сѣль-
ского на Буковинѣ, а особенно для Русинѣвъ,
котрі на школы пѣсля ихъ великого числа
много платять, а и одной руской гимназій въ
рускѣй части Буковины не мають? Тутъ па-
де обовязокъ на рядовѣй сферы уможливити и
рускому народови числячому 240,000 душъ,
щобы користавъ изъ просвѣтныхъ заведень.

Мы не завидуемъ Румунамъ, що коштомъ
религійного фонду основано для нихъ румун-
ску гимназію въ Сучавѣ, желаемо тѣлько
рѣвноуправленія, бо и Русины майже всѣ
православній и чому бы не можна и намъ ма-
ти свою гимназію въ найгуще заселенѣмъ
повѣтѣ Буковины, хоть бы такожь коштомъ
религійного фонду. Чому не старавъ ся нашъ
посолъ о выдѣлову школу въ Сучавѣ але о
румунску гимназію?

Чому супротивляють ся нашѣ пріятелѣ
основаю руской гимназій? Ѳтповѣдь на се
дуже легка и коротка: бо опѣкунамъ буко-
винского русского народа така гимназія не на
руку. Якжежь его туманити при выборахъ,
если ѳиь продре очи, побачить, хто ему братъ,

а хто собѣ радѣ, пѣзнати фарбованихъ лисѣвъ, вовкѣвъ въ овечѣй шкѣрѣ? Якъ его вынаровольяти, если ѣнѣ пѣзнати, хто ѣнѣ? Якъ его кривдити, если у него будуть рѣднѣй заступники, щирѣй покровителѣ? Якжежѣ посылати на рускѣ села попѣвъ-румунизаторѣвъ, коли буде досыть душпастырѣвъ вѣйшовшихъ изъ рускои гимназѣй? Якжежѣ зрумунцити найвышшу школу (универзитетъ,) если буде бѣльше якъ теперѣ число русскихъ студентѣвъ? Якъ добиватись тогды румунизаторамъ о мѣстѣ профессорѣвъ и священникѣвъ русскихъ, если буде досыть кандидатѣвъ-русиновѣ? Якъ верховодити тогды надъ нами, якъ бути „панамѣ“ Буковины, коли и Русины добѣють ся высокихъ ступѣвъ и чинѣвъ въ Буковинѣ, а може и вышшихъ еще? Якъ панувати тогды въ краевѣмъ соймѣ, въ консисторѣи, въ радахъ школѣныхъ и т. д., если, до чого бы черезъ руску гимназѣю прѣйти мусѣло, засѣдали бы въ нихъ щирѣй и ѣтважнѣй Русины? Якъ можна бы тогды голосити по вѣмъ свѣтѣ, що буковинскѣй Русины то самѣ зайды-унѣаты, коли уже теперѣ тыхъ скѣлька щирыхъ православныхъ Русинѣвъ на Буковинѣ утрудняють, утяжають русѣдамъ и народолупцямъ панованѣе, вынаровольченѣе, туманенѣе и всю ихъ честну, та славу роботу? На кого складати тогды вину пѣдкопаного панамѣ-румунизаторамѣ православѣя, коли стануть на всякѣмъ мѣстѣи православѣй Русины-патрѣоты? Противъ кого писати тогды анологѣй? Якъ выступати тогды противъ „Буковины,“ котра, якъ самѣ кажутъ, имъ уже теперѣ „пѣдъ шкѣру влѣзла?“

Отъ вамъ, братья Русины, ѣтповѣдъ, чому вороги буковинского русского народа не желають ѣтворенѣя рускои гимназѣй; бо не желають они просвѣты, добра и силы Русинѣвъ буковинскихъ. Отъ, чому!

ДОПИСИ ИЗЪ СЕЛА.

Посолъ Дрѣ Зота и его союзники.

Въ послѣднѣмъ числѣ я вамъ, милѣй читателѣ, навѣвъ, якѣй грѣхъ нашъ рускѣй посолъ Дрѣ Зота противъ русского народа а о-

собливо противъ русскихъ выборѣвъ попѣвнѣвъ, и ѣбѣцѣвъ смѣ раду подати, якъ Русины противъ всякихъ ворожихъ промахѣвъ своего велебного посла хоронити ся мають. —

Правда, що нашъ посолъ поступивъ собѣ ѣгидно и въ такѣй спѣсѣбѣ, що не можна его совѣстнымъ назвати. —

Вы, братья Русины, повѣрилисьте ему свою долю, выбралисьте его на посла своего и ѣбѣвязалисьте его, чтобы ѣнѣ о ѣтворенѣе нижшой гимназѣй въ Кѣцманѣю старавъ ся, а ѣнѣ помимо того що, якъ передѣмъ въ нашѣй газетѣ писано було, вамъ свято ѣбѣцѣвъ тоѣ чинити, за плечѣма вашими противъ сеѣй гимназѣй дѣлаѣе въ мѣродательныхъ кружкахъ Буковины. — Судѣть и ѣсудѣть теперѣ самѣй, чи ѣсть се красно,? чи заслугоѣе чѣловѣкъ на честь, котрый свое слово ломитъ, котрый вамъ на вѣтерѣ ѣбѣцѣвъ для васъ дѣлати, чтобысьте ему свои голоса дали, а потому все противно робитъ? —

Правда, що се не красно, несовѣстно и що такѣй поступъ не годнѣй дѣдича. — Дѣдичъ повиненъ яко свѣтлѣйшѣй чѣловѣкъ народовѣ примѣромъ бути, а не народъ дурити. — Чи мы маѣмо ся дальше ѣтъ нашего посла дурити дати? Нѣ, мои панове! По скѣнченѣю першой соймовѣи каденѣцѣй повиннѣй рускѣй выборѣвъ своего посла завѣзвати, чтобы имъ справу здавъ изъ своего дѣланѣя и чтобы ѣнѣ толковавъ ся, якъ ѣнѣ свою ѣбѣцѣнку спѣвнѣвъ, зъ якоѣй причины ѣнѣ передъ п. барономъ Алѣзаньѣмъ неправду говоривъ, будто народъ гимназѣй не потребуѣе и не хоче. — Если вашъ посолъ Вамъ не дастъ доброй и ясноѣ ѣтповѣди але буде крутити, що не мѣгъ, або ѣнѣ мыслѣвъ, що вмѣсто гимназѣй булобы лѣнѣше п. пр. выдѣлову школу основати або яку инѣцу, то тогды пригадайте ему, чому ѣнѣ ся о румунску гимназѣю въ Сучавѣ старавъ, а противно шкодивъ справѣ рускои гимназѣй, о котру повиненъ старати ся. — По такѣмъ казанѣю п. Зѣтѣ можна его попросити, чтобы ѣнѣ съ посольства скинувъ ся, коли русскихъ справъ своихъ выборѣвъ не хоче заступати. — Правду сказавши, п. Зѣта то не зробитъ, его хотѣбы букомъ зъ думы державной гонивъ, то бы го не выгнавъ, ѣнѣ радѣ, що стѣльця посольского дохопивъ ся, а якъ знаете сеѣй столѣць его багато коштувавъ, бо дуже богато мавъ факторѣвъ, агитаторѣвъ передъ выборами, а сѣй людѣвъ вѣдай за него за дурно не горлали и не лѣтали за дурно ѣтъ села до села агитуючи помежи народѣмъ. — Мусѣло пана Зѣту и багато коштувати вино, ковбасы, цѣгара, котрѣй нашѣй Микитѣ Хрунѣ и товѣтенѣкѣй панѣотчики якъ о. Гѣмѣвка и о. Мартиновичъ зъ

Оршовець, п. Завѣрскій зъ Неполоковець спожиткували. Та се все уже ся не верне, най буде симъ людцямъ на пожитокъ а п. Зотѣ на велебну славу, але ходитъ о то, щобы Русины зажадали ѳтъ пана Зоты свого права. — Если п. Зота не хоче або не умѣе въ користь Русинѳвъ робити, то най подякуе за посольство — а пословѣ Русины, найдуть, хочъ бы и межи самыми мужиками. — Чижь може нашъ селянинѣ не потрафивѣ бы на крѣслѣ сидѣти и денно 10 зол. въ думѣ державнѳй брати и нѣчого для народа не робити? Не велика штука тихо сидѣти, або еще шкодити. — Ходитъ о то, щобы съ посла користь яка була, а якъ не користь, то бодай хочъ, абы воля его добра була, щобы мы бачили, що ѳнѣ щось доброго хотѣвъ зробити але самѣ не досягъ, то тогды щось иншого. —

Дальше повинна руска Рада слѣдити за дѣланьемъ нашего посла и если добачитъ яку шкоду поновнену рускому народу, то повинна противъ замаху такого до властей удавати ся, а нашѣ газеты повиннѣ стати на сторожи правѣ народа супротивъ такихъ людей. Тогды побачимо, що панѣ Зота на кучѣ взятий, бодай зъ встыду передъ друзьями народа, надъ своимъ дѣланьемъ застановитъ ся и або поправитъ ся, або руске посольство покине, о що Русины его уже теперѣ дуже красененько бы просили. — Та ба! просили, — кобы то такъ легко було для п. посла подякувати! — Але нѣхто не думае, що передъ выборами п. посолѣ мавѣ села, здае ся ажъ три, а теперѣ ходитъ чутка, що одно уже продае, а тутѣ покидай посольство и 10 зол. денно, — то не добре. —

Не добре, не добре, сказавѣ бы п. посолѣ, тай не добре и казавѣ бы агитаторѣ п. Зоты п. Завѣрскій, що якъ говорятъ злѣ языки, замало дѳставѣ „gebuch“ ѳтъ пана Зоты. — Сей панѣкъ есть бѣдный человекъ, окрѳмъ хаты и огорода не мае нѣчого и отримуе ся коло своей богатѣй жены, а затрудняе ся двѳрництвомъ а при выборахъ агитаторствомъ. — Кто сего Геркулеса въ агитаторствѣ собѣ позыскае, той при выборѣ выиграе. Такъ и п. Завѣрскій бувѣ за выборомъ Зоты, якъ говорятъ въ надѣѣ, що дѳстане ѳтшкодованье. По выборѣ, якъ чути, мавѣ п. Завѣрскій, не получивши ѳтповѣдноѣ ласки, съ п. посломъ сильно посварити ся, ба навѣтъ пошарпати ся. — Хтось бы ся дивувавѣ, ѳтки приходитъ панѣ Завѣрскій съ посломъ шарпати ся? Чому нѣ. Завѣрскій е на око панѣ, съ всѣма панами въ Кѳцманю тыкае собѣ, ба навѣтъ п. Таборѣ, Ортынскому „Ты“ каже, а другимъ панама еще ласку робитѣ, якъ ѳтъ нихъ

дасть собѣ деколи вина заплатити. Бачите съ Завѣрскимъ то не съ Грицемъ справа.

ѳнѣ заледви читати и писати знае, а цѣлый вже адвокатъ. ѳнѣ людямъ рады дае, навѣтъ не потребуе и у письмо дивити ся, копець кѳнцемъ ѳнѣ якъ який чудотворецъ.

Жаль намъ але великій, що О. Мартиновичъ зъ Оршовець съ своими парохіянами не за рускимъ кандидатомъ але за п. Зотою голосувавѣ и на право еще иншимъ людямъ говоривѣ, абы и они на сего пана голосували. — Що то съ людьми не робитѣ ся и не дѣсее. — Передъ 10. роками о. М. бувѣ великій Русинѣ, писавѣ, горлавѣ, що Русины мають историчне право на Буковинѣ, обстававѣ за народомъ, а теперѣ иде съ волоскимъ паномъ. Чому то такъ? Бачите, давно бувѣ рускій митрополитѣ, Русины мали багато пріятелѣвъ, а теперѣ треба противъ вѣтру ити. Давно о. М. бувѣ худенькій и черезъ двѣ оцѣ дививѣ ся, а теперѣ переѣвъ ся колачниками що ажъ пояса червоного добрати не може и въ кишенѣ ажъ поколѣна грошей мае и уже черезъ 4 оцѣ дивитѣ ся, та на що ему клопѣту, нащо за рускимъ кандидатомъ обставати. — Такихъ то мы Русины людей маемо. — И чи мы маемо тужити, загнутѣ руки и нѣчого не робити! Хранѣ Боже! Працюймо далѣй, руска мати еще не умерла, мае досить сынѳвъ щирыхъ, котрѣ ю не покинуть, але для ней робити и горювати будуть. — Не оглядаймо ся, чи нашѣ братѣ Русинѣ въ сурдуть, чи въ реверендѣ, чи въ сардацѣ, только совокупляймо силы, ободряймо ся, працюймо, а добьемъ ся бодай хочъ рускоѣ гимназѣ въ Кѳцманю, тоѣ академѣ, рускоѣ твердинѣ народноѣ, котроѣ мы всѣ буковинскѣ Русины бажаемо.

ШКОЛЬНІЙ СПРАВЫ.

Въ 12. Нр. «Буковины» подались маленьку згадку за нашѣ кривды въ школахъ, згадались особливо за школы народнѣ въ Садагурѣ и въ Кучурѳвѣ великомѣ. Хотя въ Садагурѣ вытисли жида коренный рускій народѣ зъ мѣста на передмѣстѣ, то все такой е въ Садагурѣ майже таке саме число римско-католичкихъ Русинѳвъ котрѣ неразъ помимо своихъ нѣмецкихъ назвѣ якъ Stermann, Baumgarten, Gross, Kubischtal, Füssel, Person, и прч. по нѣмецки не умѣють говорить, ба навѣтъ не розумѣють, а дома лишь по руски говорятъ.

Вже се выстарчае, щобы набрати пересвѣдченье, що учитель въ школѣ Садагурскѣй муситѣ умѣти добре по руски, щобы мѳгъ дѣти учити. Тая конечность внадае тымъ бѳльше въ очи, сли зважимо, що въ су-

сѣдующихъ съ Садагурою громадахъ, якъ Рогозна, Нова Зучка, Стара Зучка, Слободка, Задубровка и пр., жіе выключно рускій народъ, — а 4-класова школа фактично не е тѣлько мѣстцемъ образованія для дѣтей Садагурскихъ, но и для дѣтей зъ сусѣднихъ громадъ.

Томужь то було и при zaloженію школы въ Садагурѣ постановлено, щобы учитель при Садагурской школѣ бувъ квалифікованый зъ руского языка и зъ нѣмецкого языка.

Аже якъ въ Садагурѣ по руски учить, най примѣры покажутъ. Старшій учитель Ч. — хотѣ Русинъ зъ роду и добрый чоловікъ ледво знае по руски читати, а писати по руски ще нѣкого не научивъ; учитель М. котрый въ Садагурѣ вже четыре лѣтъ при школѣ учить, не вмѣе два слова правильно по руски сказати; онъ и, пр. казавъ: «принѣсь вода» вмѣсто: «принеси воды»; «вона говоривъ» вмѣсто: «она говорила» и пр. Сей учитель 2 разы сѣдавъ до испыту зъ руского и оба разы перепавъ.

Тра сказати, що одно мѣсце учителя при Садагурской школѣ презентуе Садагурска жидѣвска громада (кагалъ), бо дае 300 зол., рѣчно на учителя. Отжежь кагалъ хотѣвъ М-а кончыце презентувати. Старано ся другого жидѣ дуже здѣбного и зъ руского квалифікованого учителя п. Ц-а на Садагuru презентувати, по дарма. Кагалъ постановивъ: М. мае бути учителемъ и коней.

Отжежь щобы се удало ся, иде ся наступуючими дорогами:

Инспекторъ школьный повѣстовый п. Стефановичъ вноситъ въ радѣ школьной повѣстовой, щобы поперти поданье учителя М-а, котре сей виѣсь до министеріѣ просвѣты, щобы его сталимъ учителемъ при Садагурской школѣ зробити, не жадаючи ѳтъ него знанія руского языка. Се внесенье принято.

Прійшла ся справа до краевой рады школьной; и тутъ не мае рускій народъ аѳъ одного своего щирого заступника; отжежь стало ся, що краева рада школьной предложила прозьбу М-а до увзглядненія. Но министерія впрость ѳтпанила. Гадавъ бы Русинъ: «но, слава Богу, теперъ дадутъ рускимъ дѣтямъ учителя, що буде знати до дѣтей говорити.» — но грубо бы ся помиливъ.

Садагурскій кагалъ подае прозьбу, щобы Садагурску школу перемѣнити на чисто нѣмецку. П. инспекторъ школьный повѣстовый попереае сю прозьбу. Приходить ся справа знова до краевой рады школьной. Противъ дотычного внесенія, щобы школу Сад. перемѣнити на чисто нѣмецку, выступае краевый инспекторъ дая румунскихъ школъ народныхъ въ Буковинѣ, но якъ проговоривъ членъ выдѣла краевого Садагурскій житель бар. Николай Мустаца въ борнѣсть заведенія въ Садагурѣ чисто нѣмецкой НАРОДНОЙ школы, такъ всѣ противніи голоса утихли, — и постановлено, школу Садагурску перемѣнити на чисто нѣмецку. — А все то дѣяло ся для того, щобы М-а зробити сталимъ учителемъ. — Для добра одного чоловіка

звѣвчено добро тысячей людей, добро загалу! О наие бароне Николаю Мустацо! Чи не чуете вы угрызѣвъ сумлѣнія, що для красныхъ очей жидѣвскихъ вы запродали добро краю, бо всежь вашимъ обовязкомъ було бѣльше дбати о добро руского народа, якъ о добро жменѣ людей, котріи нѣ краю своего, нѣ бесѣды своей не мають, бо прецѣпъ мѣшанину: „die Korowe paset die trawe,“ „zapiznewen,“ „bilbes,“ „taky zaraz“ и пр. и проч., якою нашій жиды говорятъ, не можна уважати за бесѣду, а тымъ меньше за нѣмецку бесѣду.

Отжежь въ самой рѣчи выписано вже въ „Ozerpowitzer Zeitung“ зъ 17. с. м. конкурсъ на мѣстце учителя при Садагурской школѣ, ѳтъ которого ся жадае лишъ квалифікаціѣ зъ нѣмецкого языка.

Vivat! най жіе рѣвноправностъ языкова и народна въ Австріи!!!

Яко додатокъ до повышного належить ще зауважати, що въ повышнѣе изведенѣмъ Нрѣ. газеты урядовой розписано конкурсъ на учителя въ Чорнавицѣ, въ котромъ ся жадае ѳтъ компетента квалифікаціѣ зъ языка румунского, а въ Чорнавицѣ нема и одного нумеру, дебы говорено по волоски, а се ученье волоского языка въ школѣ е лишъ забаганкою по. Туртуряна и дѣдича бра. Петрина Петра; и се ученье доводитъ до того, що въ Чорнавицѣ нема и одного чоловіка въ громадѣ, щобы знавъ по якому небудь читати и писати (sic!).

Зъ того всего видко, що школы такіи народній, якій рускій народъ теперъ въ Буковинѣ мае, пожитку принести не можуть. Для того нема звычайно въ громадѣ людей, щобы умѣли по руски добре читати и писати. И для чогожь выдае ся тѣлько грошей на школы? И чомужь покликаний сферы не дбають о добрій школы для руского народа, коли той народъ платить такъ ревно податокъ майна и крови, коли той народъ хоче ся розвивати — цивилизувати? Щожь роблять инспекторы школьный повѣстовый? Декотріи зовсѣмъ нѣчого, а декотріи старають ся лишъ о то, щобы въ рускихъ громадахъ завести по школахъ волоскій языкъ. Щожь робить краевый инспекторъ для рускихъ народныхъ школъ въ Буковинѣ? Народъ рускій мусить самъ о добрій школы дбати и не допустити, щобы нашій школы волощено и нѣмчено, а якъ заходы въ дотычныхъ урядахъ не поможутъ, належить удати ся о помѣчь громадными петиціями до сойму краевого.

В. К.

БУКОВИНСКІЙ ОБЩЕСТВА РУСКІЙ.

Такъ якъ уже за пѣвтора мѣсяця кѣичитъ ся терминъ до збиранія складокъ на „Рускій Дѣмъ Народный“ въ Чернѣвцяхъ, то просимо умильно всѣхъ п. т. Родимцевъ, котрымъ мы выслали списы жертвъ, щобы заняли ся збираньемъ хоть бы якъ малыхъ дат-

кѡвъ на повышшу цѣль. Мелимо Васъ, почтеній братья, не дайте проминути даромъ сѣй наилучшій для збираня жертвъ въ цѣлѡмъ роцѣ хвили; нарѡдъ нашъ жертволюбивый, треба тѡлько попуки, а ѣнъ не ѡттягне ся ѡтъ запомоги для дѣла, котре мае принести ему користь и славу. Хто дае на Народный Дѡмъ, собѣ дае.

Чернѡвцѣ, въ Серпни 1885.

Выдѣль „Народного Дому“ въ Чернѡвцяхъ.

ДРОБНІИ ВѢСТИ.

(Его Велич. Цѣсарь) жертвовавъ зъ частныхъ фондѡвъ 2000 зол. жителямъ Буковины, утерпѣвшимъ ѡтъ элементарныхъ шкодъ.

(Архикнязь Албрехтъ), котрый ѡтъ дня 31. лат. юлія до 4 лат. серпня бувъ въ Буковинѣ на осмотрѣ войскъ, — жертвовавъ 300 зол. до роздѣленя межи убоге население буковинске, потерпѣвшие ѡтъ шкодъ элементарныхъ.

(Рѣки на Буковинѣ вылили). Днѣстръ ушкодивъ мѡсть пѡдъ Залѣщаними и перервавъ комуникацію. Такожъ бувъ зрванный лѡронъ въ Мосорѡвцѣ, — черезъ якійсь часъ була перервана комуникація межи Чернѡвцями а Сторожинцемъ и межи Залучемъ а Викницею, де Черемошь заливъ часть мѣста. Рѣка Сереть вдовжъ своего бѣгу начавши ѡтъ Жадовы и Бергомету то позривала то ушкодила всѣ мосты, кромѣ моста въ Сторожинци. Въ поляхъ и селахъ великій шкоды. Въ Петрѡвцяхъ на фольварку Бродовского утопило ся 30 втукъ худобы. Въ Чернѡвцяхъ Прутъ дѡйшовъ 4½ метрѡвъ надъ О, потѡмъ вода знала. Въ Серетѣ рѣка залила всѣ огороды, завалила кѡлька хатъ, два млыны. Такого выливу якъ сей, Серетяне не памятають.

(Улиця завалила ся) въ Сучавѣ коло антики Липки. Причиною катастрофы мало бути то, що пѡдъ нею находить ся склеплене старыхъ пивницъ, котре западо ся пѡдъ тягаромъ переѣзджающихъ поѣздѡвъ и фѣръ съ товарами.

(Дѡмъ пріюта для старцѣвъ и калѣкъ) буде ѡткрытый въ Чернѡвцяхъ. Буковинска каса ошадности дарила на то 60.000 зол., громада Чернѡвцѣ дае на теперъ на ту цѣль будынокъ и фондъ 57.771 зол.

(Въ двѡрскихъ кругахъ). По донесеню газеты «Немчеть» ходять слухи, що архикнязь Фердинандъ д'Есте, сынъ архики. Кароля Людовика, мае заручити ся вскорѣ съ архики. Марією Валерією.

(Австрійска монетарна система) мае бути змѣнена черезъ установлене меншой одиницѣ монетарной.

(О. Иванъ Наумовичъ), галицко-рускій писатель, греко-уніатскій священникъ, мае, по доносеямъ газетъ, — принять православіе дня 14 (26.) августа с. р. въ софійскѡй церквѣ кіево-печерской лавры.

(Мойсей Монтефіоре), славный банкѣръ английскій, спокревниеный съ Ротшильдами, великій еврейскій гуманистъ и оиѣкунъ еврейвъ, — праздновавший передъ 2 роками 100-ую рѡчницю своей жизни, умеръ 16 (28) юля въ Лондинѣ.

(Паперовіи капелюхи) появили ся во Львовѣ. Суть они дуже дешевіи и добріи на вѡгкѡсть.

(Вставленіе ока). Дрѣ Шильберъ, парижскій лѣкаръ, вынявъ одіиѡмъ паціентцѣ, молодѡй дѣвчинѣ, бѡльное око и вставивъ дѣвциѣ свѣжо выняте око крѡлика. Операцию ту совершивъ 5 мая, а вже 26 мая начало око порушати ся въ своѣй новѡй осадѣ. Операция удала ся.

(Ѳтъ укушенія мухи) умеръ Мартинъ Шмидтъ, рѣзникъ и властитель дому въ Вѣднѣ, якъ доносить газета „Wiener Allgemeine Zeitung.“ Передъ кѡлькома днями Шмидтъ угѣкъ ся цигаромъ въ руку. Въ то саме роззытрѣне мѣстце укусила его муха, ѡтъ того рука спухла — наступило запалѣние и смерть 42 лѣтнего мужа, оставившого жену и кѡлькоро дѣтей.

(П. Викторъ Ортинскій) п. к. староста въ Кѡцманѣ, на власне желаніе перенесеный до Кимполунга.

(Совѣтникъ двора проф. Миклосичъ), по случаю пенсіонованія получивъ въ узнанію довголѣтней и знаменитой своей дѣяльности ордеръ желѣзной короны II клясы.

(П. Мечиславъ Захаръ), именованный п. к. старостомъ для Кимполунга.

(† Фердинандъ Гинзель) п. к. судія повѣтовый въ Дорнѣ, выѣхавши на судову комисію до Дорны шарѡи умеръ нечаяно и лишивъ бездѣтну вдову.

(Застрѣливъ ся) въ касарни вѡякъ Климанъ, изъ 41 полку пѣхоты. Причина самоубійства незнана.

(Дрѣ Николай Григорча), п. к. комисаръ правительства краевого, поійшовъ въ ѡтставку и получивъ при той случайности титулъ п. к. старосты повѣтового.

(Зѣѣздъ царѣвъ). Дня 7. лат. августа Е. В. Австрійскій Цѣсарь съ женою ѡтвѣдавъ нѣмецкого цѣсаря Вильгельма, пробувавшего на купеляхъ въ Гастайнѣ. При дворскѡмъ обѣдѣ у императора Вильгельма дня 8. с. м. нашъ Монархъ бувъ убранный въ мундуръ прускѡмъ, а нѣмецкій въ мундуръ австрійскѡмъ. Въ чверть години опѡсла ѡтвѣдавъ монархъ Вильгельмъ Цѣсаря Австрійского. — Ся встрѣча есть порокою дружескихъ ѡтношенъ межи обома середноєвропейскими державами.

(Съ царемъ російскимъ) має нашъ Монархъ встрѣтити ся межъ 26 а 30 серпня въ Кромерижи. Кардиналъ князь Фирстенбергъ ѳтиравивъ ся зъ Гаштайна до Кромерижа, щобы лично управляти приготвленими въ своѣмъ замку, въ котрѣмъ мають замешкати оба монархи. Въ зѣздѣ возьмуть участіе также обѣ монархинѣ.

Стоячій въ Оломуницѣ гарнизономъ 93 полкъ пѣхоты получивъ приказъ, щобы ѳтиравивъ ся до Кромерижа. Подѣбный приказъ дѣстала капеля 100 полка. Императоръ Вильгельмъ въ томъ зѣздѣ не може участвовать зъ причины слабого здоровья.

Передъ встрѣчою монархѣвъ въ Кромерижѣ австрійскій министеръ виѣшнихъ дѣлъ гр. Кальноки ѳтбуде конференцію съ Бисмаркомъ, въ Варзинѣ и російскій министеръ Гирсъ зѣѣде ся въ Берлинѣ съ кн. Бисмаркомъ.

(Цукоръ и пиво зъ кукурузы). Въ Судишовѣ (въ Галичинѣ) въ добрахъ графа Артура Потоцкогo, начато фабриковати цукоръ и пиво зъ кукурузы. Хемики краевіи и заграничніи, коріи розберали не давно сей цукоръ, выражають ся о сѣмъ фабрикатѣ похвално. До выробу сего цукру намѣряють спроваджовати кукурузу зъ Америки.

(Именованія). Президентомъ окружного суда въ Сучавѣ именованый Дръ Изидоръ Зота, совѣтникъ краевого суда въ Чернівцяхъ.

Прокураторомъ въ Сучавѣ именованый Леонъ Гоянъ, совѣтникъ краевого суда Черновецкого; Субститутами прокуратора именованъ черновецкй адъюнкта суд. Юлій Негрунъ для Черновець, а Михаилъ Григоровичъ для Сучавы. —

Совѣтниками суда въ Сучавѣ именованъ повѣтвой судіи: Николай Чеховскій изъ Кимполюнга, Емилій Мисколки изъ Радовень, Адольфъ Гайлигъ изъ Серета и Генрикъ деля Ренондіеръ Кригсфельдъ, судія пов. сучавскій.

Секретарями сенату судового именованъ: Максимиліанъ Хлебикъ субститутъ прокураторіи черновецкой для Черновець, Фридрихъ Гасенеръ, адъюнктъ суда пов. сучавского для Сучавы и Дръ Бернардъ Барберъ для Черновець.

Адъюнктами судовыми именованъ: Адъюнктъ суд. Стефанъ Вольфъ изъ Серету именованый адъюнктомъ въ Чернівцяхъ; Георгій Прункулъ и Теодоръ Стефанели адъюнкты пов. суда изъ Сучавы, именованъ адъюнктами окружного суда въ Сучавѣ; Александеръ Артымовичъ, адъюнктъ суда повѣтового изъ Станица, именованъ адъюнктомъ для Черновець, а Атаназій Придіе адъюнктъ пов. суда изъ Путилъ, адъюнктомъ для Сучавы.

Дальше именованъ адъюнктами для Сучавы слѣдуючй авскультанты: Емилій Изопеску, Дръ Игнацъ Салтеръ и Василій Кибицъ.

Адъюнктами судѣвъ повѣтовыхъ именованъ авскультаты Алоизъ Тирманъ для Серета, Еламиноидъ Воронка для Путилъ и Іоанъ Кочинскій для Станица.

Начальникомъ урядѣвъ помѣщичихъ суда сучавского именованъ: Ілія Цона, управитель уряда табулярного изъ Сучавы.

(Конкурсы на мѣстця учителѣвъ.) Въ одноклассныхъ школахъ въ Юрковци и Луцѣ съ платнею 4той класы, языкъ рускій и нѣмецкій и уздольненіе до преподаванія религіи православнымъ. Терминъ поданъ 4 тыждни ѳтъ 5. августа с. р.

М. въ одноклассной шк. въ Мишоцѣ Драгомириѣ, съ платнею 4той класы. Языкъ румунскій и нѣмецкій; терминъ до 20 лат. Августа с. р. до пов. рады школьной въ Сучавѣ. Требуе ся уздольненія до преподаванія религіи православнымъ.

(Конкурсъ на М. профессора природознания, математики и физики) въ черновецкѣй школѣ реальнѣй. Терминъ поданъ до 3. Септембра.

(Союзъ стражи огневой въ Сучавѣ) розвязало краеве правительство.

(Дръ Губертъ Виглицкій), учитель черновецкой школы промысловой, именованый секретаремъ черновецкой палаты горговеельно-промысловой.

(Конкурсы на 4 мѣстця повѣтовыхъ судіѣвъ) въ Серетѣ, Доріѣ, Кимполюнгу и Радѣвцяхъ. Подавати належитъ о перве мѣстце до президіи краевого суда въ Чернівцяхъ, о прочіи три мѣстця до президіи окружного суда въ Сучавѣ. Терминъ до 28. лат. августа с. р.

(Максимъ Андроникъ) асистентъ лѣсничій-именованый инспекційнымъ адъюнктомъ лѣсничимъ.

(Въ Виковѣ нижнѣмъ) ѳтворена стація телеграфично-почтова съ ограниченою дневною службою.

(Холера) въ Испаніи вмагае ся: дня 4. с. м. занедужало на ню 4379 особъ а умерло 1621. Зъ Марсиліи телеграфують дня 6. с. м., що ѳтъ 4 с. м. до 5 с. м. умерло въ Марсиліи 35 особъ на ту болѣзнь. Дня 10. с. м. телеграфують зъ Марсиліи, що въ послѣднихъ 24 годинахъ умерло тамъ 30 особъ на холеру.

(Печатня Г. Чойна), котра на подставѣ промысловой новелѣ зѣстала була замкнена, начала на ново роботу.

(Ново ѳткрыте свойство кавы). Дръ Оплеръ старшій штабовый лѣкаръ въ Штрасбургѣ, ѳткрывъ, що кава есть знаменитымъ средствомъ противъ розкладу и гнилизны, прото придатнымъ до обвязованія зраненыхъ мѣстцъ людского тѣла. То антисептичне свойство посѣдае кава для того, понеже появляе ся въ формѣ рослинного угля, у котрого есть та власнѣсть, якъ и въ загалѣ у ароматичныхъ продуктобъ, повстаючихъ при паленіи. Примѣненіе кавы до обвязованія ранъ есть простое. Мѣлко змелену каву сыпле ся на рану, не болѣше якъ на 3 миллиметры гребности и обвязуе ся рана. Въ наслѣдокъ того творить ся тверда кора на ранѣ, котра рану обезпечуе ѳтъ вліяній виѣшнихъ.

(Дума державна), по донесенням вѣдѣньскихъ газетъ, буде около 20. вересня скликана на четвертьжидеву сесію, котру выновиять выборы президѣ, бюръ и комисій и вѣроятно адресній дебати. — Потѣмъ отбудуть ся засѣданиа всѣльныхъ делегаций, а на сесіи краевыхъ соймѣвъ позѣстануть листопадъ и студень. — Слѣдующіи засѣданиа думы державной отбудуть ся навѣрно доперва по новѣмъ роцѣ.

(По поводу появленія холеры въ Марселин), министерство внутреннихъ дѣлъ переслало до всѣхъ краевыхъ правительствъ рескриптъ, въ которѣмъ поручае имъ, щобы ввести въ житѣ средства осторожности, зарядженъ въ минувшѣмъ роцѣ зъ причины появленія холеры въ Франціи.

Зъ взгляду на обстоятельство, що находячійся въ Марселин купцѣ и робѣтники зъ Австрій вѣроятно лишуть мѣсто и поверають до ѣтчанъ, поручае министерство спеціальне надзорванье подорожныхъ зъ Испаніи и полудневои Франціи. Для того обовязаніи суть властители готелѣвъ и гостинницъ о прибутіи такихъ подорожныхъ сейчасъ повѣдомити мѣстцеву полицію, щобы могла сконстатовати черезъ свого лѣкаря станъ здоровья прибувшого и обсервовати его черезъ кѣлька дней. Въ случаю, если бы оказали ся незвычайный симптомы слабости, належитъ зарядити безприволочне изолванье и другіи приписаніи средства осторожности.

Кромѣ того пригадуе поновню министерство свое роспорядженье о асанизаціи мѣсть и о усуненіи санитарныхъ недостатковъ.

(Шкѣль нѣ вѣсти). Министеріальне роспорядженье о юридичныхъ державныхъ испытахъ зноситъ гдекоторій дотеперѣшій улегченія въ цѣли положенія тамъ великому наплывови молодежи до юридичныхъ студій. Новіи постановленія суть слѣдующіи:

§. 1. Терминъ повторенія историко-юридичного испыта означено безъ рѣжницѣ на одинъ рокъ. Для того кандидатъ, который перенавъ при испытѣ въ липневѣмъ и жовтневѣмъ терминѣ, не може бути принушени до нового испыта скорѣйше, ажъ доперва въ наиблизшѣмъ липневѣмъ терминѣ. Одновременно належитъ кандидату означити тѣ предметы, которыхъ мае слухати въ слѣдующѣмъ роцѣ по неудачѣ испытѣ. Разумѣе ся, що по повторѣмъ зложенію испыта, кандидатъ муситъ бути на университетѣ еще два роки.

§. 2. Кандидаты, который не зложили историко-юридичного испыта, не могутъ бути записаными подъ ніякимъ условіемъ на третій рокъ студій.

§. 3. Историко-юридичніи испыты мають отбувати ся исключительно въ липневѣмъ въ жовтневѣмъ терминѣ.

§. 4. Слушателѣвъ юридичного факультета, начинающихъ историко-юридичніи студіи въ лѣтнѣмъ семестрѣ, належитъ такъ що до принушени ихъ до испытовъ, якъ и що до выдачи имъ абсолюторіи, такъ трактовати, якъ коли бы вступили до университета о пѣвъ року позѣйше въ зимовѣмъ семестрѣ.

§. 5. До юридичного испыта належитъ принушати

ти кандидатѣвъ доперва по окѣнченію чотырелѣтія и по одержанію абсолюторіи.

§. 6. Экзаминаційна комисія для историко-юридичного испыта мае складати ся звычайно, кромѣ предсѣдателя, еще зъ трехъ экзаминаційныхъ комисарѣвъ, зъ которыхъ кождый мае пспытовати зъ одного предмета. Предсѣдатель, хотя бы самъ не бувъ экзаминаторомъ, мае право задавати вопросы зъ всѣхъ предметѣвъ.

§. 7. Роспорядженье то починае обовязувати въ шкѣльнѣмъ роцѣ 1885/6. Одновременно перестаютъ обовязувати всѣ давнѣйшіи приписы суперечній съ симъ роспорядженіемъ. Въ жовтневѣмъ терминѣ текучого року историко-юридичніи испыты отбудуть ся еще послѣ давнихъ приписѣвъ.

(Сумный образъ) житя буковиньского люду подае намъ слѣдующій фактъ: Чотыри роки тому назадъ занедужала въ Кѣцманіи на Буковинѣ замужна селянка Іосифа Олѣйничка на пропащицю. Порадившися знахорки, пошла она до своѣй сусѣдки Настѣ Пигулячки, котра якъ-разъ плекала новонарождене дитя, съ прошеніемъ, щобы дала їй «порцію» молока зъ своен груди, що послѣ повѣрѣя темного люду мае бути найлѣпшимъ лѣкомъ. Пигулячка дала їй радо сен жизнедайной поживы. Но якѣмъ часѣ, однакожь Пигулячка запримѣтила, що тратитъ кормъ такъ дуже, що змушена була плекати дитину зъ «фляшки». Падкала ся бѣдна, що се може такъ бути, ажъ добріи кумоньки розяснили їй розумъ, доказуючи, що ничо инше, якъ лишь Олѣйничка мусѣла їй отобрати кормъ тогды, коли занедужала на пропащицю та высала у неї «порцію» молока зъ груди. На то вже — казали они — нема иншой рады, якъ лишь Пигулячка муситъ отъ Олѣйнички назадъ кормъ «отоссати». — Такъ минуло кѣлька лѣтъ. Ажъ сен весны давъ Богъ Олѣйничѣ дитину, котру она таки власною грудею плекала. Теперь прійшла до неї Пигулячка и жадала отъ неї, щобы она позволила їй отоссати кормъ, а коли Олѣйничка не хотѣла того допустити, то Пигулячка запѣзвала еи до вѣйта. Кѣцманецкій вѣйтъ выдавъ такій засудъ, що Пигулячка муситъ такъ «отоссати» Олѣйничку. Не було рады и Олѣйничка такъ заразъ въ присутности свѣтлой головы громадской притула Пигулячку до груди и позволила їй сповнити вырокъ вѣйта. Судъ вѣйта и выконанный вырокъ не помѣгъ однакожь нѣчого и Пигулячка не отыскала борму. Добріи сусѣдки и кумоньки поучили теперь Пигулячку, що она за мало «отоссала» и що треба ще разъ повторити операцію. Олѣйничка не хотѣла однакожь вже нѣякъ на то згодити ся. Взято ся отже на способы. Коли Олѣйничка перешла коло хаты Пигулячки, Пигулякъ схопивъ еи и заволѣвъ до хаты. Тутъ положили еи на лаву и гей-же ссати кормъ лишь вже на бѣльшій розмѣры, бо коли Пигулячка вже змучила ся, то заступавъ еи чоловікъ, а коли его губы зболѣли, то заступала его знову сестра Пигулячки. Всѣ трое отже такъ довго запивали ся людскимъ молокомъ, доки нещаслива жертва темноты

и забобону не зомліла зь болю и обезсилени. Въ наслѣдокъ такои операціи Олѣйничка розболѣла ся и лежала двѣ недѣлѣ смертельно хора. Поздоровѣвши запозвала ненасыченыхъ смакунѣвъ людского молока до суду и справа розбирае ся теперь въ черновецкомъ краевомъ судѣ карномъ.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Учѣте ся, братья милі, думайте, читайте!

II.

Щирі и розумніи пріятелѣ, котрі насъ не только всего научити, но и забавити можуть, то добрі книжки. Они продолжаютъ науку матери, батька, рѣднихъ и школы, научать насъ больше и легче якъ власный досвѣдъ. Тому братья, купуйте добрі книжки, учѣте ся, думайте, читайте! «Та коли нема у мене только гроша, щобы на рѣкъ одну книжку купити,» скаже не одинъ изъ васъ. Но и на то есть рада; если десять зъ васъ дадутъ що мѣсяця по два крейцары, то за нихъ достанете 12 книжочокъ изъ товариства «Просвѣта и общ. им. Качковского», нанѣ-отецъ предплатитъ нашу газетку, а н. учитель «библіотеку для молодежи», то буде для всѣхъ васъ на всѣ недѣлѣ и свята досыть науки и забавы. «Та, скажете, коли мы старшіи не умѣмо читати.» Если уже не знайде ся межі вами нѣбоднѣ письменный, не буде нѣ одного школяря, що умѣе добре читати, то попросѣтъ только н. учитель, а онъ буде вамъ читати въ школѣ, або, що еще лѣьше, може каждого старшого зимными вечерами за одинъ або два мѣсяцѣ легко научити читати. Если у васъ, братья селяне, есть только добра воля, то совѣстный н. учитель певно не откаже ся ѳтъ сего труда; а побачите, сколько доброго и пріятного будете мати недѣлями и святами, скоро прозритъ ваше око и познастъ шутку читанія. Видите отже, якъ мало труда и выдѣткѣвъ треба, що бы мати въ книжкѣ пріятеля. За рѣкъ пойдутъ за вашимъ прикладомъ и другі, дадутъ такожъ по 2 кр. на мѣсяць, а за нихъ зможете купити другі нові книжки и газеты, будете що недѣлѣ и свята сходитисѣ замѣсть въ шиньку въ школѣ, не протратите гроша, научитесь много позиточного для васъ и дѣтей вашихъ и забавитесь въ читальни певно лѣьше, здоровѣйше и дешевше, якъ при смердячѣй лурѣ въ корчмѣ. Такі читальні сѣуть во всѣхъ майже мѣстахъ и селахъ чужихъ краѣвъ, есть ихъ дуже много въ Галичинѣ, есть ихъ такожъ сколько уже и у насъ на Буковинѣ. Часъ бы уже, щобы они повстали въ каждомъ селѣ, не треба на то, якъ самі видите, много грошей и труда, а велику изъ нихъ користь для цѣлой громады, бо наука веде до щастя, и лише черезъ читальню не забудутъ люди того, чого въ школѣ научились, наберутъ изъ книжочекъ еще больше розуму, не дадутъ ся нѣкому туманити та дурити.

Звертаемо ся до васъ, панове учителѣ! Найпо-

вѣйше распорядженѣе школныхъ властей обязуе всѣхъ здѣбныхъ до науки дѣтей, щобы посѣщали школу; небавомъ мае наступити такожъ примусъ, що молодѣжь окѣчивши школу мае посѣщати курсы продолжающей науки. Есть то найлѣьша случайность замилувати дѣтей до читанія и по за школою, до дальшого образования. Народна школа не годна при такомъ устройствѣ, въ якѣмъ она у насъ теперь находитъ ся, дати достаточной для житія науки, тому отворюйте читальні, плекайте ихъ, а кромѣ добра, яке вчините тѣмъ громадѣ и краеву, буде и для васъ хосенъ, бо вашъ тяжкій трудъ школьный не пропаде марне; якъ то до теперь дѣялось, що рѣдко де подыбати въ громадѣ несмынного человека, бо окѣчивши школу, а не читаючи нѣколи нѣчого, мусѣвъ все забути; дальше выхováете и удержете черезъ читальні розумныхъ родичѣвъ, що будутъ щирими пріятелями, а не завзятыми врагами науки, отже и школы.

Еще скажемо одно слово о тѣхъ, що боятъ ся взятисѣ до отворенія читальнѣ. Сего праведного дѣла, котрого навѣтъ найвышша школьна власть т. е. министерія распорядженѣемъ зъ 15. Грудня 1871 року посередно черезъ библіотеки школьный жалае, може только ворогъ народа, слуга и рабъ ворожихъ нашему народу людей, декотрыхъ посѣдателѣвъ гуральнѣвъ, шинькарѣвъ и другихъ пивокѣ, котрі зъ линого та темного мужика кровь пити хотять.

На конецъ зываемо всѣхъ честныхъ народолюбѣвъ еще разъ до важного и некучего дѣла т. е. до отворенія читальнѣвъ. Подивѣтъ ся сколько добра принесли читальні селамъ, де они сѣуть, поснытайте, чи хоть волосъ упавъ зъ головы тѣмъ, що ихъ заложили! Еще разъ молимо васъ: «Учѣте ся, братья милі, думайте, читайте!»

НОВІ КНИЖКИ.

«Библіотеки для Молодежи» выишла уже 7. книжочка и мѣститъ въ собѣ: стихи: «Женѣцъ» (Юрія Федьковича), «Овчарь, вовкъ и песъ» (Данила Млаки) и «Пѣснь пасѣчника»; дальше прозою: «Богъ не оставяе своихъ», «Муранка-лѣкаръ», «Пчолы», «Гуцулькерманичъ», 2 забавы для дѣтей и 12 загадокъ. Цѣна 10 кр. — На рѣкъ за 12 книжочекъ съ пересылкою 1 зол.; нові предплатителѣ одержатъ всѣ дотеперъ выишшій книжочки.

Въ порядномъ домѣ

русского учителя въ Черновцахъ найдутъ помѣщенѣе дѣти русскихъ родичѣвъ въ слѣдующѣмъ школьномъ роцѣ подѣ совѣстнымъ надзоромъ и съ потрѣбною помочію въ науцѣ. Ближшій вѣдомости удѣляе Редакція „Буковины“.

Выдае и за редакцію отвѣчае: Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичъ. Зъ печати Г. Чоппа.

Отъ що пише о. Метрополитъ и епіѡники; „На мѣсе релігійнои выступила и народна пропаганда. Дѣяло ся то въ той способѣ, що тѣ Русины гр. кат. вѣроисповѣданя зъ Галичины, котрі тутъ на становищу публичныхъ або частныхъ урядникѡвъ и учительѡвъ зѡстали подтвержені и ослѣ ся съ родинами, старали ся (хто, де, коли? Ред.) щобы межи тою частію буковинского народа, котра послугуе ся рускимъ нарѣчіемъ (такъ отже то такожъ Румуны ѡтъ самого Ромулуса и Ремуса, а послужутъ ся тѡлько рускимъ нарѣчіемъ!), розбудити идею народну (бл. п. о. Проданъ збудившій бук. Русь бувъ такожъ католикъ?) и пѡдъ позоромъ єдности и крєвности съ галицкими Русинами (мы такой съ вѣсла Малоросами

кровь из крови, кость из кости, се вже більшія головы доказали) загрѣти его до такихъ самыхъ народныхъ аспирацій у насъ. При тѣмъ апостольствѣ народныхъ русскихъ интересѣхъ не мѣгъ однакъ нѣякою мѣрою утерпѣти интересъ религіиный, (бо его не було) — якъ твердятъ проводирѣ рускій (певно Андріевичъ, Калиновскій, Цуркановичъ и т. д.) — по розбитю генетичной стѣны, яка дѣлитъ Буковину ѡтъ Галичины, религіиный ознаки самі ѡтъ себе упадуть (пѡдъ такими проводирами православія якъ вы, певно.)

Отъ и вылѣзло на сѣмъ дѣравѡмъ мѣсци шило изъ драгитивого мѣшка! Румунизаторѡвъ бѣсть злѡсть, що мы ѡтжили рускимъ духомъ, не хочемо стати перекинъчиками, измѣнниками вырѣкаючими ся и руского имени, слугами чужихъ Богѡвъ! Противъ цѣлого змѣсту сего анти-русского уступу протестуемо яко сквернои и пѡдлои лжи и записуемо тутъ фактъ, що нѣхто изъ русскихъ патріотѡвъ буковинскихъ не зрѣкъ ся православія, затѡмѣсть много перейшло на православіе изъ чистого переконанія, мимо того що Метрополитъ выгонивъ лично поодинокихъ Русинѡвъ изъ прав. церкви, що загнавъ насъ недавно тому громадно своею куреждою въ кат. церковь.

Не знати кого такі станові мірскі люди Галичине тутъ въ буковинѣ на унію перетягнули? Кобы бувъ Метрополитъ подавъ хочъ одинъ фактъ, то бы бувъ найшовъ вѣру, але ба трудно его найти, коли его нѣколи не було. —

Та не о то ходитъ писачамъ апологіѣ, они знаютъ що ложъ няписали, але ходитъ имъ о то абы урядники-Русины зъ Галичины на Буковинѣ не осѣдали; а такъ якъ мы не маемо численнои молодежи, бо не маемо русскихъ гимназій, румуньска интилигенція розмножить ся, бо румуньска гимназія въ Сучавѣ вже истнуе, а такимъ способомъ Русинѡвъ съ легкостію съ часомъ зрумунищить ся. — Ходитъ имъ о то, абы Русины а властиво простый народъ не мавъ передовыхъ людей ученыхъ — але власне се имъ ся не удае.

Тому плаче нашъ метрополитъ слезами крокодила пѣбы зя православіемъ, якъ бы оно zagrożене було, а то властиво тому, бо не удае ся народъ зрумунищити. *Inde lacrimae!* —

Наші апологисты силують ся удовѡдни-

ти, що черезъ наплывъ Галичанъ унія множить ся. Такъ мало перейти въ Боянахъ, Брошкѡвцахъ, Глѣбоцѣ, Путиловѣ, Снасѣ, Кучуровѣ великѡмъ множество православныхъ людей на унію. — Не перечемо, що въ сихъ селахъ люди на унію не попереходили — але, спытай мо ся, чому? Чи може уніятскій свѣтскій люди до того причинили ся? Тажъ они яко урядники и профессоры въ мѣстахъ жиють и нѣякого впливу на народъ въ религіиномъ взглядѣ не робятъ, ба и робити не можуть. — Саміи православный румунскій священники тому винні, если унія множить ся, (що въ прочѣмъ не правда, такъ якъ урядовый выказъ изъ сего року наводитъ зменшеніе гр. к. о 375 душъ або 2 $\frac{1}{10}$ %); бо рускому народови по румуньски проповѣдуе ся, по румуньски служба бѡжа ѡтправляе ся, а народъ знае, що консисторъ ему тѡлько румунского священника дастъ, та тому тягне ся до уніѣ; бо тамъ почуе слова Бѡжого въ рѡднѡй рускѡй мовѣ. —

Въ Кучуровѣ на пр. парохъ анѣ слова по руски не ѡтправляе, анѣ говоритъ, тому то тамъ уже гр. кат. каплицю збудовано, и коли гр. кат. священникъ зъ Черновецъ пріѣде на богослуженіе, то гориуть ся и православный, абы службу и казаніе по руски почути. Въ Чагрѣ парохъ не хоче навѣтъ заговорити до руского мужика по руски, а якъ пріѣде селянинъ до него съ дарами и просить, абы дитину ему охрестити, то добрый душпастырь говоритъ съ мужикомъ черезъ переводчика, бо ѡнъ не розумѣе, що ему мужикъ приѣсъ, чи гуску чи качку. И чижъ можна нарѣкати на чужихъ, що православіе упадае?

Нѣ саміи священники тому винні, бо не суть добрыми пастырями своихъ овецъ але лишь румунизаторами руского народа, якъ того св. консисторія желае.

Наші апологисты коснули ся межи прочимъ такожъ деликатного пытанія твердячи, що и всѣ румунизаторы вѣчно горлають: румунскій народъ автохтонный т. е. корѣнный на Буковинѣ. —

Симъ твержденіемъ ѡтказують апологисты православнымъ Русинамъ всяке историческое право на Буковинѣ. Не знаемо, чи автохтонность Румунѡвъ на Буковинѣ належить

такожъ до апологіѣ гр. прав. церкви на Буковинѣ, чи нѣ, чи вѣдай нашъ метрополитъ зъ фанатизму румуньского се порушивъ. Не дивуємо ся бракови знаня исторіи оо. апологистѣвъ; бо они навѣтъ що до релігійныхъ справъ такожъ мало вѣдомостей, котрѣ власне постѣдати повинні въ апологіи доказали, але предцѣ тільки повинні вже знати, що въ 14. столѣтію першій разъ Румуны підъ Драгошомъ водою до Буковини зайшли и тутъ уже руске населенъе застали, такъ якъ земля, котра нынѣ Буковиною зве ся, до руского королевства Галича підъ королемъ Даниломъ и его наслѣдниками належала. —

Що до згаданого союзу Русинѣвъ съ Поляками на Буковинѣ, то нехай дарує о. метрополитъ, если скажемъ, що апологіѣ до того зася! Затомѣсть стережѣтъ православія, не позволяйте, абы священники черезъ румунизацію православіє и моральность въ народѣ підкопували, а тогды не потрібно буде апологій православія, хѣба апологій румунизаціѣ, якихъ мы Вамъ не боронимо, а австрійске правительство, а тымъ меньше рядъ гр. Тафого и читати не буде.

ДОПИСИ ИЗЪ СЕЛА.

Вечерокъ русскихъ академикѣвъ-вандрѣвникѣвъ.

Коли перша вѣсть зъ газетъ до насъ дійшла, що рускѣ академики университету вѣденьского, краковьского и львовьского вандруючи по галицкѣмъ подѣлю загостять такожъ до Кѣцманя, то уже душа радувала ся въ насъ, кѣцманьскихъ Русинахъ, що побачимо нашихъ молодыхъ орлѣвъ, нашу молодѣжь, той цвѣтъ руского народу, нашу будущность. Нетерпеливо очікували мы дня приѣзду нашей молодѣжи, а наколи въ день 14. Серпня небо захмарило ся, то мимохѣтъ туга якась овладѣла нашѣмъ серця, бо не могли мы погодити ся съ мыслею, чтобы наша молодѣжь трудности подорожи перебороти и мимо слоты въ той день такѣ до нашего Кѣцманя, того серця Буковиньской Руси, загостити могла. Но нашѣ рускѣ дѣти мовъ та сталь-желѣзо, що все выдержитъ и до своего дѣбѣе ся, такѣ хочъ пѣзнои поры до Кѣцманя приѣхали и вже о 9. годинѣ музыкально-декляматорскій вечеръ съ танцами зарядили. —

Просторна сая нашего касина оздоблена красными вѣнцями, прикрашена образами съ портретомъ найяснѣйшого нашего Цѣсаря и Цѣсаревон и рѣжными иными образами выглядала дуже пышно. На одній стѣнѣ на величезнѣмъ паперѣ въ красѣмъ колоритѣ красувалась золотыми буквами надпись: „Многая лѣта академикѣмъ.“ Коли въ такѣ гарно пристроенѣй сали 25 академикѣвъ выступило и перву пѣснь „По морю“ заспѣвало, то каждый съ присутныхъ повеселѣвъ. —

А гарно то нашѣ молодѣцѣ спѣвали, ихъ спѣву що до штуки нема що закинути, тажъ бо и проводиръ хору, той п. Діаковскій слухатель медицины на краковьскѣмъ университетѣ такій, що спѣвы и найострѣйшу критику выдержати могли. —

По спѣвахъ начали ся танцѣ и то съ коломыйкою. Колѣмыйки танцювали всѣ академики съ знаньемъ штуки. Хорошо ѣбывали народнѣй стрѣ мущинъ якъ шаравары, чеме-ра, червонный пась и вышиванѣй сорочки. Забава танцами продолжала ся ажъ до бѣлои днини цѣлкомъ невымущено и ажъ при ясныхъ зоряхъ розѣйшли ся гостѣ и наша молодѣжь домѣвъ, де порозмѣщувана була. —

Тутъ залежитъ запримѣтити, що Кѣцманьскѣ Русины заняли ся ревню, абы вечерокъ въ честь русскихъ академикѣвъ выпавъ хорошо. Наибѣльше причинили ся що до зарядженя вечерка и угощеня академикѣвъ аптикаръ п. Окуневскій, директоръ Микитовичъ, секретаръ Пирожка, а зъ Полякѣвъ п. инспекторъ Мерзвиньскій. — За то най буде симъ папамъ и всѣмъ другимъ, що до гѣдного принятя нашей молодѣжи, тои будучои рускои твердинѣ причинили ся, честь и слава!

ИЗЪ ВИЖНИЦѢ.

Не написавъ нѣхто нѣчо про выборы посла до рады державнои въ Вижницѣ, тожъ я напишу; жаль бо менѣ, що нашѣ люди на провинціи рѣдко коли беруть за перо, чтобы въ нашѣй рѣднѣй «Буковинѣ» списати всѣ кривды, якѣ намъ занѣдѣвають рѣжнѣй люди. Не буду розписуватись о передвыборчѣй агитаціѣ головы нашего края и другихъ помѣчникѣвъ п. Зоты, о томъ Вы вже вспоминали, доста що все бѣло скуплене такъ, що навѣтъ нашѣй люди, Богъ знаетъ зъ якихъ взглядовъ, чи надѣй, перекабатились. Прийшли мы въ день выборовъ до Вижницѣ. Наоколо одного вѣзка, на котрѣмъ сидѣвъ ч. селянинъ Линецкій стояло досѣтъ люди и роздѣбярювали о томъ, кого выбирать, всѣ они згодились голосувати на кого будь, только не на берегомѣтского кандидата, но гѣдѣ было найти ѣтновѣдного чѣловѣка; п. министеръ, такъ розголосили, не

прійме вибору, а на якого другого кандидата не було кому звернути увагу людей, бо в нашомъ повѣтѣ не було майже нѣкого зъ интеллигенціѣ, хто бы бувъ явивъ ся на виборчомъ мѣстці, щобъ дати щирю раду и пораду збаламученому народови, котрого такъ легко було напровадити на праву дорогу. «Отже будемо голосувати на министра, а якъ не схоче, то такой на самого Кронпринца,» сказавъ одинъ щирый селянинъ въ простотѣ своего серця. «А я такой, коли не хоче п. министеръ, голосую на п. Штабиньского,» озвавъ ся другій. Такъ розмовляли честні Гуцулы мимо банкоцетлівъ, а тутъ нема кому совокупити голосы на будь яку щирю особу, и показати «панамъ Буковины,» що голосъ народа голосъ Божій. Одинъ тільки п. Гушкевичъ промовлявъ за кандидатомъ вольнои волѣ народа, та шкода часу и атласу, що стративъ сей щирый пріятель народа толкуючи священникамъ, пріятелямъ, (!) учителямъ (!) просвѣтителямъ (!) и добродѣямъ (!) народа важність хвилѣ виборчої. Бачучи, що даремна его робота, сказавъ честный братъ-Славянинъ одному отцю, (о котромъ разъ найновѣйшій совѣтникъ консисторскій и апологистъ о. Бейнъ на прозьбу третого лица о удѣленіе ему приходу на подѣлю высловивъ ся: «Та що съ нимъ робити, коли вінъ Русуль») слѣдуючі памятіи слова: «Та щожъ я маю тобѣ довго говорити, такъ самъ бачишь, що народѣ губишь! — Робѣть, що хочите, а я не хочу помогати вашому дѣлу.» Такъ сказавъ Полякъ и Католикъ до православного священника обернувъ ся и поїшовъ домѣвъ зрѣкаючись права виборчого.

Отбулись выборы, голосували нашій селяне на п. к. министра, а коли п. п. к. староста не позволили, и на самого Кронпринца; голосували и на п. судію Стабиньского, а выбрано по указу зъ вышше п. Зоту. По выборахъ затягнули агенты селянъ до п. Зузаньского, де п. посолъ замовили на передѣ угощеніе. Посѣдали нашій Гуцулы около порожного стола, на котромъ стояла фляшочка горѣвки, почестувавъ ихъ хтось, но на многихъ и на закуску забувъ. Надходить на се протоіерей путиловскій всеч. о. Кантемиръ Григорій изъ Дихтинця и пытае ся послушныхъ виборцівъ: «Чи ѣли вы, газды, чи пили вы газды?» — А запитаніи такъ и ѣтпувѣдають: «Не ѣлими, ѣтчику, не пилими ѣтчику, десь хтось лыкнувъ по шкльепочкѣ, и закусивъ по грѣшочкѣ, отъ только ѣлими и пилими.» Якъ не розкритичъ ся промовѣдникъ тверезости на п. Зузаньского, щобъ дававъ ѣсти, та пити людямъ, таже п. посолъ громѣ не давъ дармо; такъ дармо не помѣгъ и протоіерей. Поїшовъ онъ, посидѣли люди и вынесли голодній запродавши свою и своихъ дѣтей долю за одну одиѣсенку порцію горѣвки, кому хотъ така попалась въ руки.

Въ вижницкомъ публичномъ огородѣ на кругольни ждали отцѣ духовній и другіи виборці зъ интеллигенціѣ на «угощеніе» або угожденіе «превамъ своимъ за тяжкій трудъ виборчий, нѣмъ ще якій вышній и бѣльшій нагороды ихъ «послушанія слынуть на ни,» якъ и пр.

приходъ на Подѣлю показавшому ся Русулови! «Аки звонъ вечерній» гукавъ о. протоіерей, на кельера що не подававъ еще «ястія и питія.» По довгихъ досыть рѣзкихъ «апологіяхъ трінкельдѣвъ виборчихъ» принѣсь слугачій 2 порціѣ засохло и нѣбы-печенѣ и шнапса. На околію кругольчѣ зѣйшовъ ся бѣльшъ число виборцівъ-селянъ, а по довгомъ ожидаю явивъ ся тутъ и п. староста Сиржестій.

Тенерь выступивъ высоко-поважанный у всѣхъ селянъ начальникъ суду повѣтового п. Стабиньскій и промовивъ до зѣбранныхъ людей бѣльше меньше сими словами: «Гѣряне! Сегодня выбрали Вы посла до рады державной. Завизвано и мене зъ многихъ сторѣнъ, що бы я принявъ посольство, але я сего учинити не мѣгъ, а хотъ бымъ бувъ и мѣгъ, то тяжко бувъ бымъ перейшовъ, такъ якъ тутъ убивались другіи за иншимъ кандидатомъ. Але хотъ и не пошло сего разу по волѣ народа, то не тратьте надѣѣ, прійдуть и для васъ лѣпшій часы. Не бѣйтесь того, що васъ зволицити хотять, то имъ не удасть ся, румунизаторамъ ѣтъ насъ зася. Будте только честными и не бѣйтесь нѣякого ворога!»

Съ тымъ уклонивъ ся улюбленный мужъ, бо одинъ изъ найсправдливѣйшихъ судіѣвъ, всѣмъ и поїшовъ домѣвъ. Вя. о. Кантемиръ заступавшій якъ видно п. посла роздавъ засохлу печеню межи виборцівъ селянъ, якъ бы мѣжъ жебручихъ катѣвъ. На томъ и скѣнчилось угощеніе интеллигенціѣ, зъ котрой такожъ декотріи только по одному шнапсикови за то, що завезли п. Зоту до Вѣдня, лыкнули. Пѣзичѣше мавъ, якъ чуемо, другій протоіерей-Русинъ замовити бочку пива на рахунокъ п. посла, «а если п. Дръ не заплатитъ,» додавъ о., «то я заплачу.» — Такой то бувъ славный пырь по славномъ выборѣ славного посла. Най буде имъ на здоровье!

Рускіи Академики-Вандрѣвники на Буковинѣ.

Два разы споминали мы въ «Буковинѣ,» що наѣдемось у насъ льѣвскихъ, вѣденскихъ и краковскихъ академикѣвъ русскихъ, котріи рѣшили загостити на своѣй вандрѣвчѣ черезъ галицке подѣлье и до Буковины. Довшій часть не получали мы нѣякои звѣстки, чи и коли напевно заѣдутъ до насъ сѣ многоожиданій миліи гостѣ, ажъ въ Суботу 3. (15.) с. м. надѣйшла депеша: сегодня приѣзжаемо до Черновца. Можна собѣ представить въ яку непоряду зайшли черезъ то черновецкій Русины; громадка оставшихъ ся на вакаціяхъ въ Чернівцяхъ Русинѣвъ зѣбралась, порадилась, розбѣлалась по мѣстѣ, а съ невѣ и вѣсть: академики тутъ. Такъ и справдѣ за часокъ стали они вже тутъ. Помѣстивши гостей въ гостиници подѣ золотымъ ягняткомъ, а зѣйшовшись, хто на борзѣ змѣгъ, разомъ съ ними на вечерю, привитавъ прибувшихъ п. Ясеницкій, на що ѣтпувѣвъ акад. п. Коцовскій; почувши зумѣ-

ли присутній черновецький Русини и Нерусини три чудно отспівані п'єсни, по чомъ на диво всѣмъ до того непривычаєнимъ Черновецькимъ всѣ рускій хтотіъ якъ одинъ піднялись зъ мѣстцъ. и съ щиримъ «Добра нѣч!» разомъ удались на спочинокъ, а була то ледво 10. година. Остали одні заклопотані черновецькі парфорсъ «комитетові» и урадили за чверть години дати завтра т. е. въ Недѣлю муз.-декл. вечерокъ та ще и съ танцями. Розбѣлились, прилагодили таку тѣмъ почли все навѣть печатний оголошення.

Наспѣла недѣля, минувъ день, наставъ вечеръ, о 7. годинѣ почала обширна сали «гостинницѣ» підъ ягняткомъ наповнятися гостями майже изъ самои интелігенціѣ рускои; всего около 200 особъ.

Розпочавъ ся вчерокъ «Призвѣтомъ» написанимъ и выголошенимъ п. О. Поновичемъ, котрого змѣсть подаемо на нинѣмъ мѣстци сего числа.

Потѣмъ отчитавъ акад. п. Колѣзскій свою старанно выготовлену працю про Маркіяна Шмигевича и его заслуги, приняту съ похвалою. —

По сѣмъ отспівавъ хоръ п. п. вандрѣзникѣвъ Вахнянина: «Наша жизнь» (слова Гушалевица). Не досыть словъ поета: «Не дамо ся! Насъ больше тутъ!» наповняючихъ черезъ мѣру духомъ, ѡбвагою и надѣєю, не досыть чаруючої путы композитора, ще було треба почути и такихъ спѣвакоу-соловѣвъ, якъ нашъ вандруючий братчикъ, щобъ дѣзнати великаньскои силы рускои пѣснѣ. —

По хорѣ выступила наша декляматорка п-а Страхоцка и взрушила всѣхъ якъ завсѣгда до живого.

Тутъ выступили по другій разъ нашъ милозвучный Орфеѣ приняты шумомъ оплескоу, котрымъ на знакъ управляючого хоромъ студ. мед. и окѣнченого богослова п. Дякоуковского слѣдувала гробова тишина, и рознеслась пѣснь нашого Федьковича «Гуляли, гуляли» мовъ иста музика до танцю перерывана бурмотаньемъ незадоволеного легіня; творъ много обѣцуючого композитора Никайковского. Перегомѣли послѣдній звуки пѣснѣ, за то піднялась буря оплескоу и кликоу: Еще разъ! Еще разъ! неугаваючихъ ажъ доки не повторено пѣльый хоръ.

На 6. мѣстци выголосивъ акад. п. Калитовскій Шевченка «Заспѣвъ», а скажемо тѣлько, що бачили мы подъ часъ деклямаціѣ въ души старого Тараса пригортаючого до серця свои думы, свои дѣти, кзѣти.

Еще разъ и то на жалъ всѣмъ намъ по разъ послѣдний явивъ ся акад. хоръ заколысавши насъ Вахнянина музикою до словъ Корниля Устѣяновича «По морю» въ подивленіи задуму. Не лише Русинамъ, але и прочимъ холодиѣйшимъ гостямъ, слытайте тыхъ котрі були, горѣли отъ оплескоу руки, а таку не уняли, поки не понеслась на ново по сали чудово выконана пѣснь, якъ той легкій корабликъ «По морю.»

Потѣмъ иначались танцѣ, о нихъ скажемо тѣлько, що до кадрили ставало до 60 паръ, а до коломыйки стѣлько, якъ пѣколи еще въ Черѣвцяхъ. Старшій ве-

селились розмовою и добрымъ пивомъ п. Шежайха, до того почувли еще двѣ пѣснѣ вандрѣзничого хору, котрый на неперестанный прозѣбы мимо 3-недѣльного труда принѣсъ братьямъ черновецькимъ еще и сю жертву. Надто охоча забава тревала до самого ранку. —

Въ Понедѣлокъ дали черновецькій Русини своимъ милымъ гостямъ спѣльный обѣдъ, при котромъ велись одушевленіи розговоры переплѣтаніи горячими патріотичными бесѣдами зѣ стороны домашнихъ и гостей и скѣлькома пѣснями, котрымъ що до вчерашного недѣ-ставало хѣба незвычайного тенору акад. п. Гушалевица, сына поета народнои уже пѣсни «Миръ вамъ братя.»

Тогожъ дня попрощала насъ наша гарна молодѣжь, котра дала намъ доводъ, що палає любовію до своего народа, не знає розмовы милѣйшои надъ патріотичной бесѣды, жає жити и трудитись тѣлько для народа, въ чомъ бѣй, Боже, допоможи! Мы познавши сю молодѣжь набрали надѣѣ и вѣры въ лѣйшу будущнѣсть, бо народъ, котрого молодѣжь жѣє съ нимъ и для него, таку народъ непропаций. —

Омелянъ Олександръ.

БУКОВИНСКІЙ ОБЩЕСТВА РУСКІЙ.

Драматичне товариство въ Черѣвцяхъ потерѣло тяжкій ударъ черезъ перенесеніє своего основателя, арт. директора и перворядного щирога и неустоимого члена п. авск. Коралевича Михайла въ Сучаву. Съ нимъ оставляють насъ и его вч. супруга вп. панѣ Теофиля Коралевичъ и его вч. швагрова вп. панѣ Маріа Романовичъ, котрі ласкавымъ и безкористнымъ своимъ удѣломъ були головиѣйшою пѣдпорою нашои народнои сцены, своимъ славнымъ артизмомъ прославили и нашу закладъ. Прощаючисъ съ тяжкимъ сердцемъ осиротѣлои родины съ такъ дорогими намъ Товаришами, складаемо имъ на сѣмъ мѣстци за ихъ ревный трудъ щире руске „Спасибѣгъ“ въ надѣи, що остануть и на дальше нашими проводниками, а по возможности и помѣчниками.

Черѣвцѣ, 13. (25.) Серпня 1885.

Отъ выдѣлу 1. руского драматично-литературного товариства въ Черѣвцяхъ.

Издоръ Воробкевичъ,	Е. А. Поповичъ,
предсѣдатель.	заступникъ предсѣдателя
Григорій Никоровичъ,	
секретарь.	

* * *

На Дѣмъ Народный въ Черѣвцяхъ зложили п. т. Вѣйчукъ 50 зол., дальше зѣбрали подъ часъ вакаціѣ проф. Пигулякъ Тер. 37 зол., уч. Проданъ Е. 29 зол. 50 кр. По-

повичъ Емилианъ 43 зол., проф. Пигулякъ Юстинъ 32 зол. 50 кр., на торзѣ въ Вижници 7 зол., „Я“ 1 зол. —

Ласкавымъ дателямъ и ревнымъ збирателямъ щиро-руске „Спасибѣтъ.“

До прочихъ же умильна прозьба: Збирайте; бо часъ минае.

* * *

Собраніе товариства Руска Рада въ Чернівцяхъ отбуде ся въ комнатахъ «Рускои Бесѣды» и «Народного Дома» въ недѣлю дня 13. лат. септембра с.р. 04. годниѣ по полудни. Выдѣль «Рускои Рады» запрошае всѣхъ п. т. членѣвъ до участія въ сѣмъ собранію.

ДРОВНИ ВѢСТИ.

(День уродинъ Е. В. Цѣсаря) праздовано на цѣлой Буковинѣ якъ завсѣгды, такъ и сего року дуже торжественно богослуженими и рѣжными парадами. Особливо мы Русины молились усердно за довгоденствіе нашего Найяснѣйшого Монарха; боже Онъ и одна наша надѣя въ такъ прикрыхъ для насъ хвиляхъ, якъ теперѣшнихъ. «Боже буди покровитель Цѣсарю», бо Онъ то наша сильна покровь!

(Плоды румунизаторского) консисторы нашего. Въ бук. рускомъ селѣ Л. не владѣющей рускимъ языкомъ сотрудникъ-румунъ Ш. сказавъ въ своѣмъ невѣжествѣ 5. с. м. въ церквѣ соблазнь, якои повторити не можемо; мисіонеръ румунизаціи довженъ бувъ сказати: «Стереже нашъ консисторъ православіе въ русскихъ селахъ такъ щиро, якъ — «н о л о в и к ѣ к у р я т а».

(Головный збѣръ) общ. им. Михаила Качковского отбываеся сегодня въ Синоку въ Галичинѣ. Щастъ Боже трудячимъ ся на поли народной просвѣты! Просвѣчайте народъ; бо свѣтъ то сила могуча, непобѣдима!

(Судъ) окружный въ Сучавѣ зѣстане торжественно откритый 1. л. Августа с. р. по отпращенію богослужения во всѣхъ церквахъ, костелахъ и въ божниці.

(П. Коралевичъ Михайло), п. к. явскультантъ судовый, придѣленный до нового окружного суда въ Сучавѣ, оставитъ въ субботу наше мѣсто.

(Защитники православія) загнали мене, такъ оновѣдавъ намъ одинъ православный Русинъ 5. с. м., «изъ церкви катедральной и св. Параскевы въ гр. кат., бо ажъ тутъ я почувъ нашей молитвы и пѣснѣ церковной». Такъ отже для насъ православныхъ Русинѣвъ нема навѣтъ и въ самъ день Высочайшихъ уродинъ Найяснѣйшого Цѣсаря нѣ въ одной изъ всѣхъ черновецкихъ православныхъ церквей славянскаго богослужения! Не вжежъ именувавъ В. Монарха о. Сильвестра

на румунскаго только метрополиту? Та вжежъ прибране зъ власной волѣ имя Андріевичъ-Mogaŕiŭ повинно припоминати нашему Метрополитови, чимъ и для кого бѣтъ.

(Въ Крещатику) есть не больше тому якъ 7 лѣтъ приходникомъ старенькій о. протоіерей Томовичъ, дуже честный и свѣтлый мужъ и щирый народолюбецъ.

Крещатикъ лежитъ мальовничо надъ Днѣстромъ, хаты селянскій побудованъ якъ за шнурочкомъ, обѣйсти обложенъ мурами, а всюда чистенько выбѣлено и выметено. О. Томовичъ любитъ своихъ прихожанъ и есть ихъ тѣлеснымъ и духовнымъ лѣкаремъ. Заслабне хто въ громадѣ, вже есть и любый нацъ-отецъ на мѣстци и помогае хорому доброю радою. Такожъ и книжочки и газеты рускій розкиней въ Крещатику мѣжь громадинами, а о. Томовичъ заохочуе ще до того и словомъ и примѣромъ до просвѣты.

Есть и въ сосѣдной Звеничѣ также дуже честный и свѣтлый народный учитель и. Гиѣдый, права рука о. Томовича, що повѣрену ему молодѣжь провадитъ дуже взѣрцево и лише для школы жие; въ той школѣ, якъ чуемо, есть до 180 учениковъ изъ Звенички и Крещатика. Якъ красно, если церковь, дѣмъ и школа идуть мирно рука въ руку, якъ користно для розвою нашего краю! О. Томовичъ и п. Гиѣдый носятъ ся съ гадкою отворити для своихъ громадъ руску читальню и то вже въ короткомъ часѣ. Честь кому честь!

(Въ «Апологиі») гнѣвае ся авторъ на римскій шематизмъ, а въ буков. православномъ румунизуютъ хоть имена сѣлъ, коли села самі не можуть. Оо. совѣтники поперекручували назвы нашихъ сѣлъ такъ на румунскій ладъ, що Русинѣвъ, ба и каждому Не-Румунѣвъ вже не вынайти нѣкакого села въ томъ шематизмѣ. Чи знаете, люди, де та Jucica, Păreu-negru, Șerănzul-de-jos, Mamaiescii-vechi? Правда що се хороше средство, щобъ у Русинѣвъ поддвинути — православіе?...

(Румунскій школы) черновецкого замѣского повѣту одержали дякувати справедливости п. инсп. Стефановича въ десятеро (такъ!) столько даровыхъ книжокъ изъ ц. к. накладу школьныхъ книжокъ якъ рускій, хотя больше число русскихъ школъ принесло ц. к. накладовъ больше доходу, мають отже и право на большій даръ. Що на то скаже повѣтова и краева рада школьна? Чи нема вже нѣкакого, хто бы наглядавъ дѣла румунизаторѣвъ?

(Храмъ Аполлона.) Въ Беоциі на островѣ греческомъ, откопано на горѣ Птаомъ храмъ Аполлона. Сей храмъ значно ушкодженный, — но мимо того содержитъ много цѣнныхъ предметовъ, именно кольца статуи Аполлона и значне число пословицъ и написѣвъ.

(Селянскій судъ.) Селяне подѣ Каневомъ на Украинѣ засудили громадскаго писаря за здирство на проходѣ босыми ногами по кропивѣ. Засудъ вышновненъ въ присутности цѣлой громады.

(Рѣзня Европейцѣвъ.) На заходѣмъ побережу Африки, по донесеніямъ зъ Лисабоны, Африканцѣ вырѣзали Европейцѣвъ. Зъ Ст. Пауль до Льюйда доносятъ, що король Коанамъ умеръ нечаянно м тамошній жительъ приписуючи смерть сю чарамъ Европейцѣвъ, напали на нихъ и вырѣзали 20 особъ.

(Именованія.) Совѣтникъ черновецкого краєвого суду, Бернардъ Миллеръ именованъ алегійнымъ совѣтникомъ во Львовѣ.

Авсультантами судовыми именованъ: конципенты прокураторіѣ скаргу Юліанъ Олинскій и Станиславъ Лимбергерь, дальше практиканты судовъ: Ерастъ Мандичевскій, Дръ Емануиль Дрезднеръ, Теофілъ Ейвлингъ, Емиль Прокоповичъ, Максимъ Кобыляньскій и Емиль Оробко.

Управителемъ уряду табулярного при сучавскѣмъ окружнѣмъ судѣ именованъ Романъ Козловскій, канцлисть пов. суду изъ Садагоры; а канцелярійнымъ адъюнктомъ сучавского окр. суду именованъ Антонъ Севескулъ, канцлисть черновецкого краєвого суду.

Канцлистами окр. суду сучавского именованъ канцлисты пов. судѣвъ: Іоанъ Банческулъ и Лаврентъ Баласевичъ изъ Сучавы, Адамъ Нѣцкій изъ Кимполонгу, Густавъ Лео изъ Станищъ, Францъ Миллеръ изъ Заставны, вахтмайстеръ жендирмеріѣ Іосифъ Пацаль и фельдфебель манипуляційный Іоанъ Сучю; перенесенный канцлисть краєвого черновецкого суду Іосифъ Гассауеръ до Сучавы.

Канцлистами повѣтовыхъ судѣвъ именованъ: для Заставны манипуляційный фельдфебель Адамъ Гольцбергерь, а дальше для Кимполонгу вахтмайстеръ жендирмеріѣ Евзевій Балаць, для Садагоры діурнисть табулярный Евгенийъ Нѣховскій, и для Станица Іоанъ Байтекъ, вахтмайстеръ артилеріѣ.

(Конкурсъ) росписанный на мѣстце совѣтника краєвого черновецкого суду. Терминъ поданія до 15. лат. септембра с. р.

(Конкурсъ) на аслетента лѣсничого при добрахъ гр. ор. религійного фонду. Платня деватон клясы. Терминъ до 30. лат. септембра с. р.

(Конкурсъ на мѣстце учителя народнои двукласовой школы) въ нѣмецкѣмъ Тереблещу. Языкъ преподавательный нѣмецкій. Платня 250 злр. рѣчно. Терминъ поданія до 30. лат. септембра с. р.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Привѣтъ

русскимъ Академикамъ-Вандрѣвникамъ ѳтъ
буковинскихъ товариствъ русскихъ.

(Черновѣцъ, 4. Сернія 1885.)

Русь-ненька дѣточокъ снѣвучихъ

У путь далеку выправляе

И на дорогу сизокрылымъ

Науку ось яку вдѣляе:

«Легѣте, соловѣи мои,

До вашои рѣднѣ въ гостину,

Пѣзнайте братѣвъ, сестеръ своихъ,

Велику рускую родину,

Пѣзнайте, полюбѣте землю,

Ту спадщину по предкахъ вашихъ,

Пѣзнайте долю и недолю,

Житѣ, потребы рѣдныхъ нашихъ!

Скажѣте тамъ моимъ всѣмъ дѣтемъ,

Що мати-Русь васъ высылае,

Поздоровѣте ихъ всѣхъ ѳтъ мене

И приголубѣте, якъ свѣой знае;

И зазвенѣте пѣсню волѣ,

Якой я научила васъ,

Грѣмку, сердечну, милозвучну,

Щобъ въ сердце, въ душу плывѣтѣ гласъ,

Щобъ ей громомъ вы збудили

Дрѣмающихъ зъ тяжкого сну,

А слабодухамъ дали силы,

Блудныхъ звели на путь святу,

Мужѣвъ-борѣцѣвъ патхнули духомъ;

А моимъ донямъ покажѣте,

Що пѣсней нѣ надъ рускѣй пѣснѣ,

Що руске слово мовѣ всѣхъ цвѣтъ.

Легѣтъ, сыны, соколы мои,

Най васъ побачитъ рускѣй рѣдъ,

Свою надѣю и будущность,

Поруку крашнихъ, лучшихъ лѣтъ!

Въ далеку днесъ йдете дорогу,

Но не тревожитъ то мене;

Йдете бо вы мѣжь свои люди

Й гостинность руска ще жѣ!

* * *

Подѣлемъ широкимъ, чуй, пѣснѣ звенѣтъ,

То Руси пѣсланцѣ ей гамонѣтъ. —

«Въ буковый лѣсокъ

У нашъ хоръ птичокъ

Прійде, прилетитъ

И намъ принесе,

Ѳтраду и все,

Що мати велѣтъ.»

Оттакъ мы думали, надѣялись Васъ,

Числили всѣ хвилѣ ажъ прійде той часъ,

Де й мы повитаемъ надѣй нашихъ цвѣтъ,

А тутъ анѣ Васъ, анѣ вѣстоньки нѣтъ;

Чей вже намъ не видѣти русскихъ орѣвъ,

Оттакъ подумали мы, й жалъ насъ присѣвъ,

Ажъ тутъ паразъ звѣстка: Идуть вже, идуть

Пѣсланцѣ ѳтъ неньки, злѣтають надъ Пруть. —

Такъ Вы вже тутъ, тутъ, гостѣ милѣ,

Но щожъ, коли не зналимъ хвилѣ,

Коли намъ щастѣ се заблѣсне,

И въ радости жалъ сердце тисне,

Що нѣякъ було всѣхъ зѣзвати,

Що радѣ-ѳъ були Васъ пѣзнати

И съ Вами хвильку перебути,

Потѣшитись, журу забути.
 Но мы, що тутъ зѣйшли ся вразъ,
 Здоровимъ Васъ, витаємъ Васъ
 Всѣмъ серцемъ, всею душею и силою!
 Вашъ прїѣздъ буде згадковъ миловъ
 Намъ и цѣлоу руской родинѣ,
 Що проживає въ Буковинѣ. —

Дѣвица со збанкомъ.

Въ послѣднихъ рокахъ минушого столѣтія любовалось око кожного путника въ близости гишпаньского монастыря Ст. Жюсть занимающимъ видомъ прекрасного замку, украшенного всѣмъ, що только штука въ силѣ выдумати. Спускаючи утомленіи очи въ дѣль, узрѣвъ ты зновъ селяньскій домокъ, отличающійся своею харюстїю, простотою.

Въ замку проживавъ Донъ Мануель, единый сынъ богатого, гордого роду боярскаго. Не только своею рѣдкою красотою, но и отличными душевными дарованиями перевышавъ Донъ Мануель всѣхъ молодцѣвъ зъ цѣлоу сусѣдною околицѣ. Штуки и наука були его вѣрнѣйшими подругами, его неустаннымъ дѣломъ, трудомъ. Донъ Мануеля поважали всѣ яко боярина, художника и ученого, що въ той часъ не только въ Гишпаніи, але и въ другихъ краяхъ дуже рѣдко стрѣтити можно було. Особенно отличавъ ся онъ майстерствомъ рѣзбарскимъ.

Въ селяньскомъ домику зновъ проживавъ повдовѣлый селянинъ зъ своею единою дочкою Марицею. Всю красу, якою только природа женщину обдарувати може посѣдала Марица, тому то и владѣла она сердцами всѣхъ молодцѣвъ, когріи еи знали.

Тихой ночи уступавъ прїятный вечеръ, а сѣбно-рога луна возносила ся на небѣ. Зѣрка по зѣронцѣ збирались на синому небо-ночи, но немѣньше красна зоря стояла въ той самъ часъ на березѣ шентухи-рѣчки озареною таинственнымъ свѣтломъ царицѣ-луны. Була то зоря освѣчающая не одно мужицке сердце, прекрасна Марица. Выйшла она, якъ все такъ и нынѣ по воду до рѣчки, де еи нѣчь стрѣтила. Съ якимъ то пристрахомъ начернула она збанкомъ воды зъ рѣчки, каторой фалѣ таемничю розмовляли съ луною, съ зѣроньками, съ цвѣтами покрывающими низкій берѣгъ. Трясучою рукою подняла она збанъ на чернокошу голову и поступала несмѣлымъ крокомъ домѣвъ. Щобы прогнати насуваючій ся їй неспрїямный думки, начала она зъ тиха спѣвати народну пѣсеньку, а тихій благовоинный вѣтрець нѣчний игралъ тымъ часомъ еи шовковыми кучерями. Мимо волѣ припомнула собѣ Марица гишпаньску приповѣдку: «Если дѣвица вздыхаетъ, то являетъ ся молодецъ и потѣшаетъ ея.» Марица задумала ся, зѣхнула и — Донъ Мануель ставъ передъ нею. Марица зжахнулася, дрожача еи рука опустила збанъ котрый въ кусники розбѣвъ ся. — Зъ того часу вынаходивъ Донъ Мануель всякій способъ, щобы ся съ Марицею зѣйти, розмовити. Любовь якъ и нужда дѣлають чоловіка вынаходчивымъ, тому и не диво, що любовна пара найшла доста случаѣвъ до сходинѣ. Го-

рѣчій присяги взаимной вѣрности подтвердили обостороннюю любовь, а не минуло чверть року, коли Донъ Мануель найшовъ способѣсть, щобы представити Марицу своему отцу. Горяча любовь молодечого сердца дала отваги, просити батька о дозволеніе, назвати Марицу своею. Бѣдный онъ забудъ, на свое а Марицѣ не походженіе. Гордый бояринъ зареготавъ ся холоднокровно на такъ «безуміе и понижающее» желаніе своего сына. Но все то и еще болѣе грозѣвъ не могло отвести Донъ Мануеля отъ повзятон димъ разъ сердечной думки-гадки, его пристрастна любовь скрѣпилася тымъ болѣе. За якийсь часъ ступивъ Донъ Мануель зъ слѣдующими словами передъ своего гордого отца: «Досытъ вже тыхъ мукъ, якѣ я до нынѣ зносивъ. Я готовъ, я рѣшивъ ся зречись моего стану, моего походженія и маетки, щобы только всю будущность посвятити моѣй Марицѣ. Она буде моею, хотя бы я все, ба навѣтъ и васъ самыхъ утратити мавъ.» — Но и сей отважный крокъ Донъ Мануеля оставъ безъ ожидаемого хѣсна. «Розлука и впливъ красавицы рѣвного намъ походженія, съ которыми его звезду,» думавъ старый вельможа, «охлаждаетъ его горячій чувства, збавятъ мой родъ отъ грозичон ему неславы.» — Донъ Мануель тымъ часомъ задумавъ иншу дорогу до осягненія своей цѣли. Отправленный въ такъ холодный способъ своимъ отцемъ, не оглядавъ ся онъ болѣе на него, но постановивъ удати ся до Марициного батька съ прозьбою о благословеніе. Но и тутъ судьба, иначе рѣшила. Марицѣнъ родичъ не увѣривъ своимъ ушамъ услышавши предложеніе Донъ Мануеля. Мовъ роздразненный левъ скочивъ онъ изъ лавы. «Молодче, чи ты зъ ума зѣйшовъ? Де скривъ ты твой шляхоцкій станъ? Знай, що богатство не може братати ся съ бѣднотою, якъ не може дружитись яглі съ вовкомъ, котрого голодъ мучитъ. Чи може хочешъ ты, о негодіе намѣреніе, може хочешъ забрати моѣй дитинѣ ея единое богатство, ея невинность и честь, хочешъ зосмѣшити ея, хочешъ, щобы всѣ на мою дѣтину пальцами. . . . ? Що!? Чи вже гишпаньска градеца стѣлася невѣрною своей славы, и мѣшає ся въ нашъ бѣдный, но честный родъ мужицкій? «Мое дитя!», продолжавъ онъ звернувшись до своей дочки, «не вѣрь ему! Онъ желаетъ твой неславы. — Паче, идѣтъ нануйте у вашомъ замку, — а ты дитя мое, будь вѣрною своей сѣльскій стрѣбѣ, своему мужицкому роду! Богъ дозволитъ, а и ты будешь вѣрною женою селянина, якою была твоя покойна мати.» Отцѣвскій уста вырекли строгій судъ, а отцѣвска сила не знала въ Гишпаніи нѣякихъ границъ. Марица не смѣла оставити болѣе батьковскій, домокъ; его низенькій стѣны только слышали ея стоны и тужий пѣсни-скарги, видѣли ея горячій слезы, руки бо, котра ихъ отерти, устѣ, котріи ихъ зцѣлювати могли, не було при нѣй. Подобный стоны вырывающій ся зъ груди Донъ Мануеля наповняли высокій покоѣ великобѣнного замку боярскаго. Такъ терпѣли обое, бо така була отцѣвска воля. —

(Конецъ буде.)

Выдає и за редакцію отвѣчає: Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичъ. Зъ печатнѣ Г. Чоппа.

«Буковина» выходить
1. (13.) и 15. (27.) — каждого
мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА
съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» полъ року 1 » 50 »
» чверть » — » 75 »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходиться въ Чернівцяхъ
(улиця Силени ч. 1.), куда
всѣ дописи адресовати на-
лежитъ.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся якъ найде-
шевше.

Ч. 17.

Чернівцѣ, 1. Вересня (13. л. Септембра) 1885.

Рочникъ 1.

АПОЛОГІЯ ПРАВОСЛАВІЯ.

Въ попереднѣмъ числѣ нашей газеты на-
вели мы изъ такъ званой „Апологіи право-
славной гр. ор. церкви“ подѣ властивымъ ей
заголовкомъ „Апологія Румунизациѣ“ уступы
дотычаѣя Русинѣвъ и дали въ нѣй сочи-
нителямъ сего тенденціиного антиславянско-
го дѣла належитую ѳтиправу, доказавши факта-
ми, що списані въ нѣмъ о Русинахъ два у-
ступы самі только злобні и неправдиві вы-
думки перекиньчиловъ-Русофдѣвъ. Не забира-
емо сего разу слово, чтобы разводитись надъ
симъ дѣломъ, доказующимъ зъ теологичного
становища крайне невѣжество, зъ политично-
го же фанатичне злобне уснобленье авто-
рѣвъ противъ славянскаго племени прожи-
вающего на Буковинѣ; безидѣставиѣсть, диво-
глядий понятія о державиѣмъ устройствѣ, сло-
вомъ смѣшнѣсть цѣлого твору доказали о
кождѣмъ его уступѣ рѣжній газеты въ отлич-
ный и ясный способъ, ба навѣтъ зъ интели-
генциѣ румунской роздають ся явно голоса
о смѣшности и безкористности „Апології“, ба
заграничій брата „Апологистѣвъ“, якъ изъ
Румуніѣ доносятъ, розвивають противно рев-
ну дѣяльнѣсть взглядомъ окатоличена Руму-
нѣвъ, чтобы тымъ еще бѣльше утвердити свое
римске походженье. Поодинокій голоса раду-
ють ся появленьемъ „Апології“ дышатъ край-
ною ненавистию противъ Славянъ, або поведу-
ють ся узкимъ поглядомъ политичнымъ, куда на-
лежитъ зачислити и дописъ православного
псевдорусина въ нѣбѣ славянскѣй газетѣ, по-
ставившѣй собѣ, здае ся, за задачу: пускати

Русина на Русина. Забираемо мы сего разу
слово, чтобы списати на сѣмъ мѣстѣ кривды,
які заподѣвають ся буковинскимъ православ-
нымъ Русинамъ не чужими, але именно ты-
ми, котрі покликани на то, чтобы стерегчи и
плѣкати православицу вѣру, хочемо списати обще
звѣстий факты, доказующій ясно, хто нѣдкопѣе
православіе межи буковинскимъ рускимъ на-
родомъ, словомъ; хочемо написати коротку
но правдиву апологию православія, ко-
тру можуть справдити безчисленній даніи кождѣ
хвилѣ.

Не будемо тутъ протестувати противъ
назвы православной вѣры вѣрою „волоскою“,
якои для національной пропаганды употре-
бляютъ православній священники-румунизато-
ры, що при народочисленю выкористуе ся, не
будемо тутъ протистувати противъ ложныхъ
этнографичныхъ выводѣвъ прославившихъ ся
на „всякомъ мѣстѣ“ науки своею писаниною
о. о. апологистѣвъ, будѣто буковинскій Руси-
ны „послугуютъ“ ся только „рускимъ нарѣ-
чиемъ;“ не будемо противъ сихъ „ученыхъ“
выводѣвъ протестувати такъ якъ такі по-
нятія ясны нынѣ уже ученикамъ нормаль-
ныхъ школъ; звертаемо тутъ только увагу
рѣшающихъ сферъ, котрымъ предложена такъ
звана „Апологія прав. гр. ор. церкви на Бу-
ковинѣ“, на слѣдующій безправности и крив-
ды повторяющій ся безустанно и чимъ разъ
все бѣльше въ некористь бѣльше якъ двоухъ
сотъ тысячъ православныхъ Русинѣвъ на
Буковинѣ. Мы, близько чвертьмиліонно-
вый православный рускій народъ на
Буковинѣ требуемо ѳтъ в. ц. к. вла-

стей усуненія слѣдующихъ кривдъ мѣ-
стячихъ ся въ наступующихъ фактахъ:

1.) Катихитами всѣхъ середнихъ и мно-
гихъ народныхъ школъ для рускои молодежи
поставленіи священники невладаючи рускимъ
языкомъ, а рускимъ катихитомъ гимназіаль-
нымъ въ Чернівцяхъ одинъ изъ найзагорѣль-
шихъ румунизаторовъ.

2.) Во всѣхъ середнихъ школахъ дер-
жать ся для православныхъ (отже и русскихъ)
дѣтей только румунскіи поученія (ексегорты)

3.) Всѣ майже религіині учебники рускіи
составленіи на незрозумѣлой для дѣтей мѣ-
шанинѣ языковой, котрі книжки прав. Консе-
сторія мимо руского катихита и власнои пе-
чати изъ явнихъ причинъ не выдала до те-
перь на ріднѣмъ дѣтемъ языкѣ рускомъ, на-
коли накладе коштамъ прав. рел. фонду и
профанимъ книжки румунскіи.

4.) Вынужденый криминальными проце-
сами молитвенникъ для рускои молодежи ко-
штуе дорожше якъ румунскій. Цѣль ясна.

5.) Въ цѣли румунизаційной остае на бо-
гословскѣмъ ѡтдѣлѣ черновецкого универзи-
тету мимо давного противного министеріаль-
ного распорядженія румунскій языкъ препода-
вательнымъ.

6.) Духовна семинарія и академія черно-
веца есть огнищемъ румунизаторского фана-
тизму, въ котрѣмъ богословы-Русины небез-
печни навѣтъ своимъ житьемъ.

7.) Въ архієпископскѣй резиденціи помѣ-
щаются румунскіи товариства (славна сво-
го часу „Arborosa“) находятъ пріють румун-
скіи студенты изъ за границѣ, на коли право-
славнымъ богословамъ рускимъ тяжело найти
помѣщеніе въ духовной семинаріи.

8.) Рускій проповѣдникъ архикатедраль-
ной церкви въ Чернівцяхъ занимае ся за-
мѣсть изготовленьемъ образцевыхъ проповѣ-
дей русскихъ принятіемъ и публичнымъ впро-
вадженіемъ румунскихъ заграничныхъ ак-
трисъ и т. д.

9.) Въ консисторію и всякій приналежнй
до того уряды покликуе ся самыхъ нетолеран-
тистѣйшихъ и ворожихъ для Русинѣвъ
осѣбъ.

10.) Перніи достойники православної цер-
кви на Буковинѣ ображаютъ прилюдно такъ

въ церквѣ якъ и при религіинныхъ функціяхъ
(о частныхъ случаяхъ и не споминаемо)
найсвятѣйшіи національнй чувства Русинѣвъ.

11.) Всякіи письма выдають ся або толь-
ко на языкѣ румунскѣмъ, або на осмѣшенѣй
мѣшанинѣ всѣхъ майже славянскихъ языковъ,
що только мову руску збогидити може.

12.) Всѣмъ урядамъ парохіальнымъ на-
кидае ся двѣчи и тричи пѣдъ загрозою рѣжнй
румунскій выдана, на коли навѣтъ въ народѣ
агитуе ся всякими способами противъ русскихъ
просвѣтныхъ книжокъ.

13.) Архієпископска печатня куплена и
грѣшми священникѣвъ-Русинѣвъ употреблене
для рѣжныхъ румунскихъ работъ, на коли
печатаніе русскихъ дѣлъ утрудняе ся, ба на-
вѣтъ просто забороняе ся.

14.) Изъ православного фонду рели-
гіинного удержуе ся школа народна въ Чер-
нівцяхъ звѣстна своею румунизаційною дѣ-
яльностію и крайною оскорбляющею и огорча-
ющею нетолеранціею противъ русскихъ дѣтей.

15.) На коли изъ православного фон-
ду религіинного удержуе ся румунска гимна-
зія, чужою бѣльшостію посѣщена школа реальна
однако не выдае ся изъ сего фонду и зломан-
ного крейцара для основанія рускои гимназіи,
въ котрой певно засѣла-бъ велика бѣльшѣсть
православної молодежи; въ загалѣ не
служить сей фондъ майже нѣякою значною су-
мною просвѣтъ православного руского народа.

16.) На коли священники придержующіи ся
своеи рускои народности мимо найревнѣйшо-
го труда для духовного и матеріального до-
бра повѣренной имъ паствы не могутъ дѣж-
датись принадлежащихъ имъ додатковъ, проте-
гуе ся и возвышае ся каждого, котрый може
только повелѣчатись румунизаційными подви-
гами, изъ чого выходитъ природно обща де-
морализація.

17.) Перехѣдъ на инше вѣроисповѣданіе
же, се доконанный фактъ и звѣстный каждому,
хто съ буковинскими обставинами познакомле-
ный, споводуютъ въ нашѣмъ богобѣйнѣмъ, по
матеріализму приданѣмъ народѣ неслыханнй
требованія многихъ священникѣвъ що до наго-
роды за религіиннй функціи, въ чѣмъ, на сла-
ву се ему скажемо, католическе духовенство
майже нѣколи не провиняе ся.

18.) Въ многихъ случаяхъ особливо у обрзованѣйшихъ споводуе змѣну вѣроисповѣданя румунизаторскій рухъ піднявшій ся ѡтъ недавна межн православнымъ духовенствомъ въ рускихъ, особливо же въ мѣшаныхъ селахъ до незноснаго уже степени. Чижь о. о. апологисты, моторы того руху, думаютъ, що православнїи Русины въ національнѣмъ взглядѣ въ 19., національнѣмъ столѣтїю, одїи остануть байдужными?

19.) Не мале число православныхъ перейшло на инїи вѣроисповѣданя черезъ нерозсудне поступоване душпастырѣвъ съ народомъ.

20.) Якъ стоить православна церковь, особливо въ рускихъ и мѣшаныхъ селахъ пробувающихъ подъ веденємъ высланныхъ туда нашою консисторїею священникѡвъ-румунизаторѡвъ, выхованныхъ а по наибѡльшой части перекинъченыхъ въ теперѣшнихъ школахъ, въ котрыхъ посвящающїи себе духовному званїю ученикъ мусить учитись румуньского, а нѣ якъ не петребуе руского языка, о томъ най послужить фактъ, повторившїи ся уже не однократно. Румунизаторскїи мисїонеръ не умѣющїи высловитись на рускѡмъ языкѣ, а высланный по „благоразумїю“ св. Консисторѣ на руске село проповѣдуе въ день Высочайш. Имянинъ Е. В. Цѣсаря и ображае въ своѣмъ невѣжествѣ передъ цѣлою громадою освяченую особу Монарха: другїи такїи же проповѣдникъ промовляе въ день Вознесенїя Христоваго межн иншими смѣшностями слова: „Иисусъ щезла и здымидѣла.“

Симъ и кѡнчимо, хотя далеко ще всему не конецъ; а кѡнчимо словами: „Если уже не за для народа, для котрого и православна церковь установлена, то ради пошанованя свяченои особы Монаршои, ради Бога самого мусить сей неѡтрадный, всякого вѣрного огорчающїи и на довго не зносимый станъ православнои церкви на Буковинѣ закончитись!

ПЕРЕГЛЯДЪ ЧАСОПИСЕЙ.

Православне епископство на Буковинѣ.

До „Gazet-ы Polsk-on“ въ Чернѡвцяхъ пише подъ именѣмъ Б. С. М. вѣденскїи корреспондентъ:

«Довѣдую ся зъ вѣродостойного жерела, що гре-

ко-орїентальне архїепископство буковиньске буде подѣлене на два епископства, именно одно греко-орїентальне румуньске съ престоломъ въ Сучавѣ и православно-руске съ престоломъ въ Чернѡвцяхъ. Архїепископство буде перенесене до Далмациї. Оба буковиньскїи епископы будутъ побирати однакову плату зъ добѣрь фондационныхъ, зъ котрыхъ певну часть доходѡвъ одержитъ такожь архїепископъ далматиньскїи.»

«Рѡвно-жь ведутъ ся тутъ переговоры въ справѣ подѣлу р. кат. архїепископства у Львовѣ на двѣ епархїи, т. е. львовску и черновецку. До послѣднѡи має належати Буковина вразѣ съ давнѣйшими округами: затѣщаньскимъ, холмьскимъ и частиною станицлавѡвского, именно повѣту надѣбрїаньского, яко въ давнїи округъ наибѡльше вкросеного.»

«Змѣну сю мала викликати «Апология», котра въ мѣродательныхъ сферахъ зробила дуже немиле враженъе, а зъ котрой по примѣрику переслало мнїи-стерство вѣроисповѣданъ и просвѣты архїепископамъ львовскимъ всѣхъ трехъ обрядѡвъ до оцѣненя и предложєня своихъ замѣтѡвъ.»

ДОПИСИ ИЗЪ СЕЛА.

Изъ надъ Днѣстра. Нашъ рускїи народъ починае вже и на Буковинѣ покидати злїи пороки особливо пьянство и горне ся вже съ бѡльшою охотою и замилованємъ до просвѣты. Правда, кождый початокъ тяжкїи, а въ нашѡмъ краю тымъ тяжшїи, бо народъ майже жадныхъ прїятелѣвъ не має, а лише зъ кождого боку затїтыхъ ворогѡвъ. Въ сусѣднїи Галичинѣ и пр. всѣ священники идуть рука въ руку съ своимъ народомъ и всѣми силами его просвѣчаютъ и ублагородняютъ; въ кождѡмъ третѡмъ селѣ есть тамъ вже руска читальня.

Нашїи же священники не идуть съ народомъ, вынявши кѡлькохъ щирыхъ одиницъ, а то тому, бо наша св. консисторїя не хоче, абы мы буковинскїи Русины просвѣчались.

Въ Кѡцмани и. пр. народъ всею душою стремитъ до науки, та ба о. Гомѣвка на то и протоїерействуе, абы народъ темнотою баламутити; въ Звнїячѣ, Малѡмъ Кучурѡвѣ, Кливоднїи и др. селахъ такъ само дѣе ся. Тому честь и слава тымъ немногимъ оо. духовнымъ, що не зважають на жаднїи грозыбы, усердно научаютъ нашъ народъ; сторычна же честь самымъ мужамъ зъ народу, котрїи познавши вартѡсть науки, пѣлу свою громаду до неи наклоняють и захоочуютъ. Честный газда Дудка, голова рарапенкои читальнѣ, ч. газда Арїйчукъ зъ Шинїнецѣ, ч. газда зъ Суховерхи Семенюкъ, най послужать за свѣтлыи примѣръ всему рускому народови!

Читальня въ Раранчи есть найстаршою рускою читальнею на Буковинѣ, котру Дудка съ другими селянами безъ всякои иннои помочи заложивъ. Священникъ тамошнїи, двѡрникъ и навѣтъ консисторїя ворогуютъ

противъ ней и хотѣли бы ея зиницати, але Дудка держить ся въ рѣвновазѣ, бо онъ сильный, онъ просвѣченный! П. Арийчукъ такожь въ сердцахъ, але инъ подниме ся и мову промовить — якъ мы то бачили на зборахъ Рускои Рады — то ажъ серденько зъ радощѣвъ скаче. А ч. Семенюкъ зъ Суховерхи, що то за свѣтлый и розумный громадянинъ, онъ и коваль и столяръ и мельникъ и купецъ и стрѣлецъ въ одной особѣ, а настане вѣльний часъ, заразы бере ся ч. Семанюкъ до газетъ и книжокъ рускихъ. Въ него е повна шафа книжокъ зъ «Просвѣты» и «Качковского», купе «Буковину», «Батьковщину», «Руску Раду» и др. Сынъ Семанюка умѣ докладно по нѣмцки и самъ уложуе всякй поданя, прозбы и скарги, и дописуе о всякихъ громадскихъ справахъ до газетъ рускихъ. Теперь носитъ ся онъ съ гадкою основати въ своемъ селѣ руску читальню, до чого его впрочѣмъ дуже поважаний и свѣтлый приходникъ тамошній сердечно наклонюе. Дворникъ Суховерховскій не есть такожь ворогомъ свѣтла.

Закладаймо, дороги брати, въ каждомъ селѣ свою читальню, читаймо и научаймо ся всего доброго и потрібного, бо безъ науки мы пропадемо, якъ бы насъ нѣколи и не було. Берѣмъ собѣ за примѣръ такихъ свѣтлыхъ газдовъ якъ Дудка, Семенюкъ, Арийчукъ и др. и тогда ажъ скажутъ всѣ, що Русины такожь люди.

П. Бунькъ, господарь.

Изъ Кѣцмана.

Прощанье Русинѣвъ съ п. Ортиньскимъ и водосвятіе для румунизаторѣвъ.

Дня 26. Августа п. ст. отбувъ ся у насъ праздникъ, на котромъ множество людей изъ Кѣцманецкои околицѣ участь взяло. —

Поводомъ сего праздника бувъ отъѣздъ п. старосты Ортиньского, котрый зъ Кѣцмана на свою посаду до Кимполунгу (Довгополя) отходитъ. —

Русины зъ Кѣцмана и окресности хотѣли п. Ортиньского хоть онъ руской справѣ, а особливо маючей ся основати руской гимназіи въ Кѣцманѣ не разъ шкодивъ, поела руского звичаю попрощати. —

Русины, якъ звykle, добры люди, на нѣкого ворогувати не любятъ, но съ каждымъ чловекомъ, хочъ бы онъ и незнати до якои народности належавъ, добре жиютъ. — Коли вѣсть рознесла ся по Кѣцманѣ, що Русины п. Ортиньского прощати хотять, то заразы п. Дръ Зота запобѣгъ тому и забавъ на свою руку торжественне прощанье съ паномъ Ортиньскимъ зарядити. П. Зота розписавъ по своихъ агитаторахъ, якъ до п. Завѣрского и другихъ, що мае ся прощальный вечерокъ дня 26. Августа въ честь п. Ортиньского въ Кѣцманѣ отбути. П. посолъ казавъ собѣ въ старостѣ вылитогравувати множество запрошень и розѣславъ ихъ до дѣдичѣвъ, начальникѣвъ громадскихъ и священникѣвъ кѣцманьского повѣту. Сѣльскихъ учительѣвъ п. посолъ

не запросивъ, бо нащо ему учительѣвъ? П. Зотѣ ходило наибѣльше о то, абы поприходили его агитаторы, румунизаторы — священники, Микиты Хрунѣ и всякій иний его поддѣлчники, бо сихъ людей онъ завѣжди потребуе, абы горлали за нимъ. —

П. посолъ самъ поѣхавъ до Черновель и купивъ въ даръ для п. Ортиньского сѣбный кубокъ съ нѣмецкою (дивно, що не съ румуньскою) надписю. О. Гомѣвка, выдачи що п. Зота жертвы поноситъ, не хотѣвъ по задѣу остатись, но забавъ такожь до выдатковъ причинити ся. Але, якъ то буває въ свѣтѣ, всѣ ся рахуютъ, такъ и нашъ панотчикъ обрахувавъ ся и, якъ слухи ходять, маѣвъ на церковный коштъ пороку купити, абы на виваты коло церкви стрѣляти, лишь изнати для кого, чи для п. старости, чи для посла якъ ангела хранителя румунизаторѣвъ. Надослѣвъ день торжества, зѣѣхали ся нашы румунизаторы-священники, скѣлька дворникѣвъ, а наибѣльше агитаторѣвъ и посла въ надѣи, що будуть за дурию нити. Та ба, якъ то приповѣдка каже — сподѣлавъ ся дѣлъ на мѣхъ та безъ вечерѣ лѣгъ — нашы румунизаторы въ надѣи, що за дурию налѣтъ ся, навѣтъ и бѣтъ сѣбдани изъ дому выѣхали, абы лишь фету не залишати, а тутъ п. посолъ якъ на смѣхъ нѣчо не пристававъ, та лишь купивъ одно вадро горѣвки и давъ селянинамъ и агитаторамъ пити, а на румунизаторѣвъ такъ зовсѣмъ забувъ. Тутъ належить примѣтити, що священники Русины на се торжество не прійшли, и дѣдичѣ окрѣмъ п. Шемоневича зъ Дубовель и Миколаевича зъ Товтрѣвъ не поприходили на прощальный вечеръ говорячи, що нехай Зота кубокъ, котрый самъ купивъ, и самъ п. Ортиньскому передаетъ. Рускй патриоты учитель не хотѣчи зарядови п. посла подчиняти ся, зѣбрали ся численно передъ паномъ Ортиньскимъ и по промовѣ инспектора школьного о. Мартинювича и надзунтеля Микитювича передали п. Ортиньскому адресъ вѣщности. Нашы рускы дворники зъ кѣцманьского повѣту явили ся такожь подѣ проводомъ начальника кѣцманьского повѣту п. Снятинчука передъ п. старостою и вручаючи ему хлѣбъ и соль, желали ему щастя на новомъ мѣстѣи. По промовѣ, котру начальникъ кѣцманьскій п. Снятинчукъ по руски державъ, отновѣвъ п. Ортиньскій такожь по руски и дякувавъ Русинамъ за ихъ ширѣсть. —

Такъ прощали Русины п. Ортиньского особно а п. посолъ зѣ своими румунизаторами и поддѣлчниками такожь особно.

Нашы рускы учитель, дворники и сѣляне по розпращаню съ п. Ортиньскимъ зѣшли ся въ одномъ домѣ на сильну перекуску и на ниво въ томъ замѣрѣ, щобы при той нагодѣ порадити ся, якъ бы далше о основанье руской гимназіи въ Кѣцманѣ старати ся. —

Румунизаторамъ якось жалъ стало, що п. посолъ на нихъ забувъ и загубили цѣлымъ товкомъ въ головѣ. Имъ не могло въ головѣ помѣстити ся якъ п. посолъ на ихъ заслуги такъ скоро забути мѣгъ. За то отѣдѣ

чивъ ся и. послови о. Гомѣвка; бо не давъ пороку, которого за церковный грошъ купивъ, выстрѣляти, только казавъ его на другой день подчасъ службы Божой, не знати на яку парадъ, выстрѣляти. — Румунизаторъ о. Липецкій нехотючи анъ разъ зрезигнувати зъ феты, на котру онъ лише приѣхавъ, шукавъ ея, шухавъ за нею и загостивъ ажъ до Русинѣвъ учителѣвъ и двѣрниковѣвъ. Тутъ о. Липецкуль ажъ прийшовъ до себе и уже ся бувъ розмахавъ скѣлька шклянокъ пива выинти, но наколи почувъ, що деякі Русины говорили о рускихъ справахъ и про руску гимназію, не мѣгъ о. Липецку повзддержати ся и зачавъ на голосъ кричати: «Русинѣвъ на Буковинѣ нема»; бо Буковина «цара румуняска», що гимназія въ Кѣцмани не повинна бути руска. — О. Липецкій не успѣвъ выговорити сихъ словъ, ажъ тутъ дали ся чути крики-цыть! на двѣръ! за двѣрь съ волоскимъ фанатикомъ. Нѣмъ о. Липецкій встигъ за двѣрь выйти, то на разъ полили ся по его твари и ризахъ зливки ѳъ пива и воды, котрі присутній за нимъ вылили. —

БУКОВИНСКІЙ ОБЩЕСТВА РУСКІЙ.

Общ. „Дѣмъ Народный“ въ Чернѣвцяхъ просить усердно не занедбати послѣднихъ днѣвъ до збираня складокъ и прислати ему всѣ знаходячі ся въ будъ чіихъ рукахъ списы жертвъ“ разомъ съ грѣшми. —

* * *

Драм. Товариство въ Чернѣвцяхъ устроило 15. р. Серпня с. р. въ честь своихъ первородныхъ членѣвъ и. авск. Коралевича Михайла, панѣ Коралевичовой Теофілѣ и панны Маріѣ Романовичъ въ комнатѣ общ. «Народного Дѣму» прощальный вечерокъ, на котрый прибуло гарне число панъ и панѣвъ. Въ заступництвѣ председателя товариства пробувавшего въ той часъ по за Чернѣвцями ѳтворивъ мѣстопредседатель и. Поповичъ вечерокъ промовѣю, въ котрой подѣбъ заслуги и. Коралевича яко ревного дѣяльного члена товариствъ рускихъ, панѣ Коралевичовой яко отличной директорки и первостепенной артистки, а панны Маріѣ Романовичъ яко примадонны сцены руской, якъ и всѣхъ трехъ разомъ яко основателѣвъ и славы 1. драм. товариства въ Чернѣвцяхъ, збудившого національне почутѣ мѣжъ рускими дамами, а причинившого ся не мало до оживленя народно-русского духу-руху на Буковинѣ. Высказавши крѣнке переконанѣе всѣхъ, що дорогой прощаючи ся члены не лишуть драм. товариство а на дальше своей сильной помочи, подѣбъ бесѣдникъ ихъ здоровье заключаючи свою рѣчь словами выликовавшими грѣмкѣ окрески: «Не роздѣлять насъ нѣ горы, нѣ мосты; бо-жъ мы кровь зъ одной крови, кѣсть зъ одной кости!» Всѣ присутній ѳтепѣвали грѣмке «Многая лѣта.» — Дякуючи за здѣлану честь, прощавъ и. К. всѣхъ черновецкихъ рускихъ сестеръ и

братѣвъ горячими словами, а прирѣкаючи драм. товариству и всякому рускому дѣлу вѣрность и всяку можливую помѣчь подѣбъ свой тоестъ на процвитанѣе драм. товариства во «многая лѣта.»

Дальше забравъ слово конс. совѣтникъ и деканъ о. Костецкій, прощаючи своихъ ревныхъ парохіянъ щиримъ словомъ и духовнымъ благословенѣемъ. — Рѣжными бесѣдами и пѣснями збули присутній часть и розѣшлись донерва по пѣвночи въ крѣпкомъ переконанію, що «не роздѣлять ихъ нѣ горы, нѣ мосты, бо они кровь зъ одной крови, кѣсть зъ одной кости.» —

ДРѢВНИЙ ВѢСТИ.

(† Фабіянъ Тимольскій,) артистъ-композиторъ и чиновникъ финансовый, звѣстный и у насъ яко авторъ гарныхъ думокъ и коломыокъ упоконивъ ся минувшомъ пятницѣ во Львовѣ на 59. роцѣ житя. Вѣчна ему память!

(Стрѣча цѣсарѣвъ.) Царъ Росіи съ царицею ѳтвѣдали нашего Монарха на австрійской землі въ Кромержи на Моравіи дня 26. лат. августа. Зѣ стороны австрійского двора були: Цѣсарева, Престолонаслѣдникъ архики. Рудольфъ, и архики. Кароль Людвикъ, министеръ внутреннихъ дѣлъ гр. Тафе, министеръ справъ заграничныхъ гр. Кальноки и численна свита. Съ Царемъ Александромъ прибула Царева, великокняжна Марія Павловна, престолонаслѣдникъ російскій, великій князь Георгій, великій князь Владиміръ, російскій министеръ заграничныхъ дѣлъ Гирсъ и численна свита. Свиданѣе було сердечное, принятіе въ палатѣ кардинала кн. Шварценберга було величавое.

Передъ зѣздомъ министеръ Кальноки и министеръ Гирсъ порозумѣвъ ся съ кн. Бисмаркомъ. — Зѣзздъ кромержизкій есть явнымъ знакомъ союза трехъ державъ, котрого сила есть порукою мира европейского. —

(Со ймы) краеві — послѣ донесень газетъ — не будутъ сего року скликаніи, такъ якъ послѣ сесіѣ рады державной мають зѣбрати ся спѣльный делегаціѣ. —

(Вѣйна) грозитъ межѣ Нѣмеччиною а Испаніею за каролинскіе острова приицѣжавші ѳтъ 17. столѣтія до Испаніѣ, зъ котрыхъ одинъ островъ «Япъ» заняла Нѣмеччина.

(Альманахъ) «Союза» печатае ся въ друкарни Г. Чонна; бо зарядъ румунизаторской, чи тамъ пакъ архіепископской печати купленой и рускимъ грошемъ мимо зробленой уже съ техничнымъ управителемъ угоды не хотѣвъ позволить на печатанѣе. — Думали ѳтчики, що за рускій грѣшъ не найде ся робѣтникъ! Препоручаемо печатію Г. Чонна яко найдешевішу и найгустовѣйшу. —

(Вѣичанѣе) и. проф. Дра Смалъ-Стоцкого съ панною Емилиєю Заревичъ ѳтбуде ся 3. (15.) вересня с. р. въ Рожновѣ.

(Нова рада державна) у Вѣднѣ начне свои засѣдани 22. л. вересня.

(Мадяризація). Угорске министерство просвѣты въ Пештѣ оголосило справозданье о станѣ народныхъ школъ въ Угорщинѣ. Даты выказуютъ межѣ иншимъ, що народныхъ школъ съ рускимъ выкладовымъ языкомъ було въ р. 1881 — 354, въ роцѣ же 1883 уже лишь 282, значить, убуло 62 школъ. Такъ само мае ся рѣчь съ школами нѣмецкими, румынскими и словацкими. Мадярскихъ народныхъ школъ прибуло за то въ тыхъ рокахъ 339. Якъ видно, мадяризація поступае безъ жєнады и скорымъ крокомъ напередъ.

(«Апология скуткуе») инше «Газета Польска» подаючи вѣдомость що въ Гараичу побили православный селяне гр. к. селянина Пресекаря за то, що въ его домѣ мала ѳбути ся служба Божя, такъ якъ тамъ нема кат. дому Божого. Богослуженье ѳложено, а судъ розбирае сю сумну справу. Такъ отже маємо уже на нашѣй зеленѣй Буковинѣ кромѣ народнои уже и борьбу церковну. —

(Громада великій чоловѣкъ): Мало може наша Буковина повеличатись на поли науки и штуки истинными знаменитостями, та и не диво, бо и наибѣльшій талантъ пропадае, если не мае матерiальныхъ средствъ до дальшого розвою, а найтяжше вже то Русинowi хоть бы и найспособнѣйшому допнятись до вышшой цѣли, божъ мы не лежали въ «золотѣй» колысочцѣ; не дурно то сказавъ хтось о Русинахъ: «Кобы не мозольный щоденный праць, не одинъ зъ насъ бы бувъ Виргиль та Гораций!» —

Така незавидна матерiальная доля судилась и одному многонащѣному сынову штуки про котрого здѣбности най оновѣсть голосъ поднесенный знатокомъ штуки малярскои, мы додамо только: прочитайте, та не ѳложѣть газеты зѣ словами: «И я бѣдный» по поводуйте ся словомъ-правдою: Громада великій чоловѣкъ. Ось що инше «Газета Польска» про того нашего руского молодого брата подѣ надписою: Незвычайный талантъ.»

«Правдиво поддимающого чувства мусить дѣзнати кождый на видѣ дѣла штуки, що вышло зъ глубокого вдохновения и дѣйстнаго таланту. Такого чувства дѣзнали мы лише що недавно, оглядаючи студіѣ п. Николая Ивасюка, маляря, а властиво молодого адепта тои штуки, котрый побувши ледве одинъ рокъ въ академіи штукъ красныхъ у Вѣднѣ. П. Ивасюкъ, родомъ въ Буковинѣ, учащавъ въ нашѣмъ мѣстѣ до школы реальнои и вже тогда ѳтзначавъ ся незвычайною здѣбностею до рисункѣвъ, котры ѳтличали ся докладностею и правдивымъ артистичнымъ смакомъ. Талановитому молодцеви вже тогда ворожили красну будущность на тѣмъ поли и заохочували до дальшой науки, що его и спонукало вписати ся до академіи штукъ красныхъ у Вѣднѣ. Вернувши по роцѣ до нашего мѣста, выставивъ онъ въ книгарни п. Шаллого образъ ѳлѣнный знаменито выкѣнченный, а котрый тымъ бѣльше выкли-

куе признанье, що творецъ его ще рокъ тому назадъ не мавъ нѣ найменшого понятя о уживаню цѣнзля и ѳлѣнной фарбы. Благородные трактованье предмету, ужитие краски и перспектива не позѣоставляютъ нѣчого до бажани и дозволяютъ смѣло допускати, що п. Ивасюкъ есть безъ сумнѣву на дорожѣ до свѣтлой артистичной будущности. Незвычайному талантову треба бы однакомъ подати можность до дальшого розвою особливо-жѣ, коли матерiальный ѳтносинны убогого молодца утрудняютъ ему дуже свободные образованье въ красномъ званю. Буковина такъ мало зробила для штуки, що було бы дуже пожаданнымъ, щобы сеймъ краевый занявъ ся долею здѣбного чоловѣка, коли не знайде ся межѣ нами мужъ, котрый бы хотѣвъ для штуки зорбити не велику жертву.»

(Памятникъ) на могилѣ Михайла Качковского поставлено 15. Серния въ Кронштатѣ въ Россіи.

(Археологичну выставу) во Львовѣ ѳтеривъ рускою и польскою промовою графъ В. Дѣдушицкій.

(О. Иванъ Наумовичъ) бувъ, такъ доносить «Слово», минушшой недѣлѣ у православного Митрополита въ Черновцахъ и заявивъ, що жєлае присоединитись къ прав. церквѣ во Львовѣ.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Впр. О. Николаю Устіяновичу

въ 50-лѣтну годовщину Его литературной дѣяльности.

Але хтожъ си нагадае,
Хто вишише, вичислить,
Розповѣсть намъ, высѣває,
Твои дѣла оцѣнить?

Н. Устіяновичъ.

(Слеза на грѣбѣ Михайла Гарасевича 1835.)

Пѣвъ столѣтѣя вже минае,
Якъ Ты въ перше настроивъ
Кобзу свою милозвучну
И занувивъ гарный свѣвъ,
Горестну «слезу» нештучну
Въ память вѣчну рѣдному
Брату славному; а нинѣ
Въ пѣвѣковую пору
Твого свѣву на родинѣ
Хто днесъ рускую семью
Дзвономъ, пѣснею-одою
Скликче въ церковь на мольбу
За намъ дорогу жизнь Твою?
Але хтожъ си нагадае!

Чи на Руси все вже спить?
Нѣ кому вже прославить
Того, що насъ научавъ
Геніѣвъ, героѣвъ чтити,
Руску славу величавъ:

Михаила, Маркіяна
Дорогихъ Руси сыновъ, —
Олега, князя Романа,
Рускихъ льбовъ-богатырѣвъ?
Всѣ Его тѣ пѣснѣ волѣ,
Думы пившіе въ небеса,
Що то ними въ часъ недогѣ
Жила руская душа,
Хто випише, вычислить?

Чи пѣхто уже не знае,
Що Онъ «ужась», «тугу» нашу
Сивваючи переживъ,
Бѣдъ, мукъ нашихъ повну чашу
Пѣсней слезми украсивъ;
Якъ все руска радѣсть, слава
Солодили горе, зло,
Чимъ судьбы рука лукава
Отерпила жизнь Его? —
Хто достойно зъ васъ, соколы
Руской Музы, якъ разъ Онъ,
Жизнь, дѣла пѣвця Николы
Въ споминъ, вдяку, на поклѣнъ
Розповѣсть намъ, виспѣває?

Ты, котрымъ Русь дорожить,
Выбачъ, Батьку, що въ сю хвилию
«Молодѣ умъ» поспѣвъ отсе
«Слогомъ безъ красы безъ силы»
Поздоровити Тебѣ,
Щиримъ сердцемъ пожелати:
Щобъ дозволивъ Богъ Тобѣ
Рокѣвъ сто еще дождати
Середъ рѣднои семьѣ!
Русь днесъ бѣдна и не въ силѣ,
Щобъ почитити Тебѣ якъ слѣдъ;
Но настануть лучшій хвилѣ,
Й достойнѣйше внукѣвъ рѣдъ
Твои дѣла оцѣнитъ.

Омелянъ Олексѣвъ.

Дѣвица со збанкомъ.

(Конецъ.)

Но тяжко помстилась вскорѣ упертѣсть старого гордого дворянина, розмышляючого тымчасомъ, котра зъ вельможныхъ дамъ по роду и богатствѣ для его сына отвѣтною бы була. Око Мануела помрачалося съ кождымъ днемъ все болѣе, вскорѣ не мѣгъ онъ вже различити окружающихъ его особѣ. Слова его мали чимъ разъ меньше змыслу и звязи. На конецъ обгорнула темна нѣчь быстрый колисъ умъ, чувствительну душу многонадѣйного молодця.

Такой ударъ привѣвъ строгого ѳтца до пѣзнанія своей черзмѣрнои строгости, а свѣдомѣсть о выключанѣмъ нимъ страшнѣмъ послѣдствію наповнила душу

его пзмѣрнымъ жалемъ. Якъ бы выратувати нещастного сына зъ ужаснои ночи душевнои, се було его единною мыслею, а толькѣ одна въ щастливу хвилию породжена гадка подала зажуреному ѳтцу слабу надѣю на изцѣленіе возлюбленого сына. Онъ пріишовъ на мысль, взяти Марицю въ своѣй дѣмъ, що и заразъ здѣлавъ. Гордый дворянинъ повитавъ сердечно зневажену колисъ нимъ дѣвицю въ своѣмъ сумнѣмъ теперъ замку.

Коли люди и вся природа въ пріятныхъ Морфея спочивала обнятихъ, сидѣла Мариця при лѣжку своего Мануела. Она була его нерозлучною товаришкою, его ангелемъ хранителемъ.

Недугъ Мануела осягнувъ сумну высоту. «Батьку! — Марицю!» були одинокія слова на его устахъ. Той страшный станъ тревавъ майже цѣлый рѣкъ. Но и наибольшу рану выгонѣвъ любячая рука. Донъ Мануель выздоравливъ такожъ повѣли при неустаннымъ заходѣ вѣрною Марицѣ. Его взѣръ выяснивъ ся, смыслы начали повѣли освѣжувати ся, Мануель насолоджавъ ся вже читаньемъ книгъ. Незадовго выздоровѣвъ онъ на стѣлько, що и до иного дѣла взяти ся змѣгъ. Щодня заходивъ онъ въ свою робочу комнату, зъ ѳтки завсѣгды вертавъ веселымъ и задоволеннымъ. Одно толькѣ дивувало ѳтца и Марицю, що Мануель не хотѣвъ нѣкого впусти въ свою pracovню. Удалось имъ однако разъ войти въ ню передъ часомъ, о котрѣмъ Мануель звичайно туда заходивъ; тамъ они скрыли ся. За хвилику вступивъ и Мануель въ комнату и сѣвъ передъ якоюсь статуєю, прикрытою легкимъ покрываломъ, открывши ея почивавъ его взѣръ съ выразомъ одушевленной любви на нѣй. Скрытія подивляли красоту статуи и не могли увѣрити, щобы рука зъумездшего зготовила таке майстерске дѣло. Статуа представляла дѣвицю подобну цѣлкомъ до Марицѣ. Она держала на головѣ збанъ, рѣвно якъ Мариця, коли ея Мануель въ первый разъ стрѣтивъ. Той видъ зрушивъ Марицю до живого, она выйшла зъ мѣсна, де скрывала ся, а положивши свою бѣлу ручку на Мануелове плече, запытала его со слезою въ оцѣ, кого та статуа представляе.

«То дѣвица со збанкомъ», отвѣтивъ Мануель.

«То здае ся твоя мила — зъ мрамору?» запытала Мариця дальше.

«Нѣ! она не зъ мрамору, Она жива, ѣй око видить, въ ѣй жилахъ грае кровь. Но мое дѣло еще не довершено, ѣй не достае руху, на то я еще жду».

Слѣдующого дня сказала Мариця статуу вынести, а сама стала мѣсто неѣ на пѣдесталѣ. Мануель не залишивъ и теперъ въ звичайный часъ своей улюбленой работы.

Поднявши нѣю долото и молотъ, щобы нимъ дѣткнутихъ волнууючою ся груди своей милою, перестрашена Мариця схватила его за руку.

«Боже! она рушае ся!» — крикнувъ вдохновенный артистъ, «мое дѣло довершено, она жива!»

Мариця збѣйшла зъ пѣдестала.

«Боже, що за щастье! Она ходитъ!» озвавъ ся Мануель зновъ немогучи поняти стѣлько щастья и радости.

Жива статуа не могла повздержатись, щобы не усміхнутись зъ любви ко своему милому.

Радѣстно закричавъ Мануель: «Она мене познала — ей усміхъ доводъ тому, той усміхъ — о хто бы его не понявъ!»

Съ одушевленнымъ усміхомъ на устахъ, закликала она тихо, тихисенько «Мануель!»

«Она говорить.» закричавъ Мануель неслѣдомый уже самъ себе, «она выговорила мое имя... она мене любить!»

Тихимъ ходомъ мовъ выше существо зближала ся палаюча ѳтъ любви, радости и щастя статуа до зъумасшедшого, котрый ѳтъ неї зо страху въ найдалшій куть уступавъ. Страхъ опанувавший нимъ, ѳтнявъ ему всѣ силы; майстеръ поваливъ ся передъ минимъ своимъ дѣломъ на колѣна. Зимний пѳтъ покрывавъ ему чоло, страшно переверталъсь его очи, руки вытягненіи якобы до обороны, а черты лица его були вѣрнымъ ѳтпечаткомъ страшного душевного непокою. Наклонивши кучеряву головку къ нему, статуа уцѣлювала горячо его чоло. Поломѣнь поцѣлюя вскрѣпила зновъ его силы и дрожащимъ ѳтъ радости и страху голосомъ воскликнувъ Мануель: «Марицо! Марицо!» — Безъ силы, щобы устояти всѣмъ быстротечнымъ чувствамъ, обнявъ ѳнъ своѣй скарѳъ такъ крѣико, такъ сильно, якобы боявъ ся, щобы ему не улетѣвъ; на конецъ поваливъ ся бѣдный зѳмглыи на землю.

Ся сцена встрясла его силы черезмѣрно и привела его ослаблене здоровье въ велику опаснѳсть. На другій день однако пробудивъ ся Мануель, правда ослабленный еще, но цѣлкомъ здоровъ, розмовлявъ спокѳйно и розумно. ѳтця своего познавъ заразъ и повитавъ его сердечно. Познавъ ѳнъ такожь и свою Марицю и пригорнувъ ей ко своему такъ тяжело испытаному сердцю.

И щожъ сказати еще тобѣ, мила читателько? —

Мариця и Мануель пѳбрались и жили разомъ щастливо, но коротко; бо ничимъ неумолима смерть забрала Марицю уже за скѳлька рокѳвъ. Съ Марицею похоронили для Мануела всю красоту и пріятнѳсть сего свѣта. ѳнъ постригъ ся въ монахи и въ монастыри Св. Юста оплакувавъ свою долю. Статуу «дѣвця со збанкомъ» перевезено тоже въ монастырь и дозволено бѣдному монахови щодня унасти на колѣна и молитись передъ нею, котра ему припоминала такъ гѳрку, а разомъ и такъ солодку минушнѳсть. —

(Зъ нѣмецкого Р. О. Валдбурга, recte Ал. Поповича переложивъ
Омелянъ Олесеѳвъ.

НОВІ КНИЖКИ.

Изданій общ. им. М. Качковского появила ся уже 105. и 106. книжочка. Перша мѣститъ въ собѣ: Якъ и кого выбрала Русь до думы державнои дня 2. Червня 1885. г. Написавъ Богданъ А. Дѣдицкий. Кромѣ дуже интересныхъ стат. датъ, ко-

трі ясно доказують, якъ черезъ просвѣту очивидички взростае сила руского народа, найдуть нашій малій и великій политики буковинскій много поучаючого въ дѣлѣ выборовъ. Втора книжочка призначена для забавы мѣститъ въ собѣ двѣ повѣстки: «Чудесна сила» и «Въ навечеріе нового года.» —

«Библіотеки для молодежи» выишла уже 8. книжочка и мѣститъ въ собѣ: «Добра рецепта» (стихъ Данила Мдаки), «Червачокъ» (образокъ изъ природы А. Н. Щ.), «До школы!» (стихъ Ю. Федьковича), «Казочка про воробчика, що колысати ся хотѣвъ», «Наукъ та мухи.» — Цѣна **10 кр.**; 12 книжочокъ съ пересылкою 1 зол. Звертаемо поновно увагу п. т. родитѣвъ, учителѣвъ и другѳвъ молодежи на сія такъ в. н. к. властями якъ и часонисами всѣхъ сторонницѣвъ препорученій отличній книжочки, котрі якъ рѣдко якій иншій заохотять дѣтей до читанія, до науки. — Не жалуйте мизерного гроша на такъ користну и важну рѣчь!

«Альманаха» общества рускихъ академикѳвъ «Союзъ» выпечатана уже цѣла часть поетична (4 аркушѣ). Дальна робѳта иде скоро, такъ що за мѣсяць готове буде цѣле 15 печ. аркушѣвъ обнимаюче дѣло, до котрого часу принимаемо и мы преділату 1 зол. 20 кр. ѳтъ примѣрника.

О Г О Л О Ш Е Н Я

ВСЯКОГО РОДУ ЗА ДУЖЕ УМѢРЕНУ ЦѢНУ ПОСЛЯ УТОДЫ ПРИНИМАЕ РЕДАКЦІЯ НАША ДО ПОМѢЩЕНІЯ ВЪ «БУКОВИНСКОМЪ КАЛЕНДАРІ НАРОКЪ 1886.»

Руска Бесѣда въ Черновцахъ

выдала и має на складѣ

РУХОМУ

АЗБУКУ

(такъ звану машину до читанія) составлену на пѳдставѣ буквара Е. А. Поповича. Кожда скринька мѣститъ въ собѣ 5 примѣрникѳвъ малои азбуки; кожда буква наклеена на особну табличку (1 дм. высоты.) Цѣна оной скриньки съ пересылкою 1 зол. 50 кр., безъ пересылки 1 зол. 20 кр. —

О удобрѣнье сєй азбуки яко средство наук. въ школахъ народныхъ ѳтнесло ся товариство до в. н. к. рады школьной красов.

Выдае и за редакцію ѳтвѣчає: Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичъ. Зъ печатнѣ Г. Чоппа.

«Буковина» выходит
1. (13.) и 15. (27.) каждого
мѣсяца.

ПРЕДПЛАТА
съ пересылкою выносить:
на цѣлый рокъ 3 зол. — кр.
» пѣвъ року 1 » 50 »
» чверть » — » 75 »

Поодинокі числа 15 кр.

БУКОВИНА

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИ-
СТРАЦІЯ «Буковины» зна-
ходитъ ся въ Чернівцяхъ
(улиця Силени ч. 7), куда
всѣ долиси адресувати на-
лежить.

ОБЪЯВЛЕНІЯ и ПРИЛОГИ
обчисляютъ ся ягъ най-
дешевше.

Ч. 18.

Чернівцѣ, 15. Вересня (27. л. Септембра) 1885.

Рочникъ 1.

О Т Ъ Р Е Д А К Ц І Ъ.

Симъ числомъ кончить ся третій кварталъ нашихъ газеты, прото упрощаемъ квартальныхъ и пѣврѣчныхъ нашихъ пренумерантовъ о ласкаве отновленіи предплатъ и о вырѣваніи залеглостей. Наше издавничтво не выходитъ на зыски, но не меньше опирае ся оно на точной уплатѣ пренумераты; кому отже на нѣмъ залежить, вырѣване свой довѣ безъ проволоки. Столько патріотизму у нашихъ довѣжниковъ чей надѣяться смѣмо.

Н Е З А С П Ѣ Т Ъ!

Сего лѣта выбрали австрійскі народы новыхъ послѣвъ до Вѣдня. Маемо теперь новыхъ радныхъ, отже и нову раду державну. Кто якихъ заступниковъ выбравъ, таку и користь мати буде. Якъ хто собѣ постеливъ, такъ ся и выснить, каже приповѣдка. Але мы, Русины, не дивимо ся, щобы добре и мягко собѣ постелити. Мы навыкли спати и на голѣй дошцѣ пѣдклавши только кулакъ пѣдъ голову. А прото спимо, хронемо ажъ хата трѣщитъ. Другимъ народамъ лише бы спати, такъ добре собѣ постелили. Нѣмцѣ, Чехи, Поляки ба навѣтъ Словенцѣ, Италиане и Румуны выбрали собѣ своихъ послѣвъ, сторожѣвъ, заступниковъ. Симъ народамъ лише бы спати; бо ихъ заступники стережутъ ихъ правъ. А прото нѣ одинъ народецъ не засипляе, а стереже своихъ власныхъ, рѣдныхъ сторожѣвъ-послѣвъ, що и якъ они тамъ у Вѣдни робятъ. Минувшой недѣлѣ вырядили выборцѣ своихъ новыхъ послѣвъ до Вѣдня и наложили на нихъ обовязокъ старати ся о все то, що каждому народови потрѣбне, пожиточне. Выбор-

цѣ обовязали своихъ послѣвъ домагати ся дальшихъ правъ, бѣльшихъ користей та выгѣдъ для народа. Зачались теперь уже нарады послѣвъ у Вѣдни, а выборцѣ слѣдятъ пильно за тымъ, якъ ихъ послы, рѣдніи сыны народа, про свой народъ дѣають. Небавомъ начнутъ ся у Вѣдни нарады надѣ державными розходами т. е. сколько гроша для каждого краю на церкви, суды, школы и т. д. въ слѣдующѣмъ роцѣ выдавати ся має. При той то нарадѣ надѣ доходами и розходами державы обзываютъ ся послы каждого народа за тымъ, абы якъ наибѣльше гроша изъ доходѣвъ т. е. изъ податковъ обернути на користь своего народа. При такой то нарадѣ вырѣбили нашѣ буковинскі послы, що передѣ десяти-ма роками отворено въ Чернівцяхъ найвышшу школу або университетъ. Недавно тому выклонотали нашѣ послы, щобы у Сучавѣ отворити румунску гимназію. Гимназію у Радѣвцяхъ, а школу реальну въ Серетѣ давно уже при такой самѣй нарадѣ засновано. Тогодѣ при тойже нарадѣ зажелавъ черновецкій посолъ, абы у Чернівцяхъ заложити уже другу гимназію нѣмецку; а власне небавомъ мають у Вѣдни позволити на сю гимназію грошѣ, котріи и мы, Русины, податками зложили.

Сего разу мають зновъ отворити для Чехѣвъ, Словенцѣвъ и другихъ рѣднихъ школы. Только мы, буковинскі Русины, не дѣстали до теперь вышшой руской школы, въ котрой бы наша молодѣжь ташымъ коштомъ и легко, бо въ рѣднѣй мовѣ, могла добитись вышшого стану. Хтожь той кривдѣ виненъ? По пер-

шомъ винный послы, котрыхъ Русины на своихъ опѣкуновъ выбрали, а котрѣ о нихъ не дбали. Головна вина однако спадае на насъ самихъ. Мы выбрали такихъ пословъ и не слѣдили за ихъ поступоуваньемъ, не требовали отъ нихъ, щобы нашѣ sprawy не занедбували. Мы постелили собѣ зле, а до того еще спали твердо, та спали ажъ 5 рокѡвъ. Бо рѡвно теперь 5 рокѡвъ, якъ бувъ у насъ въ гостинѣ нашъ Найяснѣйшій Монарха. Тогда то, въ 1880. роцѣ прирѣкъ нашъ Цѣсарь намъ гимназію въ Кѡцмани. Вѣрный Своему святому слову передавъ нашъ Милостивый Цѣсарь Своему министрови сю справу до залагодження. Панъ министеръ розпорядивъ, щобы прилагодити будынокъ, а все проче дастъ рядъ. Щожъ зробили мы? Послухавши ворогѡвъ нашихъ мы цѣлу справу заспали, а того тѡлько нашѣ прѣятелѣ хотѣли.

Не заспѣмъ жежъ теперь сеи справы! Потрудѣмъ ся тѡлько трохи, а гостинець, якій привѣзъ намъ 1880. року нашъ Милостивѣйшій Батько-Цѣсарь т. е. руску гимназію въ Кѡцмани мусить намъ дати правительство и рада державна. —

Не смѣе бѡльше нѣхто дурити свѣтъ, що рускій народъ не знае, що то за школа така гимназія, на що она и що еи народъ не жєлає. Самѣ братья селяне пѡзнали уже, що такъ якъ всѣ не можуть бути высоко учеными, якъ всѣ не могутъ бути учителями, священниками, урядниками; такъ само не могутъ всѣ Русины буковинскѣи бути тѡлько хлѣборобами. Рускому народови треба учителѣвъ, священникѡвъ и урядникѡвъ. Чомужъ мають ними бути лише чужѣ, ба навѣтъ намъ ворожѣи люди? Чому не має рускій народъ на Буковинѣ мати учителѣвъ, священникѡвъ и урядникѡвъ своихъ русскихъ, изъ рѡдного роду походячихъ. Се пѡзнали вже и нашѣ селяне. Они озвались за русковъ гимназѣевъ передъ своимъ посломъ. Самѣ селяне унѡмнулись о руску гимназію на послѣднѡмъ зборѣ „Рускои Рады.“ Селяне приналижачѣи до громадскои рады въ Кѡцмани ухвали 11. с. м. старатись о сю школу. Нашъ розумный мужикъ, а просвѣченѣи Русины съ нимъ, требуетъ того, що всѣ а всѣ народы Австрѣи давно мають т. е. вышнюю школу на рѡднѡй мовѣ.

Радуючись зъ того, що вы, братья хлѣборобы, пѡзнали важнѡсть рускои гимназѣи въ Кѡцмани, шлемъ вамъ щире „Помагайбѡгъ!“ до спасительного дѣла. Не дайтесь збаламутити! Не слушайте небылицъ ворогѡвъ, котрѣ бы радѣи, щобы нѣхто зъ васъ не добивъ ся вышнего стану. Посылайте прозьбу о руску гимназію въ Кѡцмани до рады державнои, она васъ выслушає; а дастъ Бѡгъ, за скѡлька рокѡвъ уже выйдуть изъ рускои школы щирѣи опѣкуны своего рѡдного народа вамъ на користь, та на славу. Не заспѣтъ наново сеи для насъ, теперь найважнѣйшой справы!

Що въ свѣтѣ чувати?

Восточна Румелия, котра по Берлинскѡмъ конгрессѣ мала особногo губернатора а оставала пѡдъ турецкою верховною властею, теперь вже соединила ся съ Болгарією, котрѣи оба краѣ лежать обѡкъ себе отъ насъ на полудне поза Молдовою. — Народъ восточной Румелиѣи усунувъ султаньского губернатора Крестовича и все его правительство, войско стануло по сторонѣ народа, заняло всѣ важнѣйшѣи стратегичныи пункты на турецкѡй граници, разрушило телеграфъ, высадило мѡсть коло Мустафа-Баши (на дорожѣ до Цареграда), и оголосило болгарского князя Александра своимъ княземъ. Краємъ управляє теперь установленный провизоричный комитетъ. Усуненье Крестовича и его правительства есть скиненьемъ верховной власти турецкои, увѡльненьемъ Болгарѣи полудневою отъ панования дикихъ Туркѡвъ. Народне собрание въ Русцуку рѣшило възвати князя болгарского Александра, щобы принявъ нове достоинство князя полудневою Болгарѣи. Войско здерло зъ мундурѡвъ ѡтзнаки восточно-румелийскѣи (турецкѣи) а приняло собѣ ѡтзнаки болгарскѣи. Духовенство иде солидарно съ народомъ и ѡтправляє молебѣи за успѣшнѡсть народногo дѣла. — Турецке правительство остало ся безъ войска, прото доперва збирає и вооружає войско. Дня 21. вересня оголошено въ Болгарѣи прокламацію, въ котрѡй князь Александеръ обвѣщає, що прѣймає титулъ князя пѡвнѡчнои и полудневою Болгарѣи.

Миръ европейскѣи, котрого удержанье запевняли дипломаты на зѣздѣ царѣвъ въ Кромержи, есть нынѣ zagrożенный. Еще не утихли розличныи толки часонисей о предметѣ нарядъ кромержискихъ, а вже нове дѣло на балканьскѡмъ пѡвостровѣ звертає на себе взоры Европы. — Чи его предвидѣли европейскѣи дипломаты, чи оно було приготавлено, — чи справа балканьского пѡвострова въ загалѣ обговарювала ся въ Кромержи, есть тайною. —

Звѣзды царѣвъ въ послѣднихъ лѣтахъ суть періодичнымъ явленіемъ и устроюють ся, здае ся, для того, щобы покрыти глубокою тайною важній будущій дѣла. За звѣздомъ царѣвъ всегда слѣдуютъ ненадѣйні появы.

ДУМА ДЕРЖАВНА

начала ся дня 22. лат. вересня с. р. Въ палатѣ пословъ тымчасово обнявъ предсѣдательство п. Поселтъ яко найстаршій въкомъ, зложивъ посольске приреченіе, повитавъ палату, открывъ засѣданье и принявъ отъ пословъ поименно вызванныхъ посольске приреченіе. Потомъ п. Поселтъ отчитавъ завѣдомленіе президента министрѣвъ, — що Е. В. Цѣсарь открье думу державну торжественно тронною бесѣдою дня 26. с. м. о 11. годинѣ передъ обѣдомъ въ цѣсарскѣмъ дворѣ.

Въ палатѣ напѣвъ новоименованный президентъ палаты гр. Траутмансдорфъ отчитавъ цѣсарске постановленіе о именованіи президіѣ палаты, завѣдомивъ палату, що торжественно буде открыта дума державна 26. с. м., принявъ посольскій приреченіа отъ новыхъ членѣвъ палаты, на посвятивъ горячій слова памяти умершихъ членѣвъ (палата повсталала). Въ концѣ отбувъ ся выбѣръ верификаціонной комисіѣ. Слудующе засѣданье отбуде ся дня 28. с. м.

ДОПИСИ ИЗЪ СЕЛА.

Изъ Топорѣвцѣвъ. — Нема въ Топорѣвцѣхъ уже о. Григорія Воробкевича, нема уже у насъ и ладу. Новый нашъ приходникъ о. Митрофановичъ запровадивъ новый ладъ, а властиво неладъ. Ему ближшій жидъ Ицикъ Моргенштернъ нѣжъ народъ, изъ котрого жіе. Нашъ панъ-отець служитъ румунизаціѣ, а не просвѣтѣ. Наповнивъ онъ корчму, а розбивъ читальню. Ицко ходить въ справахъ панъ-отця до старосты, за то рука руку мые. Люди старались, щобы до Топорѣвцѣвъ прійшовъ о. Митрофановичъ; бо думали, що побувши во Львовѣ научивъ ся онъ дбати о просвѣту народа, тымъ часомъ не помѣгъ бы нашимъ румунизаторамъ здае ся и Кракѣвъ. Наша почта, котру провадить п. Пананта, звертае Вашу газету и всѣ рускій книжки, котрій наша читальня замовляла. Такъ у насъ господарять вороги народа.

Молодѣжь — то будущнѣсть народа.

Каже приповѣдка, що «яка молодѣжь, така и будущнѣсть народа.» Вправдѣ кождый народъ може лишь тогды на добру будущнѣсть числити, наколи численну молодѣжь мае и тую по при науки и въ патріотичномъ дусѣ виховуе. —

Всѣ просвѣщеніи народы въ теперѣшномъ часѣ кладутъ велику вагу на молодѣжь свою. Они посыла-

ють молодѣжь до шкѣлъ, старають ся, абы дѣти побирали добрій науки, добре ся виховали, а по при то глядять и на се, абы молодѣжь була патріотичною — абы она любила свой языкъ, свой народъ, свою вѣру и звичаѣ и обычаѣ своихъ прадѣдовъ. —

Межи всѣма славянскими народами додають собі въ томъ дѣлѣ наибѣльше працѣ Чехи и Поляки; бо они всѣми силами старають ся збудити въ молодѣжи свойъ завчасу народне чувство. Они научують дѣтей зъ маленьку своего рѣдного языка загрѣвають ихъ до любви своего питомого, рѣдного, учать ихъ дожити своею рѣдною мовою понадъ все инне — тому то ческа и польска молодѣжь, якъ съ часомъ прійде до становища своего, чи то до чину урядничого, чи учительского, чи будь якого инного стану, зѣстае наибѣльшимъ поборникомъ правъ своего народа. — Межи всѣма славянскими народами нема бѣльшихъ патріотѣвъ якъ межи Чехами и Поляками. Не дивно, що у нихъ велике число патріотѣвъ у всѣхъ станахъ, бо они о тое ся старають и свою молодѣжь до того завчасу загрѣвають. —

Межи Чехами и Поляками не лишь ученіи люди суть патріотами, но и мѣщане и селяне суть такожь патріотичными. — Чехи и. пр. дуже добре знаютъ, що всѣ дѣти не можуть выучити ся на высокихъ урядникѣвъ, лѣкарѣвъ, свщеникѣвъ и. т. д., тому они дбають о то, абы и станъ ремѣсничій тай селянскій не бувъ темный але ученый, а по при се дбають Чехи, абы сіи оба станы були такожь патріотичными. Дятого въ Чехахъ посылае ся всѣхъ дѣтей обоого пола до школы, де ихъ докладно ческого языка и народной исторіѣ навчають. —

Такъ само и польскій народъ, ба и Словенцѣ, Кроаты, Сербы и другіи народы славянскій такожь багато дбають, абы они численну, учену и патріотичну молодѣжь мали. —

А якъ стоить се дѣло у насъ, Русинѣвъ? запытавъ бы ся хтось. У насъ Русинѣвъ виховуе ся дѣти однимъ словомъ сказавши дуже зле. — Нашъ мужикъ не посылае радо своихъ дѣтей до школы, ажъ присидують его до того грошевыми карами. Ба не въ одномъ селѣ трафляе ся, що карае ся по скѣлька разѣвъ селянъ за то, що дѣтей до школы не посылають, а они платять лѣнше кары, а таки до школы дѣтей посылають не хотятъ.

Звыкле кажутъ нашіи люди: «Та на що маю мого хлопця учити, чи буде зъ него поитъ, чи адвокатъ? Отъ я посылавъ его уже двѣ недѣлѣ до школы, а онъ еще апостола въ церквѣ прочитати не умѣе.» — Ба! Трудно, честній газды, абы хлонецъ за пару днѣвъ знавъ уже апостолъ читати або, абы за пару рокѣвъ адвокатомъ ставъ, до всего треба часу. Коли дитина скѣлька рокѣвъ, що найменше 4 роки до сѣльскои школы походить, то буде по руски добре писати и читати знати. Пѣйде але дитина до вышнихъ шкѣлъ, то зможе выучити ся и на адвоката але треба їй черезъ шѣстьнацять лѣтъ учити ся. —

Такъ то нашѣ селяне не посылають дѣтей своихъ до школы, а употребляютъ ихъ до работъ при господарствѣ, а придетъ часъ, що такого неученого сѣльскаго хлопца, на коли до бранки придетъ, до войска возьмутъ, то тогда онъ ся тамъ набѣдуе не знаючи нѣчого нѣ прочитати нѣ написати. — Не разъ приходитъ ся жовнѣрови зъ войска до родины написати, а тутъ онъ не знае и мусить камратѣвъ просити, абы ему листъ написали. — Тутъ познае дорослый вже легинь, що родичѣ его зле робили, що его до школы не давали. На нужду але такой сѣльскій хлопакъ не научивши ся своего рѣдного языка, а властиво по руски нѣ читати нѣ писати, зачинае зъ слуху учить ся по скѣлька словъ нѣмецкихъ и здае ся ему, що нѣмецкій языкъ крашшій якъ рускій. — Коли такой хлопакъ уже подѣучить ся трохи криво по нѣмецки говорити, то уже гордитъ рускимъ языкомъ, вже стыдае ся сказати, що онъ Русинъ и перекручуе навѣтъ свое имя. — Придетъ такой жовнѣръ до дому на село, то уже почувшъ, якъ онъ за кождымъ словомъ каже: а зо; айо, рихтикъ, нѣкъ. —

Изъ того выходитъ; що якъ бы сѣльскій дѣти учили ся ґрунтовно своего рѣдного языка и знали его добре, то бы ся въ будущности его нѣколи не стыдали; бо нашъ языкъ дуже красивый и милозвучный. Но але коли наша молодѣжь не научить ся своего языка, то не може его знати и цѣнити. — Погляньмо теперъ, якъ ся дѣе межи тыми що покѣнчили высокѣ школы. —

У насъ на Буковинѣ есть досытъ ученыхъ людей, а помимо того мало такихъ, котрѣ бы добрыми Русинами були. Есть у насъ священникѣвъ, урядникѣвъ, дѣкарѣвъ, а они хоть зъ руского роду походятъ, такѣ не признають ся до руского народа, але стоятъ ему на обѣчи, якъ коли бы они Нѣмцами, Волохами, ба Богъ знае, чимъ родили ся. — Де тутъ лежитъ причина? Легко ѣтгадати. Сѣ люди въ молодости своѣй не учили ся руского языка, не учили ся руской исторѣи и литературы, и не знаютъ красу руского языка цѣнити. Щожъ може ихъ до рускости загрѣти або до руского народа привязати, коли они черезъ свои всѣ науки чужиною пересякли. —

Не дивуймо ся, що мало патріѣтѣвъ маемо, бо не старалимъ ся ихъ собѣ выпекати. И теперъ ходитъ до Черновецкой гимназѣи ѣтъ довшинхъ рокѣвъ рѣчно до 200 рускихъ ученикѣвъ, а подивѣтъ ся кѣлько ихъ школы кончить и до стану приходитъ, то перекнуемо ся, що рѣчно хѣба двоухъ або троухъ молодѣицѣвъ покѣнчивши свои всѣ науки Русинами оставѣтъ. Дежъ тѣ другѣ дѣвають ся? Ѣтъ ромунѣцѣи ся, нѣмчатъ ся, або зѣстають ся нѣ симъ нѣ тымъ, т. е. хляють ся туды, куды вѣтеръ повѣе. Братають ся съ тыми, котрыхъ имъ треба, а о Русинахъ, зъ котрыхъ они вышли и знати не хотятъ, така то доля наша! Гѣрко намъ буде, якъ и на далѣи о нашу молодѣжь мало дѣбати будемо. И въ теперѣшну пору маемо множество руской молодежи, котра до рускости не признае ся, мимо того, що она рускимъ хлѣбомъ, потомъ

руского народа выгодували ся. — Та не они тому винный, що такъ ихъ выховано. Винный тому самѣ родичѣ, що не выховуютъ своихъ дѣтей въ рускомъ дуѣи, винный школы, котрѣ не учатъ належито руского языка, его исторѣи и литературы, що ихъ повинностию есть.

Сему лиху конче запѣбѣгчи треба; тому, брати Русины, выховуйте вашихъ дѣтей въ рускомъ дуѣи и желайте для нихъ всюды доброй науки руского языка! Не забувайте, що хто цурае ся рѣдион мовы, той цурае ся и пеньки и батька своего, котрѣ его той мовы научили, а така молодѣжь погибель народа.

БУКОВИНЬСКІЙ ОБЩЕСТВА РУСКІЙ.

«Руска Рада» политичне товариство въ Черновѣцахъ держало 1. (13.) с. м. свои головный збори. Кромѣ интеллигенцѣи явилось на сихъ зборахъ около 100 селянъ изъ рѣдныхъ сторѣицъ Буковины. По ѣткрытю засѣдани черезъ заступника предѣдателя пана Дра Невечерела, прочитавъ секретаръ протоколъ того рѣдного збору, котрый яко вѣрно списанный одобрено. По сѣмъ здавъ секретаръ справу изъ дѣльности товариства въ минувшѣмъ роцѣ, а то заходы товариства около выборовъ до сойму краесого и до рады державной, котрыхъ головный точки нашимъ читателямъ изъ «Буковины» звѣстий. Свою довшу промову закончивъ бесѣдникъ, зазначивши ѣтрадный проявы патріѣтичного руху мѣжь народамъ, запоручаючи дѣлину будущности Русинамъ на Буковинѣ, котрѣ зачинають познавати, хто они и якѣ ихъ права: Подѣ часъ справоздани перенявъ предѣдатель о. Андѣйчукъ веденье нарады. По справозданю промовивъ редакторъ «Буковины» п. Федьковичъ до зѣбранныхъ селянъ. «Чи знаете вы, хто мы е?» запытавъ бесѣдникъ нашихъ братѣвъ въ сѣракахъ. «Знаемо!» ѣтѣзвалось скѣлька певныхъ голосовъ. «Нѣ, вы сего не знаете» закинувъ бесѣдникъ. «Ба, знаемо! — Мы Русины!» утали сердечный хлѣборобы. — «Та треба вамъ знати бувальщину Русинѣвъ», сказавъ зновъ п. Федьковичъ и ѣткрывъ въ своѣйской ему простѣи, наглядной та одушевленной мѣвѣ ѣбразъ славной бувальщины руской. Поминувъ ѣтъ бывшихъ князѣвъ рускихъ, та ихъ славу, котрой смирились турецкѣи, волоскѣи та инши паны на «лѣктьѣохъ, та на колѣнкохъ.» Счисливъ ѣтъ, скѣлько Русинѣвъ еще теперъ е, та що не только руского свѣту, скѣлько въ ѣкѣи. Слова походячы изъ сердца припали до сердца, загрѣли сердца и подѣ грубымъ сукманомъ, ѣзвались и нашѣ селяне.

Що нашъ народъ добрый, жадный науки, показавъ попри иншихъ и честный селянинъ Руснакъ изъ Дубовецъ котрый просивъ, щобы такой сходины, такой нарады скликати частѣише.

Ч. селянинъ Руснакъ изъ Дубовецъ просивъ, щобы пригѣтовлени до выборовъ робити завчасу, а не въ послѣдней хвили.

Ч. селянинъ Грегорій Федоракъ просивъ, щоби выступити противъ агитаторівъ при выборахъ, котрі дурять народъ.

Ч. селянинъ Кицулъ изъ Валявы, просить, абы товариство старало ся всѣма силами о руску гимназію въ Кіцмани.

Ч. селянинъ Горецкій изъ Неполоковецъ просивъ о помѣчъ для читальнѣвъ сѣльскихъ.

Въ ѣднотинку підъ часъ выбору нового видѣлу зложили селяне самі, и ѣкимъ не завѣзваній гарну суму на «Дѣмъ Народный», предплату на рѣжній газеты и книжочки, та вкладки на «Руску Раду.» — Все свѣдчило, що народъ рускій на Буковинѣ ѣживае, прозирае, рушае, що недалеко вже лѣшна доля. Боже, му допоможи!

Новый видѣлъ выбрано одногоголосно, а то на предсѣдателя о. Андрѣйчука Евсевія, на его заступника Дра Невечерела, а на секретаря Осина Федьковича.

Подякою для бущого видѣла за его труды, особливо для предсѣдателя о. Андрѣйчука, а найбільше для найревнѣйшого дѣятеля «Руской Рады» н. Дра Невечерела закончилась нарада, по чѣмъ піднѣсь предсѣдатель трикrotnie «Слава» Найяснѣйшому Монархови Францу Іосифу I., що весь збѣръ ѣтъ душѣ повторивъ.

* * *

На «Дѣмъ Народный» въ Чернівцяхъ зложили: н. т. о. Стрыйскій изъ Босніѣ 1 зол. 50 кр., ч. селяне Иванъ Родичъ 1 зол. Георгій Родичъ 1 зол. Григорій Керійчукъ 50 кр., Мардарій Лунулъ 50 кр. всѣ изъ Раранча; Андрей Горецкій 1 зол., Николай Атаманюкъ 50 кр., Иванъ Олѣйникъ Дмитрѣвъ 50 кр., Василь Тарновецкій 50 кр., Григорій Олѣйникъ Иванѣвъ 1 зол., Николай Руснакъ 1 зол., Стефанъ Проданъ 1 зол. всѣ изъ Неполоковѣцѣвъ, Николай Томюкъ изъ Заставной 1 зол., Николай Маликъ изъ Дорошѣвцѣвъ 1 зол., Аксентій Фѣвко изъ Неполоковѣцѣвъ 40 кр.; изъ Новыхъ Мамаѣвцѣвъ: н. Бергеръ посесоръ 1 зол., н. абитуріентъ Теодоръ Никоровичъ 1 зол. и н. Иванъ: Завадокъ церк. пѣвецъ 1 зол. 70 кр. — Щедрымъ дателямъ широко-руске Спасибѣгъ! Забущимъ на «Дѣмъ Народный» поручаемихъ ихъ ласкавоѣ памяти. —

ДРѢВНІЙ ВѢСТИ.

(Именованія). Его Величество Цѣсаръ именовавъ для теперѣшного шестилѣтня думы державной президентомъ палаты пана графа Фердинанда Траутмансдорфа Вайсберга, а вицепрезидентами князя Александра Шенбургъ Гартенштайна и князя Константина Чарторыйского.

Ц. к. Президентъ краю Буковины надавъ греко-оріентальну парохію Сатулмаре съ Турчищемъ (Гадик-фальва) о. Теодору Полоніку изъ Рошоша.

Президія буковинской дирекціѣ скарбу именовала рахункового офиціала Тита Рудницкого контролоромъ при ц. к. краевѣмъ урядѣ платничѣмъ въ Чернівцяхъ. —

(Дрѣ Корнѣ Вацлавъ), директоръ гр. ор. реальной школы въ Чернівцяхъ и совѣтникъ школьный празднувавъ 8. (20.) с. м. трицятьлѣтній роковины своей учительской службы. Желаето и мы сему обще поважаемому и о черновецкій школы народній многозаслуженому мужови довгого пробуванія и урядованія, та щоби нѣколи не удалось ворогамъ Русинѣвъ склонити его изъ правои дороги безсторонности!

(Учительскій кружокъ) въ Козѣвцѣ (въ Галичинѣ) удостоивъ ся письменной признательности ц. к. окруж. рады школьной въ Тернополи. У насъ на Буковинѣ далеко еще до того. Кромѣ черновецкого товариства учительѣвъ и учительокъ въ Чернівцяхъ трудячого ся мимо всякихъ ворожихъ затѣй невинно вже 5 роковъ, и кромѣ молодого повѣтового товариства учительского въ Сторожинци, спить все сномъ блаженнымъ. Краеве товариство учительске, збуджене передъ тамтого року съ тяжковъ бѣдовъ изъ довголѣтнего твердого сну, хроне знову на всѣ заставки.

(Практичный испытѣ) [Lehrbefähigungsprüfung] учительѣвъ и учительокъ при комисіѣ въ Чернівцяхъ ѣтбуде ся сего року 27. лат. Октобра.

(До переселенія въ азійско-російскій краѣ) въ Хиву, Туркестанъ и Бухару, якъ доносить вѣдѣнска газета „Tagblatt“, старають ся агенты, выслани петербургскимъ благотворительнымъ обществомъ, наклонити Русинѣвъ и Словаковъ изъ пѣвнѣчной Угорщины. По донесенію газеты „Tagblatt“ вже 50 особъ переѣхало черезъ Варшаву до Петербурга, щоби ѣтсидати ся до Азіѣ. —

(О. Михайла Тындыка), бущого гр. кат. душпастыря въ Кимполонгу, а теперъ агента «Общого рольничко-кредитового заведенія для Галичины и Буковины» въ Бережанахъ, заусуспендовавъ впр. митрополитъ льѣвѣвскій Сильвестръ за агитаціѣ перомъ и словомъ въ користь православія. Есть то доводомъ одной правды, находячои ся въ «Апологиѣ» буковинского митрополита нашего — котрый въ сѣй апології навѣвъ межи инными, що о. Тындыкъ агитовавъ въ користь униѣ.

(Товариство жѣночѣ въ Станиславѣвѣ, якъ доносить газета «Дѣло», постановило выдати «Альманахъ», зложенный исключительно зъ працъ жѣночыхъ. Головнымъ предметомъ статей мае бути справа жѣночои освѣты и працъ у другихъ цивилизованныхъ народѣвъ и на Руси. «Альманахъ» буде складати ся изъ части белетристичной, части науковои и вѣстей. — Въ белетристичѣ будуть помѣщеніи оригинальные повѣстки и поезіѣ нашихъ писательокъ. Часть наукова обнимати мае статіѣ о развитію и станѣ жѣночои освѣты и

праць у інших народів, біографії деяких знаменитих жінок на чужині і у нас, критичні огляди літературних творів жіночих і тям подобні. — В відділі вистей поданий буде перегляд організацій і діяльності жіночих товариств заграничних і наших, замітки о жіночому господарстві і промислі і списі найважливіших книжок і газет про жіночу справу на всіх європейських языках. Збірание и упорядкованіе матеріалу поручено пані Кобрынській в Болехові. — «Альманах» буде першою у нас рускою книжкою, пояснюючою положеніе жінок в суспільности. Праця єсть потімшаючимъ объявомъ умственной діяльности жінок наших. —

(Адвокатъ Др Вайс) ставав дня 19. и 20. с. м. передъ судомъ присяжныхъ в Чернівцяхъ яко обвинений о надлужитіе урядовой власти, о ошуканство и о спроневеріе. Судъ присяжныхъ узнавъ Дра Вайса невиннымъ. —

(Конкурсъ) на мѣстце п. к. надзирателя до рогъ в предѣлахъ Буковины съ платнею рочною 350 зол. съ 25% службовымъ додаткомъ и павшалемъ 3 зол. 95 кр. отъ километра. Терминъ поданія до 30. октября 1885. Требує ся посвідченія войсковою власности о уздолженіи, доводу вѣку, сильного здоровья, — доброго дотепершнього веденія ся, — бѣлости в читаніи, писаніи и рахованіи, рисункахъ, знаніи краєвыхъ языковъ (німецкого, румынского и русского), и знаніи мурарства або камѣнярства.

О Т О З В А

комитету, редагуючого буковинсько-рускій Альманахъ.

Въ осени 1884 року намѣрило товариство русскихъ академиківъ «Союзъ» в Чернівцяхъ выдати літературно-науковий Альманахъ в память 10 тыхъ роковинъ свого істнованія, котрі припадають в жовтні сего року. В той цілі вибрано зъ межі членівъ комитетъ зъ пяти академиківъ, а надто запрошено до комитету Дра Кліма Ганкевича, секретаря черновецкаго университету. Комитетъ занявъ ся заразъ ревни тям дѣломъ и выготовивъ 70 отозвъ до всіхъ нашихъ знаменитішихъ писателівъ съ запросинами до ласкавой співучасті, и розіславъ 450 отозвъ до нашихъ патріотівъ съ прозьбою, щоби зволіли занати ся збіраніємъ предплатъ, бо не маючи ніякихъ капиталівъ, бувъ се тільки одинъ можливий спосібъ нашъ замѣръ осущити.

Комитетъ провадивъ черезъ цілий рікъ дуже оживлену переписку съ нашими писателями, якъ такожъ и съ печатнями; отбувавъ, на скільки було треба, засіданія; засягавъ ради старшихъ и компетентіишихъ рускихъ патріотівъ, — а и мусѣвъ поборювати дуже огато непредвидимыхъ перепонъ и несподіванихъ

інтригъ. Не обійшло ся и безъ трудности съ печатнями: двѣ печатні отступили вже по згодѣ! Однакъ енергіи комитету удалося усторонити перешкоды и Альманахъ вже печатає ся в печатні Чоппа в Чернівцяхъ. Уже шість аркушівъ друку готовыхъ, а сему зачатому, и комитетъ надѣє ся при 10-лїтнімъ ювілею товариства предложити вже зовсімъ готовий. Змѣсть Альманаха слѣдуючій: Коротка історія «Союза» отъ 1875—1885 р., потому 1) поезіи, 2) повѣсти, 3) часть поучаюча, а при конці списъ предплатниківъ.

Доси вилынуло дуже мале число предплатъ и дїтого комитетъ удає ся съ умилною прозьбою до Ви. Родимцівъ, щоби зволіли ласкаво присылати предплату на «Буковинсько-рускій Альманахъ», а тям доможуть комитетови выйти зъ критичного положенія и дѣла довершити. Предплату, котра до часу выпечатанія Альманаха выносіть тільки 1 зр. 20 кр., просимо присылати на руки п. Омелія Поновича, старшого учителя в Чернівцяхъ, ули Спленіого ч. 7. Альманахъ буде обнимати отъ 15 до 20 аркушівъ, тожъ и ціна его по выпечатаніи буде выиша.

Отъ комитету «Союза» редагуючого Буковинсько-рускій Альманахъ.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Левъ и его министры.

(Байка.)

«Королю,» каже граць медвѣдь,
А вовкъ за нимъ: «Пресвѣтлый пане!
Мы коло тебе окрестъ станемъ,
Абы то дранти, тая смѣть,
Нажлогоавшись по самі уха,
Не ображали твои слухи
То скаргами, то симъ, то тямъ,
Сегодня Гавло, завтра Климъ.
«О, нѣ,» отновѣдає левъ,
«Лишь сего, панчики, не буде! —
Богъ дасть ми в руки свои суды,
И щоби корону я носивъ
Покровомъ народа и права. —
Въ сѣмъ королѣвѣ состоитъ слава! —»

Щастливый народъ того краю,
Де такъ король собѣ гадає!....

Ю. Федьковичъ.

Народна господарка.

I. БѢДНЕ СЕЛО.

Однѣи хорошии недѣлѣ року 1846. отпировадила була бѣльша часть жителівъ села Красномѣстятѣло простого робѣтника фабрики Красномѣской на іментарь.

Изъ повернувшихъ стала коло церкви купка людей на около чоловіка, котрый разомъ съ ними на іментарь ходивъ. Бувъ то мужъ старенькій, но мимо того выглядавъ на сильного еще шістьдесятьлїтнього чо-

лов'яка. Бувъ то лѣкарь Розумовичъ, которо кождий въ селѣ поважавъ. Яко войсковый лѣкарь бувъ онъ въ не одной битвѣ и отзначивъ ся всюды а завсѣгды незвычайною здобностею и милымъ стараньемъ о коло бѣдныхъ раненыхъ жовнѣрь.

По вѣйнѣ вызволивъ ся онъ въ 35. роцѣ свого житя отъ войскової службы и повернувъ въ свое родиме село Красномѣстѣ, де его родина въ достаткахъ здобутихъ честною працею проживала. Въ Красномѣстѣ оженивъ ся онъ съ удовою, котра породила ему двое дѣточокъ. Живъ онъ довольно, маестку мавъ хоть не богато, но на стѣлько, що и бѣднымъ неразъ въ пригодѣ помогавъ. Лѣченьемъ трудивъ ся лише коло бѣдныхъ; заможибѣйшихъ хорыхъ посылавъ онъ до своихъ товаришѣвъ въ поблизке мѣсто. Чинивъ онъ се тому, щобы бути вѣльнымъ, а то зновъ тому, щобы що року виправлятися въ чужій краѣ; бажавъ бо онъ познаи рѣжныхъ людей и ихъ звычаѣ. Вернувшись зъ такои подорожи домѡвъ, порѣвнювавъ онъ станъ своего отцѣвского села зѡ станомъ сѣлѣ, котрий отвѣдавъ бувъ. Онъ спостерѣгъ, що отъ коли наставъ миръ змѣнились декотрі села такъ дуже, що ажъ диво. Де напередъ проживало мало людей въ нуждѣ, тамъ жило теперь о много болѣе въ достаткахъ; де перше пусті толоки, ба лѣсы стояли, тамъ завелось теперь живе дѣло людске.

Посередъ сего общого руху оставало село Красномѣстѣ въ своѣмъ давнѡмъ станѣ. Розумовичъ спытавъ самъ себе, чи не може онъ болѣе нѣчимъ прислужитися своимъ громадянамъ, якъ тѣлько однимъ бесплатнымъ лѣченьемъ хорыхъ. Онъ, котрый такъ много видѣвъ и научивъ ся, мусѣвъ признати, що его силы и на болѣе дѣло зможуть ся. Подорожувавъ онъ еще и далѣй, но пробувавъ короткій часъ поза Красномѣстѣмъ, а вернувшись домѡвъ роздумувавъ надъ тымъ, ябъ бы то поднести родне село. Хотѣвъ онъ стати ся добродѣемъ своихъ громадянъ, а то спонукати ихъ до рѣжныхъ лѣннихъ порядковъ.

Село Красномѣстѣ положене було на добромъ мѣстци, але его жителѣ не умѣли сего положеня выкористати. Оно знаходилось на березѣ рѣки, котра власне тамъ на стѣлько вже воды мала, щобы и пароходы нести.

Ся рѣчка передѣляла село на двѣ половины; але майже всѣ дома стояли на правѡмъ березѣ подъ не высокимъ горбкомъ. Поза хатами протягалась на подвышшеню мала рѣвнина, за котрою на пѡвнѡчъ здохмались горбы порослї лѣсами, они то хоронили село отъ зимнихъ пѡвнѡчныхъ вѣтрѡвъ. Рѣка текла черезъ село у видѣ подковы, середъ котрой стояла церковь. Дивлячись за токомъ рѣки видно було на захѡдѣ мѣсточко, котре пѡвтора милѣ отъ Красномѣстї лежало на березѣ тоиже рѣки. Середъ самого села впадавъ еще въ рѣку и потѡкъ. Сей потѡкъ мавъ завсѣгды до сытъ воды, на декотрыхъ тихихъ мѣстцяхъ бувъ онъ навѣтъ глѣбокій, а мѣстцями зновъ шумѣвъ спадаючи въ дѡль. Сей потѡкъ мѡгъ бувъ стати ся для села жереломъ достатку, тымъ часомъ робивъ онъ не мало шкоды. По великихъ дощахъ розливавъ онъ свои воды низкими берегами и перетворявъ цѣлу долину въ багно. Замѣсть доброй пашѣ буили на цѣлѡй долинѣ нездоровї ростины. Ба що гѡрше; вылита вода задержувалась на найнижшихъ мѣстцяхъ, отъ чого що осени панувала межи людьми пропасница, черезъ що всѣ майже на другій берѣгъ рѣки переносились. Такъ отже була ся долина сумновъ пустыневъ, на котрой наслось не много мизерной худобы. Рѣвнина положена на подвышшеню поза селомъ мала добру землю; але

живна на нѣй були тѣлько слабї; бо засѣванї рѡкъ рѡчно тїжъ самї ростины выссали зъ неи потрѣбнї соки. Не маючи добрыхъ пасовищъ, а тому и пашѣ, не мали люди и худобы, а тому не було и гною до полѣшненя сего поля. Декотрі оставили що року часть своего поля облогомъ, а тымъ пропадала и часть живнѣ котру при розумнѡй перемѣнѣ засѣву мати могли. О засѣваю особливыхъ ростинъ, котрї не одну громаду содержатъ, не знали они нѣчого.

Такъ отже проживала громада Красномѣска, котра числила ледво 500 душъ, въ бѣдѣ та въ нуждѣ. Всѣ придержувались господарки зъ дѣда, прадѣда Жи-то, ячмѣнъ, кукуруза, бараболя та овесъ, троха вовны изъ нужденныхъ овецъ, трохи лѣну для власной потребности, се были плоды господарки цѣлой громады. Додаймо до того еще троха звычайной огородины и не мчого злыхъ, бо несмачныхъ овочѣвъ изъ дикихъ деревецъ, отъ и все, що Красномѣщане изъ земли добували.

Скѡлька шульковъ, яецъ и куроковъ, мало овочѣвъ и огородини, отъ тѣлько выносили Красномѣщане у мѣсто на торгъ, щобы заробленнымъ крейцаромъ заплатить податки, та дешо потрѣбие купити. Кромѣ одного муряря, столяря, теслѣ, коваля та шевця, безъ котрыхъ и найбѣднѣйше село обѡйтися не може, не було въ Красномѣстѣ болѣе ремѣсничковъ. Въ цѣломъ селѣ панувала якась мертва застою, не було живого руху; нѣхто не важили ся поднятисъ болѣшого дѣла.

До сен всей нужды прибула еще и заздрѡсть, котра такъ легко опановуе бѣднымъ напротивъ заможибѣйшого; бо бѣднї жїють въ томъ блудѣ, що все то, що має богатый, то имъ забрано; они не знаютъ, що богатство творить богатство, а що бѣдность всѣхъ вытворюе бѣдность, нужду у каждого поодинокого.

Прийшовъ хто зъ мѣста, щобы закупити въ Красномѣстѣ господарство, такъ заразъ всѣ на него зъ коса позырали. Замѣсть, щобы радоватисъ, що прибувае въ село грѡшь, котрый подноситъ цѣну майна и оживляе торговлю, сердились они на перебиванье, черезъ котре подвышшалась цѣна поля, о котре они за каждый кусничокъ задержались. Не одинъ чужинець радъ бы бувъ осѣстисъ въ Красномѣстѣ, та що коли боявъ ся заздрѡсныхъ жителѣвъ.

Треба було тѣлько поглянути на нихъ, щобы познати ихъ нужду та простацтво. Ихъ хаты подѡбнї были скорше на кучѣ, якъ на людскї дома. Були то узенькї та низенькї хатки, въ котрыхъ разомъ съ людьми и поросята, и курята, ба навѣтъ тѣлѣта пробовали. Земля въ нихъ гола, вѣчно вога и занечищена, до того смрѡдъ, темнота та дымъ. Не дивно отже, що и такъ выголодѣлї дѣти нездоровї были, скоро умирали, або цѣлый свой вѣкъ на всякї хоробы бѣдували. Коло хатъ величезнї кupy гною и нечистоты, смердичї калабатины застоившой ся дощѣвки та гноѣвки. Оттакъ выглядало Красномѣстѣ.

Не было тамъ зеленыхъ деревецъ овочевыхъ, якъ въ иншихъ селахъ; не было цвѣтнихъ огородничковъ, котрї человекѣ и веселятъ и ему користь приносятъ. Десь не десь стояло мизерне деревце; а въ цѣломъ селѣ надывавъ есь два чи три огородчики съ яриновъ, а и тѣ стояли незагородженї, для худобы отворомъ.

Еслись переходивъ черезъ заустѣле село, то почувъ есь хѣба кумъ-цокотухъ обнѣраючисъ себе своими довгими языками мовъ пранниками, або раздававъ ся крикъ занедбанныхъ дѣтей играющихъ на дорожѣ. До школы не посылали ихъ родичѣ, а говорили: намъ дѣтей до работы треба, тымъ часомъ дѣти улицями волочились, а школа пуста стояла. Одинъ дѣти насли

лѣтомъ выхуѣду корову на громадскій тологѣ або гонили пару овецъ лѣсами, а зимою збирали рѣще на ональ, а ще бѣльше набирали они всякои рознуеты и иншого лиха.

И улицѣ громадскій выглядали якъ и саме село. Худобина нищила всѣ свой и такъ слабій силы на лихихъ гостиницяхъ. Тому не можна було накласти порядну фѣру, а треба було скѣлька разъ обертати, за тымъ, що на добрій дорозѣ за разъ завести можна було. Оттакъ пронадавъ и часъ, зломилась и не одна бѣсь, не одно колесо. Въ зимѣ не можна було зовсѣмъ тыми дорогами возомъ ходити, вся робота уставала, худоба дурно ѣла, а люди въ шинку сидѣли, та горло заливали. Та и до мѣста забѣгали мушны та жѣнкѣ що тыждня, а на кождѣмъ хотъ бы якъ далекомъ торзѣ не обѣйшлося безъ Красномѣщанъ.

Въ корчмахъ, на торгахъ и всюды пѣзнати було Красномѣщанъ по ихъ простацкѣй бесѣдѣ, по крикахъ та бѣйкахъ, якѣ зводили. Тому то и всѣ ихъ оминали. Скѣлька мѣщанъ хотѣли були на Красномѣскѣмъ потоцѣ збудувати млынъ, та боялись незгодливыхъ людей.

Оттакъ то було село, то Красномѣстѣе, тогды, коли лѣкаръ Розумовичъ загадавъ бувъ его переробити на лѣище. Нѣмъ онъ свою роботу почавъ, обдумавъ онъ добре конецъ всему тому. Онъ не сумѣвавъ ся, що если бы ему удалось научити громаду разуму, то съ тымъ бы все полѣнилось. Знавъ онъ такожь, що за трудъ и мука его ждуть, скѣлько то перенонъ найде онъ въ забобонахъ, въ лѣнивствѣ, въ заздрости, въ клеветахъ, и якъ то на довгій часъ не буде ему нѣ суноюю, нѣ вдяки. Але все то не ѣстрашило разумного и ѣтвального мужа. Не доведу я все до кѣнця, думавъ онъ, то довершатъ мое дѣло другѣ ширѣ люди. Пѣзнавъ онъ такожь добре, що ему самому нѣякъ все то доконати, треба було помочи, а за нею треба було шукати. —

(Дальше буде).

Переписка Редакціѣ и Администраціѣ.

ПОЧТ. ЧИТАЛЬНЯ ВЪ ДРОГОВЫЧИ. Такъ якъ одно число нашей газеты звернено намъ съ прѣятною „вѣста“, то просимо о знакъ жнтя.

ВН. П. АНДР. КАЛ. ... ВЪ КРИЩ. Реклямацѣ свободнѣ ѣтъ оплаты почтовой, мають тѣлько бути незанечатанѣ —

НОВІ КНИЖКИ.

«Кобзарь» такъ называе ся дуже гарна книжка для любителей сѣву видана рускими питомцами у Львовѣ, а уложена А. Вахняниномъ и П. Бажаньскимъ. Мѣститъ сей збѣрникъ въ собѣ 36 найкрашнихъ пѣсней народныхъ уложеныхъ пѣдъ ноты въ чотыри голоса. Суть тамъ слѣдующѣ пѣснѣ: Д. Андрейка: «Лѣта молоденькѣ»; П. Бажаньского: «Прощанье» и «Стоитъ яворъ»; А. Вахнянина: «Жаль», «Калина», «Молоді сны», «Пѣдъ гаємъ» и «Я щасный»; М. Вербицкого: «Вдовецъ», «До зорѣ», «Жаль», «Згадка», «Квѣты», «Синій очи», «Цвѣтка» и «Ще не вмерла»; Из. Воробкевича: «Сирота» и «Якъ бы була я зазуля»; П. Лавровского: «До зорѣ», «До соловѣя», «Козакъ до Торбана» и «Руска рѣчка»; М. Лисенка: «Дѣвча въ сѣнехъ стояло», «Колибъ менѣ, Господи», «На берѣжку», «Ой любивъ», «Ой не та-

раздъ, Запорожцѣ», «Покликъ до братѣвъ Славянъ» и «Стоитъ яворъ»; Любовича: «Миръ вамъ братя», и Рудковского: «Щастъ намъ Боже». — Изъ творѣвъ 9 композиторѣвъ нашихъ збѣранѣ тутъ самѣ найкрашнѣй. Мимо великихъ коштовъ за печатанье коштуе ся книжка тѣлько 1 зол. 20 кр., а съ пересылкою 1 зол. 30 кр. —

Купуйте, брати, та сѣвуйте, щобъ спорицисъ слова нашего Тараса выписанѣ на чолѣ сѣи дорогоцѣиной книжки: «Наша пѣсня, наша дума не вмере, не загине!»

Письма Антонія Любичъ Могилянцкѣго. Пѣдъ таковъ назвовъ збѣравъ нашъ многозаслуженнѣй литератъ П. Омелинъ Партицкѣй всѣ творы стихомъ и прозою одного изъ найстаршихъ рускихъ поетѣвъ-писатѣльвъ, до чого додана статья самого редактора пѣдъ заголовкомъ: «Литературна дѣяльнѣсть А. Л. Могилянцкѣго». Книжка обнимае 214 сторѣнъ дробного друку въ 8-ку и можна ея набути у редакціѣ «Зорѣ» у Львовѣ. —

О Г О Л О Ш Е Н Я

ВСЯКОГО РОДУ ЗА ДУЖЕ УМѢРЕНУ ЦѢНУ ПОСЛЯ УГОДЫ ПРИНИМАЕ РЕДАКЦІЯ НАША ДО ПОМѢЩЕНІЯ ВЪ «БУКОВИНСКОМЪ КАЛЕНДАРІ НАРОКЪ 1886.»

Подписанный завѣдомляе П. Т. Публику, що ѣтбувши довшу практику на дѣнтистичнѣй клиницѣ при университетѣ въ Галѣ пѣдъ проводомъ проф. дра Голлендера, поселивъ ся въ Чернѣвцяхъ и выконуе всѣ въ ѣбъемъ дѣнтистики входячѣй дѣлания посля найновѣйшихъ засадъ науки.

Ординуе ѣтъ год. 8—12 передъ и 2—6 по полудни.

ПЕТРО КАДАЙСКІЙ

въ Чернѣвцяхъ ул. Руска ч. 9.

Перша ЯЗЫКОУЧЕБНА КНИЖКА. (Грамматика)

для нижнѣй степени австрѣйскихъ шкѣлъ народныхъ. Составили Ив. Авкс. Глѣбовицкѣй, Н. Шкурганъ и Эм. А. Поновичъ. Продае ся замѣтъ по 40 кр., по зниженѣй цѣнѣ 20 кр.

Выдае и за редакцію ѣтвѣчае: Осипъ Ю. Гординьскѣй-Федьковичъ. Зъ печатнѣ Г. Чопна.